

Na osnovu člana 11 Zakona o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13), Zakonodavna komisija Skupštine Br ko distrikta BiH, na 20. sjednici održanoj 9. oktobra 2013. godine, utvrdila je pre iš eni tekst Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 10/03) sa izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, brojevi 6/05, 21/10 i 9/13).

Broj: 01.3.-05-1122/13
Br ko, 9. 10. 2013. godine

PREDSJEDAVAJU I
ZAKONODAVNE KOMISIJE

Admir Mujkanovi , s.r.

KRIVI NI ZAKON
BR KO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

(pre iš eni tekst)

OP I DIO

I. GLAVA PRVA

PREDMET OVOG ZAKONA

lan 1

Ovim zakonom ure uje se op i dio krivi nog zakonodavstva i krivi na djela iz nadležnosti Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Br ko distrikta).

Osnovni pojmovi

lan 2

(1) Krivi no zakonodavstvo Br ko distrikta sa injavaju krivi nopravne odredbe sadržane u ovom zakonu i u drugim zakonima Br ko distrikta.

(2) Teritorija Br ko distrikta je suhozemna teritorija i vodene površine unutar njegovih granica, kao i zra ni prostor nad njima.

(3) *Službeno lice* je izabrani ili imenovani funkcioner u organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti Brčko distrikta i u drugim državnim i upravnim ustanovama ili službama koje vrše određene upravne, stručne i druge poslove u okviru prava i dužnosti vlasti koja ih je osnovala; lice koje stalno ili povremeno vrši službenu dužnost u navedenim upravnim organima ili ustanovama; ovlašteno lice u privrednom društvu ili u drugom pravnom licu kojem je zakonom ili drugim propisom donesenim na osnovu zakona povjereno vršenje javnih ovlaštenja, a koje u okviru tih ovlaštenja obavlja određenu dužnost; te drugo lice koje uz naknadu ili bez naknade obavlja određenu službenu dužnost na osnovu ovlaštenja iz zakona ili drugog propisa donesenog na osnovu zakona.

(4) Kad je kao izvršilac određenog krivičnog djela označeno službeno lice, lica iz stava 3 ovog člana mogu biti izvršiocima tih djela ako iz obilježja pojedinog krivičnog djela ili iz pojedinog propisa ne proizlazi da izvršilac može biti samo neko od tih lica.

(5) *Odgovorno lice* je lice u privrednom društvu ili u drugom pravnom licu kojem je s obzirom na njegovu funkciju ili na osnovu posebnog ovlaštenja povjeren određeni krug poslova koji se odnose na primjenu zakona ili propisa donesenih na osnovu zakona, ili općeg akta privrednog društva ili drugog pravnog lica u upravljanju i rukovanju imovinom, ili se odnose na rukovođenje proizvodnim ili nekim drugim privrednim procesom ili na nadzor nad njima. Odgovornim licem smatra se i službeno lice u smislu stava 3 ovog člana kada su u pitanju radnje kod kojih je kao izvršilac označeno odgovorno lice, a nisu propisane kao krivično djelo odredbama glave o krivičnim djelima protiv službene i druge odgovorne dužnosti, ili odredbama o krivičnim djelima koje izvrši službeno lice propisanim u nekoj drugoj glavi ovog zakona ili drugim zakonom Brčko distrikta.

(6) Kad je kao počinilac krivičnih djela označeno službeno ili odgovorno lice, sva lica iz stavova 3 i 5 ovog člana mogu biti izvršiocima tih djela, ukoliko iz zakonskih obilježja pojedinog krivičnog djela ne proizlazi da izvršilac može biti samo neko od tih lica.

(7) *Strano službeno lice* je član zakonodavnog, izvršnog, upravnog ili sudskog organa strane države, javni funkcioner međunarodne organizacije i njenih organa, sudija ili drugo službeno lice međunarodnog suda na službi u *Brčko distriktu*, koje radi za naknadu ili bez naknade.

(8) *Međunarodni službenik* je civilni zaposlenik koji radi za međunarodnu organizaciju ili agenciju.

(9) *Vojno lice*, u smislu ovog zakona, je profesionalno vojno lice i lice u rezervnom sastavu, dok su na službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine.

(10) Kada je službeno lice označeno kao lice protiv kojeg je izvršeno krivično djelo, službeno lice je, u smislu ovog zakona, osim lica definiranih u stavu 3 ovog člana, i vojno lice iz stava 9 ovog člana.

(11) *Dijete* je, u smislu ovog zakona, lice koje nije navršilo 14 godina života.

(12) *Maloljetnik* je, u smislu ovog zakona, lice koje nije navršilo 18 godina života.

- (13) **Pravno lice** je, u smislu ovog zakona, Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska, Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, kanton, grad, općina, mjesna zajednica, svaki organizacioni oblik privrednog društva i svi oblici povezivanja privrednih društava, ustanova, institucije za obavljanje kreditnih i drugih bankarskih poslova, za osiguranje imovine i lica, kao i druge finansijske institucije, fond, političke organizacije i udruženja građana i drugi oblici udruživanja koji mogu sticati sredstva i koristiti ih na isti način kao i svaka druga institucija ili organ koji ostvaruje i koristi sredstva i kojem je zakonom priznato svojstvo pravnog lica.
- (14) **Privredno društvo** je, u smislu ovog zakona, korporacija, preduzeće, firma, partnerstvo i svaki organizacioni oblik registrovan za obavljanje privredne djelatnosti.
- (15) **Udruženje** je bilo koji oblik udruživanja tri ili više lica.
- (16) **Više lica** je najmanje dva lica.
- (17) **Skupina ljudi** je najmanje pet lica.
- (18) **Grupa ljudi** je udruženje od najmanje tri lica koja su povezana radi izvršenja krivičnih djela, pri čemu svako od njih daje svoj udio u izvršenju krivičnih djela.
- (19) **Organizovana grupa** je grupa ljudi formirana radi neposrednog izvršenja krivičnih djela, i koja ne mora imati formalno definisane uloge svojih članova, kontinuitet članstva ili razvijenu strukturu.
- (20) **Grupa za organizovani kriminal** je grupa od tri ili više lica koja postoji u izvjesnom vremenskom periodu i koja djeluje sporazumno s ciljem izvršenja jednog ili više krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine ili teža kazna, a radi sticanja materijalne koristi.
- (21) **Teroristička grupa** je organizovana grupa koju čine najmanje tri lica, koja je formirana i djeluje u određenom vremenskom periodu s ciljem izvršenja nekog od krivičnih djela terorizma.
- (22) **Tajna Brčko distrikta** je podatak ili isprava koja je zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležnog tijela donesenim na osnovu zakona, određena tajnom Brčko distrikta, čijim bi otkrivanjem nastupile štetne posljedice za Brčko distrikt.
- (23) **Isprava ili dokument** je svaki predmet koji je pogodan ili određen da služi kao dokaz za neku činjenicu koja je od značaja za pravne odnose.
- (24) **Novac** je metalno ili papirnato sredstvo plaćanja koje je na osnovu zakona u opticaju u Bosni i Hercegovini ili u stranoj državi.
- (25) **Znaci za vrijednost** podrazumijevaju i strane znakove za vrijednost.
- (26) **Pokretna stvar** je i svaka proizvedena ili sakupljena energija za davanje svjetlosti, toplote ili kretanja, kao i telefonski i drugi impulsi.

(27) *Prevozno sredstvo* je svako plovilo, vozilo i letjelica, kao i bilo koje drugo sredstvo koje se može koristiti za prijevoz u suhozemnom, vodenom ili zračnom saobraćaju, bez obzira na vrstu pogona.

(28) *Sila* je i primjena hipnoze ili omamljujućih sredstava s ciljem da se neko protiv svoje volje dovede u nesvjesno stanje ili onesposobi za otpor.

(29) *Opojna droga* je medicinski lijek ili opasna supstanca s adiktivnim i psihotropnim svojstvima, ili supstanca koja se lako može pretvoriti u takvu supstancu ako podliježe kontroli prema međunarodnoj konvenciji koju je Bosna i Hercegovina ratifikovala ili supstanca koju je nadležna institucija Bosne i Hercegovine, Brčko distrikta ili nadležna institucija entiteta proglasila opojnom drogom.

(30) *Oružje i vojna oprema* su predmeti i sredstva navedeni u Zakonu o proizvodnji, uvozu i izvozu oružja i vojne opreme.

(31) *Radioaktivni materijal* je nuklearni materijal i ostale radioaktivne supstance koje sadrže nuklide koji se spontano raspadaju (proces prirodnog raspadanja jedne ili više vrsta jonizujućeg zračenja, kao na primjer alfa, beta, neutronske čestice i gama zrake) a koje mogu, zbog svojih radioloških ili fizičkih svojstava, uzrokovati smrt, ozbiljne tjelesne ozljede ili štetu velikih razmjera po imovinu ili životnu sredinu.

(32) *Nuklearni materijal* je plutonij, osim onog s koncentracijom izotopa koja prelazi 80% u plutoniju-238 ili uranij-233; uranij obogaćen izotopom 235 ili 233; uranij koji sadrži mješavinu izotopa kao što se nalazi u prirodi, osim u obliku rude ili rudnih ostataka; ili bilo koji materijal koji sadrži jedan ili više gore navedenih, pri čemu „uranij obogaćen izotopima 235 ili 233” znači uranij koji sadrži izotop 235 ili 233 ili oba u takvom iznosu da omjer zbirnih ovih izotopa prema izotopu 238 bude veći od omjera izotopa 235 prema izotopu 238 koji se javlja u prirodi.

(33) *Nuklearni uređaj* je svaki nuklearni eksplozivni uređaj ili svaki uređaj koji raspršuje radioaktivni materijal ili emituje zračenje koje može, zbog svojih radioloških svojstava, prouzrokovati smrt, ozbiljnu tjelesnu ozljedu ili štetu velikih razmjera po imovinu ili životnu sredinu.

(34) *Nuklearni objekat* je svaki nuklearni reaktor, uključujući i reaktor montiran na plovilo, vozilo, letjelicu ili svemirski objekat za primjenu kao izvor energije kako bi se pokretalo takvo plovilo, vozilo, letjelica ili svemirski objekat ili u bilo koju drugu svrhu, ili svako postrojenje ili sredstvo koje se koristi za proizvodnju, skladištenje, preradu ili transport radioaktivnog materijala.

(35) *Fiksna platforma* je vještački otok, uređaj ili naprava koja je stalno prisutna za morsko dno u svrhu istraživanja ili iskorištavanja prirodnih bogatstava ili u druge privredne svrhe.

(36) *Eksplozivna naprava* je:

a) eksplozivno ili zapaljivo oružje ili naprava koja je konstruisana da ili može prouzrokovati smrt, tešku tjelesnu ozljedu ili znatnu materijalnu štetu; ili

b) oružje ili naprava koja je konstruisana da ili može prouzrokovati smrt, tešku tjelesnu ozljedu ili štetu velikih razmjera osloba anjem, širenjem ili djelovanjem otrovnih hemikalija, bioloških agensa ili otrova ili sli njih materija ili radijacijom ili radioaktivnim materijalom.

(37) Mržnja predstavlja pobudu za izvršenje krivi nog djela, propisanog ovim zakonom, koja je u cjelini ili djelimi no zasnovana na razlikama po osnovu stvarnog ili pretpostavljenog etni kog ili nacionalnog porijekla, jezika ili pisma, vjerskih uvjerenja, rase, boje kože, spola, spolne orijentacije, politi kog ili drugog uvjerenja, socijalnog porijekla, društvenog položaja, dobi, zdravstvenog statusa ili drugih osobina, ili zbog dovo enja u vezu sa licima koja imaju neku od navedenih razli itih osobina.

(38) Izražavanje u jednom gramati kom rodu, muškom ili ženskom, uklju uje oba roda fizi kih lica.

II. GLAVA DRUGA

OSNOVNE ODREDBE

Osnov i granice krivi nopravne prinude

lan 3

(1) Krivi na djela i krivi nopravne sankcije propisuju se samo za ona ponašanja kojima se tako ugrožavaju ili povre uju li ne slobode i prava ovjeka te druga prava i društvene vrijednosti zajam ene i zaštine Ustavom Bosne i Hercegovine, Statutom Br ko distrikta i me unarodnim pravom, da se njihova zaštita ne bi mogla ostvariti bez krivi nopravne prinude.

(2) Propisivanje krivi nih djela i vrste i mjere krivi nopravnih sankcija zasniva se na nužnosti primjene krivi nopravne prinude i njenoj razmjernosti ja ini opasnosti za li ne slobode i prava ovjeka, te druge osnovne vrijednosti.

Na elo zakonitosti

lan 4

(1) Krivi na djela i krivi nopravne sankcije propisuju se samo zakonom.

(2) Nikome ne može biti izre ena kazna ili druga krivi nopravna sankcija za djelo koje, prije nego što je po injeno, nije bilo zakonom ili me unarodnim pravom propisano kao krivi no djelo i za koje zakonom nije bila propisana krivi na sankcija.

Na elo krivice

lan 4a

Niko ne može biti kažnjen niti se prema njemu mogu izre i druge krivi nopravne sankcije ako nije kriv za izvršeno krivi no djelo.

Vremensko važenje krivi nog zakona

lan 5

(1) Prema u iniocu krivi nog djela primjenjuje se zakon koji je bio na snazi u vrijeme u injenja krivi nog djela.

(2) Ako se poslije u injenja krivi nog djela zakon jednom ili više puta izmijeni, primijenit e se zakon koji je blaži za u inioca.

Vrste krivi nopravnih sankcija lan 6

Krivi nopravne sankcije jesu: kazne, mjera upozorenja (uslovna osuda) i mjere sigurnosti.

Svrha krivi nopravnih sankcija lan 7

Svrha krivi nopravnih sankcija je:

a) zaštita društva od izvršenja krivi nih djela preventivnim uticajem na druge da poštuju pravni sistem i ne izvrše krivi na djela, te spre avanjem izvršioca da izvrši krivi na djela kao i podsticanje njegovog prevaspitanja;

b) zaštita i satisfakcija žrtve krivi nog djela.

Ograni enja u izvršenju krivi nopravnih sankcija lan 8

U iniocu krivi nog djela u izvršenju krivi nopravne sankcije mogu biti oduzeta ili ograni ena odre ena prava samo u mjeri koja odgovara prirodi i sadržaju te sankcije i samo na na in kojim se osigurava poštivanje lica po inioca i njegovo ljudsko dostojanstvo, u skladu sa zakonom i me unarodnim pravom.

III. GLAVA TRE A

PRIMJENA KRIVI NOG ZAKONODAVSTVA U BR KO DISTRIKTU

Isklju enje primjene krivi nog zakonodavstva u Br ko distriktu prema djeci

lan 9

Krivi no zakonodavstvo u Br ko distriktu ne primjenjuje se prema djetetu koje u vrijeme u injenja krivi nog djela nije navršilo etnaest godina života.

Primjena krivi nog zakonodavstva u Br ko distriktu prema maloljetnicima lan 10

Krivi no zakonodavstvo u Br ko distriktu primjenjuje se prema maloljetnicima u skladu sa Zakonom o zaštiti i postupanju s djecom i maloljetnicima u krivi nom postupku Br ko distrikta BiH.

**Primjena krivi nog zakonodavstva u Br ko distriktu na pravna lica
lan 11**

Krivi no zakonodavstvo u Br ko distriktu primjenjuje se na pravna lica u skladu s glavom XIV (*Odgovornost pravnih lica za krivi na djela*) ovoga zakona i drugim zakonima u Br ko distriktu.

Primjena krivi nog zakonodavstva Br ko distrikta prema svakom ko na teritoriji Br ko distrikta po ini krivi no djelo

lan 12

- (1) Krivi no zakonodavstvo Br ko distrikta primjenjuje se prema svakom ko na teritoriji Br ko distrikta u ini krivi no djelo.
- (2) Krivi no zakonodavstvo Br ko distrikta primjenjuje se prema svakome ko u ini krivi no djelo na doma em plovilu, bez obzira gdje se plovilo nalazilo u vrijeme u injenja krivi nog djela.
- (3) Krivi no zakonodavstvo Br ko distrikta primjenjuje se prema svakome ko po ini krivi no djelo u doma em avionu dok je u letu bez obzira gdje se avion nalazio u vrijeme u injenja krivi nog djela.

Primjena krivi nog zakonodavstva Br ko distrikta na stanovnika Br ko distrikta koji u ini krivi no djelo u inozemstvu i stranca koji u ini krivi no djelo u inozemstvu

lan 13

- (1) Krivi no zakonodavstvo Br ko distrikta primjenjuje se na stanovnika Br ko distrikta kad u inozemstvu u ini krivi no djelo, ako se zatekne na teritoriji Br ko distrikta ili bude ekstradiran.
- (2) Krivi no zakonodavstvo Br ko distrikta primjenjuje se i na stranca koji van teritorije Br ko distrikta u ini prema njemu ili njegovom stanovniku krivi no djelo, ako se zatekne na teritoriji Br ko distrikta ili bude ekstradiran.
- (3) Krivi no zakonodavstvo Br ko distrikta primjenjuje se i na stranca koji prema stranoj državi ili prema strancu u ini u inozemstvu krivi no djelo za koje se po zakonu te države može izre i zatvor od pet godina ili teža kazna, kad se zatekne na teritoriji Br ko distrikta. Ako ovim zakonom nije druk ije propisano, sud u takvom slu aju ne može izre i kaznu težu od kazne propisane zakonom zemlje u kojoj je krivi no djelo u injeno.
- (4) Ako je u slu ajevima iz lana 12 ovog zakona pokrenut, a nije pravosnažno dovršen krivi ni postupak u drugoj državi, tužilac Br ko distrikta odlu it e da li e preduzeti gonjenje.
- (5) U slu ajevima iz l. 13 ovog zakona, gonjenje e se preduzeti samo kad se za krivi no djelo kažnjava i po zakonu zemlje u kojoj je djelo u injeno. Ni u tom slu aju gonjenje se ne e preduzeti, ako se po zakonu te zemlje gonjenje preduzima po zahtjevu ošte enog, a takav zahtjev nije podnesen.

(6) Tužilac može preduzeti gonjenje iz člana 13 stava 3 ovog zakona, bez obzira na zakon zemlje u kojoj je krivi no djelo u injeno, ako je u pitanju djelo koje je u vrijeme kad je izvršeno smatrano krivi nim djelom prema pravilima me unarodnog prava.

(7) U slu ajevima iz člana 12 ovog zakona, gonjenje stranaca može se pod uslovima uzajamnosti ustupiti stranoj državi.

Primjena op eg dijela ovoga zakona lan 14

(1) Odredbe op eg dijela ovoga zakona primjenjuju se prema u iniocima svih krivi nih djela propisanih zakonima u Br ko distriktu.

(2) Odredbe op eg dijela ovoga zakona primjenjuju se prema maloljetnicima, osim ako zakonom nije druk ije propisano.

(3) Odredbe op eg dijela ovoga zakona primjenjuju se na pravna lica, osim ako ovim zakonom nije druk ije propisano.

IV. GLAVA ETVRTA ZASTARA

Zastara krivi nog progona

lan 15

(1) Ako u ovom zakonu nije druk ije propisano, krivi ni se progon ne može preduzeti kad od u injenja krivi nog djela protekne:

- a) trideset i pet godina za krivi no djelo s propisanom kaznom dugotrajnog zatvora;
- b) dvadeset godina za krivi no djelo s propisanom kaznom zatvora preko deset godina;
- c) petnaest godina za krivi no djelo s propisanom kaznom zatvora preko pet godina;
- d) deset godina za krivi no djelo s propisanom kaznom zatvora preko tri godine;
- e) pet godina za krivi no djelo s propisanom kaznom zatvora preko jedne godine;
- f) tri godine za krivi no djelo s propisanom kaznom zatvora do jedne godine ili nov anom kaznom.

(2) Ako je za krivi no djelo propisano više kazni, rok zastare odre uje se po najtežoj propisanoj kazni.

Tok i prekid zastare krivi nog progona lan 16

(1) Zastara krivi nog progona po inje od dana kad je krivi no djelo u injeno.

(2) Zastara ne te e za vrijeme za koje se po zakonu krivi ni progon ne može preduzeti ili nastaviti.

(3) Zastara se prekida svakom procesnom radnjom koja se preduzima radi progona u inioca zbog u injenog krivi nog djela.

(4) Zastara se prekida i kad u inilac, u vrijeme dok te e rok zastare, u ini isto tako teško ili teže krivi no djelo.

(5) Sa svakim prekidom zastara po inje ponovno te i.

(6) Zastara krivi nog progona nastupa u svakom slu aju kad protekne dvaput onoliko vremena koliko zakon propisuje za zastaru krivi nog progona.

Zastara izvršenja kazne lan 17

Ako u ovom zakonu nije druk ije propisano, izre ena se kazna ne e izvršiti kad od dana pravosnažnosti presude kojom je kazna izre ena protekne:

- a) trideset i pet godina ako je izre ena kazna dugotrajnog zatvora;
- b) dvadeset godina ako je izre ena kazna zatvora preko deset godina;
- c) petnaest godina ako je izre ena kazna zatvora preko pet godina;
- d) deset godina ako je izre ena kazna zatvora preko tri godine;
- e) pet godina ako je izre ena kazna zatvora preko jedne godine;
- f) tri godine ako je izre ena kazna zatvora do jedne godine ili nov ana kazna.

Zastara izvršenja sporedne kazne i mjera sigurnosti lan 18

(1) Zastara izvršenja nov ane kazne kao sporedne kazne nastupa kad proteknu dvije godine od dana pravosnažnosti presude kojom je ta kazna izre ena.

(2) Zastara izvršenja mjere sigurnosti obaveznog psihijatrijskog lije enja, mjere sigurnosti obaveznog lije enja od ovisnosti i mjere sigurnosti oduzimanja predmeta nastupa kad protekne pet godina od dana pravosnažnosti odluke kojom su te mjere izre ene.

(3) Zastara izvršenja mjere sigurnosti zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti i mjere sigurnosti zabrane upravljanja motornim vozilom nastupa kad protekne onoliko vremena koliko je sud odredio za trajanje te mjere.

Tok i prekid zastare izvršenja kazne i mjera sigurnosti lan 19

(1) Zastara izvršenja kazne po inje od dana pravosnažnosti presude kojom je kazna izre ena, a u slu aju opoziva uslovne osude od dana pravosnažnosti odluke o opozivu uslovne osude.

(2) Zastara ne te e za vrijeme za koje se po zakonu izvršenje kazne ne može preduzeti.

(3) Zastara se prekida svakom radnjom nadležnog organa koja se preduzima radi izvršenja kazne.

(4) Sa svakim prekidom zastara po inje ponovno te i.

(5) Zastara izvršenja kazne nastupa u svakom slu aju kad protekne dvaput onoliko vremena koliko zakon propisuje za zastaru izvršenja kazne.

(6) Odredbe stavova od 2 do 5 ovoga lana primjenjuju se i na zastaru izvršenja mjera sigurnosti.

Nezastarivost krivi nog progona i izvršenja kazne

lan 20

Krivi ni progon i izvršenje kazne ne zastarijeva za krivi na djela za koja po me unarodnom pravu zastara ne može nastupiti.

V. GLAVA PETA

KRIVI NO DJELO

Krivi no djelo

lan 21

Krivi no djelo je protivpravno djelo koje je zakonom propisano kao krivi no djelo, ija su obilježja propisana zakonom i za koje je zakonom propisana krivi nopravna sankcija.

Na in u injenja krivi nog djela

lan 22

(1) Krivi no djelo se može u initi injenjem ili ne injenjem.

(2) Krivi no djelo je u injeno ne injenjem kad je u inilac koji je pravno obavezan sprije iti nastupanje zakonom opisane posljedice krivi nog djela to propustio u initi, a takvo je propuštanje po djelovanju i zna enju jednako u injenju toga krivi nog djela injenjem.

Vrijeme u injenja krivi nog djela

lan 23

Krivi no djelo je u injeno u vrijeme kad je u inilac radio ili bio dužan raditi, bez obzira kad je posljedica injenja ili ne injenja nastupila.

Mjesto u injenja krivi nog djela

lana 24

(1) Krivi no djelo je u injeno kako u mjestu gdje je u inilac radio ili je bio dužan raditi, tako i u mjestu gdje je posljedica njegovog injenja ili ne injenja potpuno ili djelimi no nastupila.

(2) Krivi no djelo je u slu aju kažnjivog pokušaja u injeno kako u mjestu gdje je u inilac radio ili je bio dužan raditi, tako i u mjestu gdje je prema njegovom umišljaju posljedica njegovog injenja ili ne injenja potpuno ili djelimi no trebala nastupiti.

(3) Krivi no djelo je u slu aju sau esništva u injeno u mjestu odre enom u stavu 1 ovoga lana i u mjestu gdje je sau esnik radio ili je bio dužan raditi ili u mjestu gdje je prema umišljaju sau esnika posljedica njegovog injenja ili ne injenja trebala nastupiti.

Bezna ajno djelo

lan 25

Nije krivi no djelo ono djelo koje, iako sadrži obilježja krivi nog djela odre ena zakonom, zbog prirode i težine djela, ili na ina izvršenja djela, ili neznatnosti ili nepostojanja štetnih posljedica, odnosno pribavljene imovinske koristi i niskog stepena krivice izvršioca, predstavlja bezna ajno djelo.

Nužna odbrana

lan 26

- (1) Nije krivi no djelo ono djelo koje je u injeno u nužnoj odbrani.
- (2) Nužna je ona odbrana koja je neophodno potrebna da u inilac od sebe ili od drugog odbije istovremeni ili direktno predstoje i protivpravni napad, a koja je srazmjerna napadu.
- (3) U inilac koji prekora i granice nužne odbrane može se blaže kazniti, a ako je prekora enje u inio zbog jake razdraženosti ili prepasti izazvane napadom, može se i osloboditi kazne.

Krajnja nužda

lan 27

- (1) Nije krivi no djelo ono djelo koje je u injeno u krajnjoj nuždi.
- (2) Krajnja nužda postoji kad je djelo u injeno da u inilac od sebe ili od drugog otkloni istovremenu ili direktno predstoje u neskrivljenu opasnost koja se na drugi na in nije mogla otkloniti, a pritom u injeno zlo nije ve e od zla koje je prijetilo.
- (3) U inilac koji sam izazove opasnost ali iz nehata, ili prekora i granice krajnje nužde, može se blaže kazniti, a ako je prekora enje u injeno pod naro ito olakšavaju im okolnostima, može se i osloboditi kazne.
- (4) Nema krajnje nužde ako je inilac bio dužan izložiti se opasnosti.

Sila i prijetnja

lan 27a

- (1) Nije krivi no djelo ono djelo koje je izvršeno pod dejstvom neodoljive sile.**
- (2) Po inilac koji je izvršio krivi no djelo pod dejstvom odoljive sile ili prijetnje može se blaže kazniti.**
- (3) U slu aju iz stava 1 ovoga lana, izvršiocom krivi nog djela smatrat e se lice koje je primijenilo neodoljivu silu.**

Pokušaj

lan 28

- (1) Ko s umišljajem zapo ne injenje krivi nog djela, ali ga ne dovrši, kaznit e se za pokušaj krivi nog djela ako se za to krivi no djelo može izre i kazna zatvora tri godine ili teža kazna, a za pokušaj drugog krivi nog djela kad zakon izri ito propisuje kažnjavanje i za pokušaj.
- (2) U inilac e se za pokušaj krivi nog djela kazniti u granicama kazne propisane za to krivi no djelo, a može se i blaže kazniti.

**Nepodoban pokušaj
član 29**

U inilac koji pokuša u initi krivi no djelo nepodobnim sredstvom ili prema nepodobnom predmetu, može se osloboditi kazne ili se može blaže kazniti.

**Dobrovoljni odustanak
član 30**

(1) U inilac koji je pokušao u initi krivi no djelo, ali je dobrovoljno odustao od kažnjivog pokušaja, može se osloboditi kazne.

(2) U slu aju dobrovoljnog odustanka od kažnjivog pokušaja, u inilac e se kazniti za one radnje koje ine neko drugo samostalno krivi no djelo.

**Saizvršilaštvo
član 31**

Ako više lica zajedni ki u ine krivi no djelo, sudjelovanjem u u injenju krivi nog djela ili preduzimaju i šta drugo ime se na odlu uju i na in doprinosi u injenju krivi nog djela, svaka e se od njih kazniti kaznom propisanom za to krivi no djelo.

**Podstrekavanje
član 32**

(1) Ko drugog s umišljajem podstrekne da u ini krivi no djelo, kaznit e se kao da ga je sam u inio.

(2) Ko drugog s umišljajem podstrekne na u injenje krivi nog djela za koje se može izre i kazna zatvora tri godine ili teža kazna, a krivi no djelo ne bude ni pokušano, kaznit e se kao za pokušaj krivi nog djela.

(3) Kao podstrekavanje na izvršenje krivi nog djela smatra se naro ito: upu ivanje molbe, ubje ivanje ili nagovaranje, prikazivanje koristi od izvršenja krivi nog djela, davanje ili obe avanje poklona, zloupotreba odnosa podre enosti ili zavisnosti, dovo enje ili održavanje lica u stanju stvarne ili pravne zablude.

**Pomaganje
član 33**

(1) Ko drugome s umišljajem pomogne u u injenju krivi nog djela, kaznit e se kao da ga je sam u inio, a može se i blaže kazniti.

(2) Kao pomaganje u u injenju krivi nog djela smatra se naro ito: davanje savjeta ili uputa kako da se u ini krivi no djelo, stavljanje na raspolaganje u iniocu sredstava za u injenje krivi nog djela, uklanjanje prepreka za u injenje krivi nog djela te unaprijed obe ano prikriivanje krivi nog djela, u inioca, sredstava kojima je krivi no djelo u injeno, tragova krivi nog djela ili predmeta pribavljenih krivi nim djelom.

**Granice krivice i kažnjivosti sau esnika
član 34**

(1) Sau inilac je kriv u granicama svog umišljaja ili nehata, a podstreka i pomaga u granicama svog umišljaja.

(2) Sau inioca, podstreka a ili pomaga a koji dobrovoljno sprije i u injenje krivi nog djela, sud e osloboditi kazne.

(3) Li ni odnosi, svojstva i okolnosti zbog kojih zakon isključuje krivicu ili dozvoljava oslobodjenje od kazne ili ublažavanje kazne, mogu se uzeti u obzir samo onom u inioocu, sau esniku, podstreka u ili pomaga u kod kojeg takvi odnosi, svojstva i okolnosti postoje.

VI. GLAVA ŠESTA

KRIVICA

Sadržaj krivice

lan 35

(1) Krivica postoji ako je izvršilac u vrijeme izvršenja krivi nog djela bio ura unljivi i pri tome postupao s umišljajem.

(2) Krivica za krivi no djelo postoji i ako je izvršilac postupao iz nehata, ako to zakon izri ito predvi a.

Ura unljivost

lan 36

(1) Nije ura unljivo lice koje u vrijeme u injenja krivi nog djela nije moglo shvatiti zna aj svog djela ili nije moglo upravljati svojim postupcima, zbog trajne ili privremene duševne bolesti, privremene duševne poreme enosti ili zaostalog duševnog razvoja (neura unljivost).

(2) U inilac krivi nog djela ija je sposobnost da shvati zna aj svog djela ili sposobnost da upravlja svojim postupcima bila bitno smanjena zbog nekog stanja iz stava 1 ovog lana, može se blaže kazniti (bitno smanjena ura unljivost).

(3) Kriv je u inilac krivi nog djela koji se upotrebom alkohola, droga ili na drugi na in doveo u stanje u kojem nije mogao shvatiti zna enje svog djela ili upravljati svojim postupcima, ako je u vrijeme dovo enja u to stanje krivi no djelo bilo obuhva eno njegovim umišljajem ili je u odnosu prema krivi nom djelu kod njega postojao nehat a zakon za takvo krivi no djelo propisuje krivicu i za nehat.

(4) Bitno smanjena ura unljivost u koju se u inilac doveo na na in iz stava 3 ovog lana ne može biti osnov za ublažavanje kazne.

Umišljaj

lan 37

(1) Krivi no se djelo može u initi s direktnim ili eventualnim umišljajem.

(2) U inilac postupa s direktnim umišljajem kad je bio svjestan svoga djela i htio njegovo u injenje.

(3) U inilac postupa s eventualnim umišljajem kada je bio svjestan da zbog njegovog injenja ili ne injenja može nastupiti zabranjena posljedica, ali je pristao na njeno nastupanje.

Nehat

lan 38

(1) Krivi no djelo može biti u injeno iz svjesnog ili nesvjesnog nehata.

(2) U inilac postupa iz svjesnog nehata kad je bio svjestan da zbog njegovog injenja ili ne injenja može nastupiti zabranjena posljedica, ali je lakomisleno držao da ona ne e nastupiti ili da e je mo i sprije iti.

(3) U inilac postupa iz nesvjesnog nehata kad nije bio svjestan mogu nosti nastupanja zabranjene posljedice, iako je prema okolnostima i prema svojim li nim svojstvima bio dužan i mogao biti svjestan te mogu nosti.

Stvarna zabluda

lan 39

- (1) Nije kriv izvršilac koji u ini djelo u neotklonjivoj stvarnoj zabludi.
- (2) Stvarna zabluda je neotklonjiva ako izvršilac u vrijeme izvršenja krivi nog djela nije bio svjestan nekog njegovog zakonom propisanog obilježja, ili je pogrešno smatrao da postoje okolnosti prema kojima bi, da su one stvarno postojale, to djelo inile dozvoljenim.
- (3) Ako je izvršilac bio u stvarnoj zabludi iz nehata, postojat e krivi no djelo u injeno iz nehata, ako zakon za to krivi no djelo propisuje kažnjavanje i za nehat.

Pravna zabluda

lan 40

U inilac krivi nog djela koji iz opravdanih razloga nije znao da je to djelo zabranjeno, može se blaže kazniti ili osloboditi kazne.

VII. GLAVA SEDMA

K A Z N E

Vrste kazni

lan 41

- (1) Izvršiocu krivi nog djela koji je kriv mogu se izre i:
 - a) kazna zatvora;
 - b) kazna dugotrajnog zatvora;
 - c) nov ana kazna.
- (2) Kazna zatvora može se izre i samo kao glavna kazna.
- (3) Nov ana kazna može se izre i i kao glavna i kao sporedna kazna.
- (4) Ako je za jedno krivi no djelo propisano više kazni, samo se jedna može izre i kao glavna.
- (5) Za krivi na djela izvršena iz koristoljublja nov ana kazna kao sporedna može se izre i i kad nije propisana zakonom, ili kad je zakonom propisano da e se u inilac kazniti kaznom zatvora ili nov anom kaznom, a sud kao glavnu kaznu izrekne kaznu zatvora.

lan 41a

Glavna i sporedna kazna

- (1) Kazna zatvora može se izreći samo kao glavna kazna.**
- (2) Novčana kazna može se izreći i kao glavna i kao sporedna kazna.**
- (3) Ako su za jedno krivično djelo propisane obje kazne, samo se jedna može izreći kao glavna.**
- (4) Za krivična djela izvršena iz koristoljublja novčana kazna kao sporedna može se izreći i kad nije propisana zakonom, ili kad je zakonom propisano da se izvršilac kazniti kaznom zatvora ili novčanom kaznom, a sud kao glavnu kaznu izrekne kaznu zatvora.**

Svrha kažnjavanja lan 42

Svrha kažnjavanja jest:

- a) da se izrazi društvena osuda učinjenog krivičnog djela;**
- b) da se utiela u inoica da ubuduće ne čini krivična djela i podstakne njegov preodgoj;**
- c) da se utiela na ostale da ne čine krivična djela;**
- d) i da se utiela na svijest građana o opasnosti krivičnih djela i o pravednosti kažnjavanja u inoica.**

Kazna zatvora lan 43

- (1) Kazna zatvora ne može biti kraća od 30 dana ni duža od 20 godina.**
- (2) Kazna zatvora izriče se na pune godine i mjesece, a do šest mjeseci i na pune dane.**

Zamjena kazne zatvora

lan 43a

- 1) Izrečena kazna zatvora do jedne godine može se na zahtjev osuđenog, zamijeniti novčanom kaznom koja se plaća u jednokratnom iznosu u roku do 30 dana.**
- 2) Kazna zatvora zamjenjuje se novčanom kaznom tako što se svaki dan izrečene kazne zatvora izjednačava sa jednim dnevnim iznosom novčane kazne ili sa 100 KM, ako se novčana kazna utvrđuje u određenom iznosu.**
- 3) Ako se novčana kazna ne plati u roku iz stava 1 ovog člana, sud će donijeti odluku o izvršenju kazne zatvora. Ako se novčana kazna plati samo djelimično, izvršit će se kazna zatvora srazmjerno iznosu koji nije plaćen.**

Kazna dugotrajnog zatvora lan 43b

- 1) Za najteže oblike teških krivi nih djela izvršenih s umišljajem može se propisati kazna dugotrajnog zatvora u trajanju od 21 do 45 godina.
- 2) Kazna dugotrajnog zatvora nikada se ne može propisati kao jedina glavna kazna za pojedino krivi no djelo.
- 3) Kazna dugotrajnog zatvora ne može se izre i izvršiocu koji u vrijeme izvršenja krivi nog djela nije navršio 21 godinu života.
- 4) Kazna dugotrajnog zatvora izri e se samo na pune godine.
- 5) Ako je izre ena kazna dugotrajnog zatvora, amnestija i pomilovanje mogu se dati tek nakon izdržanih tri petine te kazne.

Rad za op e dobro na slobodi lan 44

- (1) Kad sud odmjeri i izrekne kaznu zatvora do jedne godine, može istovremeno odrediti da se izre ena kazna, uz pristanak optuženog, zamijeni radom za op e dobro na slobodi.
- (2) Odluka da se kazna zatvora zamijeni radom za op e dobro na slobodi zasniva se na ocjeni da, uzimaju i u obzir sve okolnosti koje odre uju vrstu i mjeru kazne, izvršenje kazne zatvora ne bi bilo prijeko potrebno za ostvarenje svrhe kažnjavanja, ali istovremeno uslovna kazna ne bi bila dovoljna za postizanje op e svrhe krivi nopravnih sankcija.
- (3) Rad za op e dobro na slobodi odre uje se u trajanju srazmjernom izre enoj kazni zatvora, od najmanje deset do najviše 90 radnih dana. Rok za izvršenje rada za op e dobro na slobodi ne može biti kra i od jednog mjeseca niti duži od jedne godine.
- (4) Pri ocjenjivanju trajanja rada za op e dobro na slobodi kao i vremena obavljanja toga rada, sud e uzeti u obzir izre enu kaznu zatvora koja se zamjenjuje i mogu nosti u inioca s obzirom na njegovu li nu situaciju i zaposlenje.
- (5) U slu aju kada osu eni po isteku odre enog roka nije izvršio ili je samo djelimi no izvršio rad za op e dobro na slobodi, sud e donijeti odluku o izvršenju kazne zatvora u trajanju srazmjernom vremenu preostalog rada za op e dobro na slobodi.
- (6) Zamjena kazne zatvora radom za op e dobro na slobodi može se primijeniti i u slu ajevima kad se nov ana kazna zamjenjuje kaznom zatvora prema odredbama lana 47 (*Zamjena nov ane kazne*) ovog zakona.
- (7) Raspore ivanje na rad za op e dobro na slobodi u smislu vrste i radnog mjesta obavlja Pravosudna komisija prema mjestu prebivališta odnosno boravišta osu enika, vode i ra una o njegovim sposobnostima i znanjima.

Uslovni otpust lan 45

- (1) Osu eni koji je izdržao polovinu, te izuzetno osu enik koji je izdržao jednu tre inu kazne **zatvora**, može biti oslobo en izdržavanja kazne zatvora pod uslovom da ne po ini novo krivi no djelo prije isteka trajanja kazne (uslovni otpust).
- (2) Osu eni koji je izdržao polovinu kazne zatvora može biti oslobo en izdržavanja kazne zatvora ako se za vrijeme izdržavanja kazne zatvora njegovo ponašanje popravi do te mjere da se može opravdano o ekivati da e se nakon otpusta s izdržavanja kazne zatvora ponašati primjereno, a naro ito da ne e po initi krivi na djela. Prilikom odlu ivanja o uslovnom otpustu osu enika, uzet e se u obzir njegovo ponašanje tokom izdržavanja kazne i druge okolnosti koje ukazuju na to da je svrha kažnjavanja postignuta.

(3) Osuđeni koji je izdržao jednu trećinu kazne zatvora može biti uslovno otpušten ukoliko postoje uslovi iz stava 1 ovog člana i ukoliko posebne okolnosti vezane za osobnost osuđenika jasno ukazuju da je postignuta svrha kažnjavanja.

(4) Osuđeni na kaznu dugotrajnog zatvora može biti uslovno otpušten nakon izdržane tri petine te kazne.

Opoziv uslovnog otpusta član 46

(1) Sud može opozvati uslovni otpust ako osuđeni za vrijeme uslovnog otpusta učini jedno ili više krivičnih djela za koja mu je izrečena kazna zatvora preko jedne godine ili teža kazna.

(2) Sud može opozvati uslovni otpust ako osuđeni na uslovnom otpustu učini jedno ili više krivičnih djela za koja je izrečena kazna zatvora do jedne godine. Prilikom odlučivanja hoće li opozvati uslovni otpust, sud naročito uzima u obzir sličnost učinjenih djela, njihov značaj, motive iz kojih su učinjena kao i druge okolnosti koje ukazuju na prikladnost opoziva uslovnog otpusta.

(3) Prilikom izricanja opoziva uslovnog otpusta, sud izriče kaznu uzimajući i ranije izrečenu kaznu kao već utvrđenu. Dio kazne koji je osuđeni izdržao prema ranijoj presudi uračunava se u izdržavanje naknadne kazne, ali se vrijeme provedeno na uslovnom otpustu ne uračunava.

(4) Odredbe stavova od 1 do 3 ovog člana primjenjuju se i kad se osuđeniku na uslovnom otpustu sudi za krivično djelo učinjeno prije njegovog uslovnog otpusta.

(5) Ako je osuđeni na uslovnom otpustu osuđen na kaznu zatvora do jedne godine i ako sud ne opozove uslovni otpust, vrijeme uslovnog otpusta se produžava za vrijeme koje je osuđeni proveo na izdržavanju kazne zatvora.

Novčana kazna član 47

(1) Novčana kazna izriče se u dnevnim iznosima, a ako to nije moguće može se izreći u određenom iznosu.

(2) Ako se novčana kazna izriče u dnevnim iznosima, može iznositi najmanje pet a najviše tri stotine šezdeset dnevnih iznosa, a za krivična djela učinjena iz koristoljublja najviše hiljadu i pet stotina dnevnih iznosa, osim u slučajevima propisanim ovim zakonom.

(3) Ako se novčana kazna izriče u određenom iznosu, najniži iznos ne može biti manji od 500 KM a najviši iznos ne može biti veći od 100.000 KM, a za krivična djela počinjena iz koristoljublja iznos ne može biti veći od 1000.000 KM, osim u slučajevima propisanim ovim zakonom.

(4) Prilikom izricanja novčane kazne za krivična djela učinjena iz koristoljublja, sud može izreći novčanu kaznu u iznosu većem od najvišeg iznosa propisanog u stavovima 2 i 3 ovog člana, ukoliko vrijednost protivpravne imovinske koristi koju je učinilac pribavio krivičnim djelom prelazi iznos od 1000.000 KM. U tom slučaju, u inicijali se može izreći novčana kazna u iznosu koji ne može biti veći od dvostrukog iznosa od vrijednosti protivpravne imovinske koristi koju je pribavio krivičnim djelom zbog kojeg mu se izriče novčana kazna.

(5) Broj dnevnih iznosa novčane kazne određuje sud primjenjujući i opća pravila za odmjerenje kazne. Visinu dnevnog iznosa sud određuje tako što uzima u obzir visinu dnevnog dohotka učinioca prema iznosu njegove tromjesečne neto plate i njegove druge dohotke, kao i porodične obaveze. Prilikom određivanja visine iznosa sud uzima u obzir podatke koji u trenutku izricanja kazne nisu stariji od šest mjeseci.

(6) Podatke iz prethodnih stavova ovoga člana koji sudu nisu poznati osigurava optuženi u roku koji odredi sud, a najkasnije do završetka glavnog pretresa u krivi nom postupku. Ako do završetka glavnog pretresa u krivi nom postupku sudu nisu poznate okolnosti bitne za određivanje visine dnevnog iznosa novane kazne, novana kazna se izriče u određenom iznosu, primjenjuju opća pravila za odmjeravanje kazne.

(7) Najniži dnevni iznos novane kazne iznosi jednu šezdesetinu a najviši jednu trećinu posljednje službeno objavljene prosječne mjesečne neto plate zaposlenih u Brčko distriktu, koju objavljuje Biro za statistiku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

(8) U presudi se određuje rok plaćanja novane kazne, koji ne može biti kraći od petnaest dana niti duži od šest mjeseci, ali u opravdanim slučajevima sud može dopustiti da osuđeni isplati novanu kaznu i u ratama, s tim da rok isplate ne može biti duži od jedne godine.

(9) Novane kazne izrečene i naplaćene po ovom zakonu prihod su budžeta Brčko distrikta.

Zamjena novane kazne član 48

(1) Novana kazna se ne naplaćuje prinudno.

(2) Ako se novana kazna ne plati u roku koji je utvrđen presudom, sud će bez odlaganja donijeti odluku da se novana kazna zamijeni kaznom zatvora.

(3) Novana kazna će se zamijeniti kaznom zatvora tako što će se za svaki započet dnevni iznos novane kazne ili ako je novana kazna bila izrečena u određenom iznosu za svakih započetih 100 KM novane kazne, odrediti jedan dan zatvora, s tim da ne može prekoračiti propisanu kaznu za to djelo.

(4) Ako osuđeni isplati samo dio novane kazne, ostatak će se razmjerno pretvoriti u zatvor, a ako osuđeni isplati ostatak novane kazne, izvršenje zatvora će se obustaviti.

Opća pravila za odmjeravanje kazne član 49

(1) Sud će u iniocu krivih djela odmjeriti kaznu u granicama koje su zakonom propisane za to krivno djelo, imajući u vidu svrhu kažnjavanja i uzimajući u obzir sve okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća (olakšavajuće i otežavajuće okolnosti), a naročito: stepen krivice, pobude iz kojih je djelo učinjeno, jačinu ugrožavanja ili povrede zaštite dobra, okolnosti pod kojima je djelo učinjeno, raniji život u iniocu, njegove prilike i njegovo ponašanje nakon učinjenog krivih djela, kao i druge okolnosti koje se odnose na lice u iniocu.

(2) Okolnost koja je obilježje krivih djela ne može se uzeti u obzir i kao otežavajuća okolnost, odnosno olakšavajuća okolnost, izuzev ako prelazi mjeru koja je potrebna za postojanje krivih djela ili određenog oblika krivih djela ili ako postoje dvije ili više ovakvih okolnosti, a samo jedna je dovoljna za postojanje težeg, odnosno lakšeg oblika krivih djela. U slučajevima kad je krivno djelo izvršeno iz mržnje kako je propisano u članu 2 stavu 37 ovog zakona sud će to uzeti u obzir kao otežavajuću okolnost i odmjeriti veću kaznu osim ako Zakon ne propisuje teže kažnjavanje za kvalifikovani oblik krivih djela.

(3) Kad sud odmjerava kaznu u iniocu za krivno djelo učinjeno u povratu, posebno će uzeti u obzir je li ranije djelo iste vrste kao i novo djelo, jesu li oba djela učinjena iz istih pobuda i koliko je vremena proteklo od ranije osude, odnosno od izdržane ili oprostene kazne.

(4) Pri odmjeravanju novane kazne, sud će uzeti u obzir i imovno stanje u inioca, vode i rauna o visini njegove plate, njegovim drugim prihodima, njegovoj imovini i o njegovim porodi nim obavezama.

Ublažavanje kazne lan 50

Sud može u iniocu odmjeriti kaznu ispod granice propisane zakonom ili izre i blažu vrstu kazne:

- a) kad zakon propisuje da se u inilac može blaže kazniti;
- b) kad sud utvrdi da postoje naro ito olakšavaju e okolnosti koje ukazuju da se i ublaženom kaznom može postiti i svrha kažnjavanja.**

Granice ublažavanja kazne lan 51

(1) Kad postoje uslovi za ublažavanje kazne iz lana 50 (*Ublažavanje kazne*) ovoga zakona, sud će ublažiti kaznu u ovim granicama:

- a) ako je za krivi no djelo kao najmanja mjera kazne propisana kazna zatvora od deset ili više godina, kazna se može ublažiti do pet godina zatvora;
- b) ako je za krivi no djelo kao najmanja mjera kazne propisana kazna zatvora od tri ili više godina, kazna se može ublažiti do jedne godine zatvora;
- c) ako je za krivi no djelo kao najmanja mjera kazne propisana kazna zatvora od dvije godine, kazna se može ublažiti do šest mjeseci zatvora;
- d) ako je za krivi no djelo kao najmanja mjera kazne propisana kazna zatvora od jedne godine, kazna se može ublažiti do tri mjeseca zatvora;
- e) ako je za krivi no djelo propisana kazna zatvora od najviše jedne godine, kazna se može ublažiti do trideset dana zatvora;
- f) ako je za krivi no djelo propisana kazna zatvora bez naznake najmanje mjere, umjesto kazne zatvora može se izre i nov ana kazna;
- g) ako je za krivi no djelo propisana nov ana kazna s naznakom najmanje mjere, kazna se može ublažiti do pet dnevnih iznosa, a ako se izri e u odre enom iznosu do 500 KM.**

(2) Pri odlu ivanju koliko e kaznu ublažiti prema pravilima iz stava 1 ovog lana, sud e posebno uzeti u obzir najmanju i najve u mjeru kazne propisane za to krivi no djelo.

Oslobo enje od kazne lan 52

(1) Sud može osloboditi od kazne u inioca krivi nog djela kad to zakon izri ito propisuje.

(2) Kad je sud ovlašten u inioca krivi nog djela osloboditi kazne, može mu kaznu ublažiti bez ograni enja propisanih za ublažavanje kazne u lanu 51 (*Granice ublažavanje kazne*) ovoga zakona.

Poseban slu aj oslobo enje od kazne za krivi na djela po injena iz nehata lan 53

Sud može osloboditi kazne u inioca krivi nog djela u injenog iz nehata, kad posljedice djela tako teško poga aju u inioca da izricanje kazne u takvom slu aju o ito ne bi odgovaralo svrsi kažnjavanja.

Sticaj krivi nih djela

lan 54

(1) Ako je izvršilac jednom radnjom ili s više radnji izvršio više krivi nih djela za koja mu se istovremeno sudi, sud e prvo utvrditi kazne za svako od tih krivi nih djela, pa e za sva krivi na djela izre i jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora, jedinstvenu kaznu zatvora ili jedinstvenu nov anu kaznu.

(2) Jedinstvenu kaznu sud e izre i po ovim pravilima:

- a) ako je za krivi na djela u sticaju sud utvrdio kazne dugotrajnog zatvora ili dugotrajnog zatvora i zatvora, jedinstvena kazna dugotrajnog zatvora mora biti ve a od svake pojedine utvr ene kazne, ali ne smije pre i 45 godina;
- b) ako je za krivi na djela u sticaju sud utvrdio kazne zatvora, jedinstvena kazna zatvora mora biti ve a od svake pojedine utvr ene kazne, ali ne smije dosti i zbir utvr enih kazni niti pre i dvadeset godina;
- c) ako je za dva ili više krivi nih djela po injenih u sticaju utvrdio kazne zatvora u trajanju dužem od deset godina, sud može izre i jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora koja ne smije dosti i zbir pojedina nih kazni zatvora;
- d) ako su za sva krivi na djela u sticaju propisane kazne zatvora do tri godine, jedinstvena kazna zatvora ne može biti ve a od osam godina;
- e) ako je za krivi na djela u sticaju sud utvrdio samo nov ane kazne, jedinstvena kazna mora biti ve a od svake pojedine utvr ene nov ane kazne, ali ne smije dosti i zbir utvr enih nov anih kazni.

(3) Ako je za neka krivi na djela u sticaju sud utvrdio kazne zatvora, a za druga krivi na djela u sticaju nov ane kazne, izre i e jedinstvenu kaznu zatvora i jedinstvenu nov anu kaznu po odredbama stava 2 ta ki od b do e ovoga lana.

(4) Sporednu kaznu sud e izre i ako je utvr ena makar za jedno krivi no djelo u sticaju, a ako je utvrdio više nov anih kazni, izre i e jedinstvenu nov anu kaznu po odredbi stava 2 ta ke e ovoga lana.

(5) Ako je sud za krivi na djela u sticaju utvrdio kazne zatvora i kazne maloljetni kog zatvora, izre i e jedinstvenu kaznu po odredbama stava 2 ta ki b i d ovoga lana.

Produženo krivi no djelo

lan 55

(1) Odredbe ovoga zakona o sticaju krivi nih djela ne e se primijeniti kada u inilac u ini produženo krivi no djelo.

(2) Produženo krivi no djelo je u injeno kad je u inilac s umišljajem u inio više istih ili istovrsnih krivi nih djela koja s obzirom na na in u injenja, njihovu vremensku povezanost i druge stvarne okolnosti koje ih povezuju ine jedinstvenu cjelinu.

(3) Kad se radi o produženom krivi nom djelu istih zakonskih obilježja, sud e izabrati vrstu i mjeru kazne koja je propisana za to krivi no djelo. Ako se radi o istovrsnim krivi nim djelima, sud e izabrati vrstu i mjeru kazne koja je propisana za najteže od tih djela.

Odmjeravanje kazne osu enom licu

lan 56

(1) Ako se osu enom licu sudi za krivi no djelo u injeno prije nego što je zapo elo izdržavanje kazne po ranijoj osudi, ili za krivi no djelo u injeno za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, kazne dugotrajnog zatvora ili kazne maloljetni kog zatvora, sud e izre i jedinstvenu kaznu za

sva krivi na djela primjenom odredaba člana 54 (*Sticaj krivi nih djela*) ovoga zakona, uzimaju i ranije izrečenu kaznu kao već utvrđenu. Kazna ili dio kazne koju je osuđeni izdržao, uračunava se u izrečenu kaznu zatvora ili kaznu dugotrajnog zatvora.

(2) Za krivno djelo učinjeno za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, kazne dugotrajnog zatvora ili kazne maloljetničkog zatvora, sud u inozemstvu izreči kaznu neovisno od ranije izrečene kazne, ako se primjenom odredaba člana 54 ovoga zakona ne bi mogla ostvariti svrha kažnjavanja s obzirom na trajanje neizdržanog dijela ranije izrečene kazne.

Uračunavanje pritvora i ranije kazne član 57

(1) Vrijeme provedeno u pritvoru i svako lišenje slobode u vezi s krivnim djelom, uračunavaju se u izrečenu kaznu zatvora, kaznu dugotrajnog zatvora, kaznu maloljetničkog zatvora ili novčanu kaznu.

(2) Kazna zatvora koju je osuđeni izdržao ili novčana kazna koju je osuđeni platio za prekršaj uračunava se u kaznu izrečenu za krivno djelo koja obilježja obuhvataju i obilježja prekršaja.

(3) Pri svakom uračunavanju izjednačava se dan pritvora, dan lišenja slobode, dan maloljetničkog zatvora, dan zatvora, dan dugotrajnog zatvora i iznos od 100 KM.

Uračunavanje pritvora i kazne izdržane u inozemstvu član 58

Pritvor, lišenje slobode u toku postupka izručenja (ekstradicijskog postupka) i kazna koju je u inozemstvu izdržao po presudi inozemnog suda, uračunava se u kaznu koju izrekne domaći sud za isto krivno djelo, a ako kazne nisu iste vrste, uračunavanje će se izvršiti po ocjeni suda.

VIII. GLAVA OSMA MJERE UPOZORENJA

Vrste mjera upozorenja član 59

Mjera upozorenja je uslovna osuda.

Svrhe uslovne osude član 60

(1) Svrha uslovne osude je da se u inozemstvu krivno djelo uputi upozorenje uz prijetnju kaznom (uslovna osuda) kojim se omogućava ostvarenje svrhe krivno-nopravnih sankcija izricanjem kazne bez njezina izvršenja, kad izvršenje kazne nije prijeko potrebno radi krivno-nopravne zaštite.

Uslovna osuda

lan 61

- (1) Uslovnom osudom sud u inioocu krivi nog djela utvr uje kaznu i istovremeno odre uje da se ona ne e izvršiti ako osu eni za vrijeme koje odredi sud, a koje ne može biti kra e od jedne niti duže od pet godina (vrijeme provjeravanja), ne u ini novo krivi no djelo.
- (2) **Pri odlu ivanju da li e izre i uslovnu osudu sud e, vode i ra una o svrsi uslovne osude, posebno uzeti u obzir li nost u inioca, njegov raniji život, njegovo ponašanje poslije izvršenja krivi nog djela, stepen krivice i druge okolnosti pod kojima je krivi no djelo u injeno.**

Uslovi za izricanje uslovne osude

lan 62

- (1) **Uslovna osuda može se izre i kad je u inioocu utvr ena kazna zatvora do dvije godine ili nov ana kazna.**
- (2) **Uslovna se osuda ne može izre i za krivi na djela za koja se ni ublažavanjem kazne ne može izre i kazna zatvora manja od jedne godine.**
- (3) **Ako je u inioocu utvr ena i kazna zatvora i nov ana kazna, uslovna osuda može se izre i za obje kazne ili samo za kaznu zatvora.**
- (4) **Mjere sigurnosti, izre ene uz uslovnu osudu, izvršavaju se.**

Obaveze u inioca kojem je izre ena uslovna osuda

lan 63

- (1) Sud može u uslovnoj osudi odrediti ispunjavanje sljede ih obaveza: da osu eni vrati imovinsku korist pribavljenu krivi nim djelom, da naknadi štetu koju je pri inio krivi nim djelom, ili da ispuni druge obaveze predvi ene krivi nim zakonodavstvom Br ko distrikta.
- (2) Rok za ispunjenje obaveza iz stava 1 ovoga lana utvr uje sud u okviru odre enog vremena provjeravanja.

Opoziv uslovne osude zbog novog krivi nog djela

lan 64

- (1) Sud e opozvati uslovnu osudu ako osu eni u toku vremena provjeravanja po ini jedno ili više krivi nih djela za koja je izre ena kazna zatvora dvije godine ili teža kazna.
- (2) Ako osu eni u vrijeme provjeravanja po ini jedno ili više krivi nih djela za koja je izre ena kazna zatvora u trajanju kra em od dvije godine ili nov ana kazna, sud e, nakon što ocijeni sve okolnosti koje se odnose na u injena krivi na djela i u inioca, a posebno srodnost u injenih krivi nih djela, njihov zna aj i pobude iz kojih su u injena, odlu iti ho e li opozvati uslovnu osudu. Pri tome je sud vezan zabranom izricanja uslovne osude ako u inioocu za krivi na djela utvr ena u uslovnoj osudi i za nova krivi na djela treba izre i kaznu zatvora u trajanju dužem od dvije godine (lan 62, *Uslovna osuda*, stavovi 2 i 3 ovoga zakona).
- (3) Ako opozove uslovnu osudu, sud e primjenom odredaba lana 54 (*Sticaj krivi nih djela*) ovoga zakona izre i jedinstvenu kaznu i za ranije u injeno i za novo krivi no djelo, uzimaju i kaznu iz opozvane uslovne osude kao utvr enu.
- (4) Ako ne opozove uslovnu osudu, sud može za novo krivi no djelo izre i uslovnu osudu ili kaznu. Ako sud ocijeni da i za novo krivi no djelo treba izre i uslovnu osudu, utvrdit e jedinstvenu kaznu i za ranije u injeno i za novo krivi no djelo primjenom odredaba lana 54 ovoga zakona i odredit e novo vrijeme provjeravanja, koje ne može biti kra e od jedne niti duže od pet godina, ra unaju i od dana pravosnažnosti nove presude. Osu enom kojem za novo krivi no djelo bude izre ena kazna

zatvora, vrijeme provedeno na izdržavanju ove kazne ne ura unava se u vrijeme provjeravanja utvrđeno uslovnom osudom za ranije krivično djelo.

Opoziv uslovne osude zbog ranije počinjenog krivičnog djela član 65

(1) Sud može opozvati uslovnu osudu ako poslije njezinog izricanja utvrdi da je osuđeni učinio krivično djelo prije nego što je uslovno osuđen i ako ocijeni da ne bi bilo osnova za izricanje uslovne osude da se znalo za to krivično djelo. U tom slučaju primijeniti odredbu člana 64 (*Opoziv uslovne osude zbog novog krivičnog djela*) stava 3 ovoga zakona.

(2) Ako sud ne opozove uslovnu osudu, primijeniti će odredbu člana 64 stava 4 ovoga zakona.

Opoziv uslovne osude zbog neispunjenja izrečenih obaveza član 66

(1) Sud može opozvati uslovnu osudu i izrečenu izvršenje izrečene kazne ako osuđeni u određenom vremenu provjeravanja ne ispuni izrečenu obavezu u slučajevima kada je mogao ispuniti tu obavezu.

(2) U slučaju nemogućnosti ispunjenja izrečenih obaveza, sud može produžiti rok za ispunjenje te obaveze ili je zamijeniti drugom odgovarajućom obavezom predviđenom krivičnim zakonodavstvom Brčko distrikta, ili može osuđenog osloboditi ispunjenja izrečenih obaveza.

Rokovi za opoziv uslovne osude član 67

(1) Uslovna osuda se može opozvati u toku vremena provjeravanja.

(2) Ako osuđeni u toku vremena provjeravanja učini krivično djelo koje povlači opoziv uslovne osude, a to je presudom utvrđeno tek poslije isteka vremena provjeravanja, uslovna osuda može se opozvati najkasnije u roku od jedne godine od dana kad je proteklo vrijeme provjeravanja.

(3) Ako osuđeni u određenome roku ne ispuni neku obavezu iz člana 63 (*Obaveze u iniočnom kojem je izrečena uslovna osuda*) stava 1 ovoga zakona, sud može uslovnu osudu opozvati najkasnije u roku od jedne godine od dana kada je proteklo vrijeme provjeravanja i odrediti da se izvrši kazna utvrđena u uslovnoj osudi.

Uslovna osuda sa zaštitnim nadzorom član 68

(1) Sud može odrediti da se u inilac kome je izrečena uslovna osuda stavi pod zaštitni nadzor, ako s obzirom na okolnosti učinjenog krivičnog djela, lice u iniočnom, njegov raniji život i ponašanje poslije učinjenog krivičnog djela, smatra da će se uz odredivanje zaštitnog nadzora svrha uslovne osude i društveno prilagođavanje osuđenog bolje ostvariti.

(2) Zaštitni nadzor obuhvata ovim zakonom predviđene mjere pomoći, brige, nadzora i zaštite, s tim da vrijeme trajanja nadzora ne može biti kraće od šest mjeseci niti duže od dvije godine.

Sadržaj zaštitnog nadzora član 69

Zaštitni nadzor može obuhvatiti ove obaveze:

- a) liječenje u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi;
- b) uzdržavanje od upotrebe alkoholnih pića ili opojnih droga;

- c) posjeivanje odre enih psihijatrijskih, psiholoških i drugih savjetovališta i postupanje po njihovim savjetima;
- d) osposobljavanje za odre eno zanimanje;
- e) prihva anje zaposlenja koje odgovara stručnoj spremi i sposobnostima u inioca;
- f) raspolaganje s platom i drugim приходima ili imovinom na primjeren način i u skladu s bra nim, odnosno porodi nim obavezama.

Odre ivanje zaštitnog nadzora lan 70

(1) Sud u presudi odre uje jednu ili više obaveza iz lana 69 (*Sadržaj zaštitnog nadzora*) ovoga zakona utvr uju i njihov sadržaj.

(2) Pri odre ivanju obaveza iz lana 69 ovoga zakona, sud e naro ito uzeti u obzir godine života u inioca, njegovo op e zdravstveno i duševno stanje, njegove sklonosti i navike u na inu vo enja života, naro ito u ku i, školi ili na radnom mjestu, pobude iz kojih je po inio krivi no djelo i ponašanje poslije u injenog krivnog djela, njegov raniji život, li ne i porodi ne prilike, te druge okolnosti koje se odnose na lice u inioca a od zna aja su za izbor obaveza zaštitnog nadzora i njihovo trajanje.

(3) Ako u toku trajanja zaštitnog nadzora sud utvrdi da je ispunjena svrha zaštitnog nadzora, može zaštitni nadzor ukinuti prije isteka odre enog vremena.

(4) Ako osu eni kome je izre en zaštitni nadzor ne ispunjava obaveze koje mu je sud odredio, sud ga može opomenuti ili može ranije obaveze zamijeniti drugima ili produžiti trajanje zaštitnog nadzora u okviru vremena provjeravanja, ili opozvati uslovnu osudu.

IX. GLAVA DEVETA

MJERE SIGURNOSTI

Vrste mjera sigurnosti lan 71

U iniocima krivnih djela mogu se izre i ove mjere sigurnosti:

- a) obavezno psihijatrijsko lije enje;
- b) obavezno lije enje od ovisnosti;
- c) zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti;
- d) zabrana upravljanja motornim vozilom;
- e) oduzimanje predmeta.

Svrha mjera sigurnosti lan 72

Svrha mjera sigurnosti je da se otklone stanja ili uslovi koji mogu uticati da u inilac ubudu e u ini krivi na djela.

Izricanje mjera sigurnosti lan 73

Sud može u iniocu krivnog djela izre i jednu ili više mjera sigurnosti kad postoje uslovi za njihovo izricanje propisani ovim zakonom.

Obavezno psihijatrijsko liječenje član 74

- (1) Mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja izriče se u inoči krivih djela koji je krivi no djelo u inoči u stanju bitno smanjene ili smanjene uraunljivosti, ako postoji opasnost da bi uzroci takvog stanja mogli i ubuduće djelovati na u inoči da u inoči novo krivi no djelo.
- (2) Mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja može se izvršiti, pod uslovima utvrđenim u stavu 1 ovoga člana, uz izdržavanje kazne zatvora ili uz rad za opće dobro na slobodi ili uz uslovnu osudu.
- (3) Mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja traje dok ne prestanu razlozi zbog kojih je izrečena, ali najduže do isteka izdržavanja kazne zatvora ili izvršenja rada za opće dobro na slobodi ili isteka vremena provjeravanja uz uslovnu osudu.
- (4) *Stav 4 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivih nog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 21/10).*
- (5) Pod uslovima iz stava 2 ovoga člana, obavezno psihijatrijsko liječenje se može nastaviti izvan medicinske ustanove nakon što je osuđeni uslovno otpušten. Ako osuđeni ne nastavi liječenje, uslovni otpust će se opozvati.
- (6) Prema u inoči krivih djela koji se ne podvrgne psihijatrijskom liječenju tokom vremena provjeravanja određeno u uslovnoj osudi, može se postupiti prema odredbi člana 66 (*Opoziv uslovne osude zbog neispunjenja izrečenih obaveza*) ovoga zakona.

Obavezno liječenje od ovisnosti član 75

- (1) Mjera sigurnosti obaveznog liječenja od ovisnosti može se izreći u inoči koji je krivi no djelo u inoči pod odlučujućim djelovanjem ovisnosti od alkohola ili opojnih droga, ako postoji opasnost da će zbog te ovisnosti i ubuduće biti krivi na djela.
- (2) Mjera sigurnosti obaveznog liječenja od ovisnosti se, pod uslovima iz stava 1 ovoga člana, može izreći i uz istu krivi nopravnu sankciju, u istom trajanju i na isti način kako je ovim zakonom propisano za mjeru sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja.
- (3) *Stav 3 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivih nog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 21/10).*
- (4) Pod uslovima iz člana 74 (*Obavezno psihijatrijsko liječenje*) stava 2 ovoga zakona, obavezno liječenje od ovisnosti se može nastaviti izvan medicinske ustanove nakon što je osuđeni uslovno otpušten. Ako osuđeni ne nastavi liječenje, uslovni otpust će se opozvati.
- (5) Prema u inoči krivih djela koji se ne podvrgne liječenju od ovisnosti tokom vremena provjeravanja određeno u uslovnoj osudi, može se postupiti prema odredbi člana 66 (*Opoziv uslovne osude zbog neispunjenja izrečenih obaveza*) ovoga zakona.

Zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti član 76

- (1) Mjera sigurnosti zabrane vršenja određeno poziva, djelatnosti ili dužnosti može se izreći u inoči koji je u inoči krivi no djelo vezano uz svoj poziv, djelatnost ili dužnost, ako postoji opasnost da bi takvo vršenje moglo poticajno djelovati da u inoči novo krivi no djelo vezano uz svoj poziv, djelatnost ili dužnost.
- (2) Mjera sigurnosti zabrane vršenja određeno poziva, djelatnosti ili dužnosti može se izreći i u trajanju koje ne može biti kraće od jedne niti duže od deset godina, računajući od dana pravosnažnosti odluke, s tim da se vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava u vrijeme trajanja ove mjere sigurnosti.

(3) Kao u slučaju iz člana 44 (*Rad za opće dobro na slobodi*) stava 5 ovoga zakona, izvršenje kazne zatvora može se odrediti u slučaju krivičnog djela koji u toku izvršavanja rada za opće dobro na slobodi kao zamjena za kaznu zatvora prekrši zabranu vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti.

(4) Prema u slučaju krivičnog djela koji prekrši zabranu vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti tokom vremena provjeravanja određenog u uslovnoj osudi, može se postupiti prema odredbi člana 66 (*Opoziv uslovne osude zbog neispunjenja određenih obaveza*) ovoga zakona.

Zabrana upravljanja motornim vozilom član 77

(1) Mjera sigurnosti zabrane upravljanja motornim vozilom može se izreći u slučaju krivičnog djela protiv sigurnosti saobraćaja kad postoji opasnost da će upravljaju i motornim vozilom ponovo uiniti takvo krivično djelo.

(2) Pod uslovima iz stava 1 ovoga člana zabrana upravljanja motornim vozilom može se odnositi samo na određenu vrstu ili na sve vrste motornih vozila.

(3) Mjera sigurnosti zabrane upravljanja motornim vozilom može se izreći u trajanju koje ne može biti kraće od tri mjeseca ni duže od pet godina računajući od pravosnažnosti sudske odluke, s tim da se vrijeme izvršenja kazne zatvora ne uračunava u vrijeme trajanja ove mjere.

(4) Prema u slučaju krivičnog djela kojem je zabranjeno upravljanje motornim vozilom uz zamjenu za kaznu zatvora ili uslovnu osudu, ako ne postupi po toj zabrani, primijenit će se odredbe člana 44 (*Rad za opće dobro na slobodi*) stava 5 i člana 66 (*Opoziv uslovne osude zbog neispunjenja određenih obaveza*) ovoga zakona.

Oduzimanje predmeta član 78

(1) Predmeti koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za uvođenje krivičnog djela ili koji su nastali u inženjeringu krivičnog djela oduzeti će se, kad postoji opasnost da će biti ponovo upotrijebljeni za uvođenje krivičnog djela ili kad se radi zaštite opće sigurnosti ili iz moralnih razloga oduzimanje čini potrebnim, ako su vlasništvo u inoću.

(2) Predmeti iz stava 1 ovoga člana mogu se oduzeti i ako nisu vlasništvo u inoću kad to zahtijevaju interesi opće sigurnosti i razlozi morala, ali se time ne dira u prava trećih lica na naknadu štete od u inoću.

(3) Zakonom se može propisati obavezno oduzimanje predmeta.

X. GLAVA DESETA - BRISANA ZAKONOM O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONA BRKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE (SLUŽBENI GLASNIK BRKO DISTRIKTA BIH, BROJ 9/13).

član 79

član 79 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Brko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 80

lan 80 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 81

lan 81 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 82

lan 82 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 83

lan 83 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 84

lan 84 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 85

lan 85 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 86

lan 86 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 87

lan 87 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 88

lan 88 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 89

lan 89 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 90

lan 90 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 91

lan 91 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 92

lan 92 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 93

lan 93 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 94

lan 94 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lana 95

lan 95 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 96

lan 96 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 97

lan 97 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 98

lan 98 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 99

lan 99 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 100

lan 100 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 101

lan 101 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 102

lan 102 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 103

lan 103 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 104

lan 104 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 105

lan 105 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 106

lan 106 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 107

lan 107 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 108

lan 108 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

lan 109

lan 109 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivi nog zakona Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Br ko distrikta BiH, broj 9/13).

XI. GLAVA JEDANAESTA
OPŠTE ODREDBE O IZVRŠENJU KRIVIČNIH NOPRAVNIH SANKCIJA

Izvršenje kazne zatvora
član 110

- (1) Kazna zatvora izvršava se u zatvorenim, poluotvorenim ili otvorenim ustanovama za izdržavanje kazne.
- (2) Kazna dugotrajnog zatvora izvršava se u zatvorenim ustanovama za izdržavanje kazne.

Granice izvršenja kazni
član 111

Licu prema kojem se izvršava kazna oduzimaju se prava ili se ona ograničavaju u pravima u skladu sa zakonom samo u granicama prijeko potrebnim da bi se ostvarila svrha pojedinih kazni.

Rad osuđenih lica
član 112

- (1) Lice osuđeno na kaznu zatvora ili kaznu dugotrajnog zatvora, koje je sposobno za rad, može raditi ukoliko ono na to pristane.
- (2) Ako osuđeno lice traži ili pristane na rad, rad mu se omogućiti.
- (3) Rad osuđenog lica treba biti koristan i usklađen sa savremenim načinom vršenja iste vrste rada na slobodi, prema stručnim i drugim sposobnostima osuđenika.

član 113

član 113 brisan Zakonom o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 9/13).

XII. GLAVA DVANAESTA
ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI PRIBAVLJENE KRIVIČNIM DJELOM I PRAVNE
POSljedICE OSUDE

Osnova oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom
član 114

- (1) Niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom.
- (2) Korist iz stava 1 ovoga člana oduzeta se sudskom odlukom kojom je utvrđeno da je krivično djelo učinjeno, pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Prošireno oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom
član 114a

Kada se krivi ni postupak vodi za krivi na djela iz glava XVIII, XXII, XXIII, XXIX i XXXI ovog zakona, sud može odlukom iz člana 114 stava 2 oduzeti i onu imovinsku korist za koju tužilac pruži dovoljno dokaza da se opravdano vjeruje da je takva imovinska korist pribavljena izvršenjem ovih krivi nih djela, a po inilac nije pružio dokaze da je korist pribavljena zakonito.

Na in oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivi nim djelom član 115

(1) Od u inioca e se oduzeti novac, predmeti od vrijednosti i svaka druga imovinska korist koja je pribavljena krivi nim djelom, a ako oduzimanje nije mogu e, u inilac e se obavezati na isplatu nov anog iznosa srazmjernog pribavljenoj imovinskoj koristi. Imovinska korist pribavljena krivi nim djelom može se oduzeti od lica na koje je prenesena bez naknade ili uz naknadu koja ne odgovara stvarnoj vrijednosti, ako je ona znala ili mogla znati da je imovinska korist pribavljena krivi nim djelom.

(2) Kad je imovinska korist pribavljena krivi nim djelom sjedinjena s imovinom ste enom na zakonit na in, takva imovina može biti predmet oduzimanja ali u mjeri koja ne premašuje procijenjenu vrijednost imovinske koristi pribavljene krivi nim djelom.

(3) Prihod ili drugi plodovi imovinske koristi pribavljene krivi nim djelom, ili imovine u koju je imovinska korist pribavljena krivi nim djelom pretvorena ili imovine s kojom je imovinska korist pribavljena krivi nim djelom sjedinjena, mogu biti predmet mjera navedenih u ovom članu na isti na in i u istoj mjeri kao i imovinska korist pribavljena krivi nim djelom.

Zaštita ošte enog član 116

(1) Ako je ošte enom u krivi nom postupku dosu en imovinskopravni zahtjev, sud e izre i oduzimanje imovinske koristi ukoliko ona prelazi dosu eni imovinskopravni zahtjev ošte enog.

(2) Ošte eni koji je u krivi nom postupku u pogledu svog imovinskopravnog zahtjeva upu en na parni ni postupak, može tražiti da se namiri iz iznosa oduzete vrijednosti ako pokrene parni ni postupak u roku od šest mjeseci od dana pravosnažnosti odluke kojom je upu en na parni ni postupak i ako u roku od tri mjeseca od dana pravosnažnosti odluke kojom je utvr en njegov zahtjev zatraži namirenje iz oduzete vrijednosti.

(3) Ošte eni koji u krivi nom postupku nije istaknuo imovinskopravni zahtjev, može zahtijevati namirenje iz oduzete vrijednosti ako je radi utvr enja svog zahtjeva pokrenuo parni ni postupak u roku od tri mjeseca od dana saznanja za presudu kojom se oduzima imovinska korist, a najdalje u roku od dvije godine od pravosnažnosti odluke o oduzimanju imovinske koristi i ako u roku od tri mjeseca od dana pravosnažnosti odluke kojom je utvr en njegov zahtjev zatraži namirenje iz oduzete vrijednosti.

Nastupanje pravnih posljedica osude član 117

(1) Osude za odre ena krivi na djela mogu imati za pravnu posljedicu prestanak ili gubitak odre enih prava ili zabranu sticanja odre enih prava.

(2) Pravne posljedice osude ne mogu nastupiti kad je za krivi no djelo u iniocu izre ena nova kazna, uslovna osuda ili kad je u inilac oslobo en od kazne.

(3) Pravne posljedice osude mogu se propisati samo zakonom i nastupaju po sili zakona kojim su propisane.

**Vrste pravnih posljedica osude
lan 118**

- (1) **Pravne posljedice lica koja se odnose na prestanak ili gubitak određenih prava su:**
- a) **prestanak obavljanja određenih poslova ili dužnosti u organima vlasti, privrednim društvima ili u drugim pravnim licima;**
 - b) **prestanak zaposlenja ili prestanak obavljanja određenog zvanja, poziva ili zanimanja;**
 - c) **oduzimanje dozvola ili odobrenja koja se izdaju odlukom organa vlasti ili statusa koji se priznaje odlukom organa vlasti;**
 - d) **oduzimanje odlikovanja.**
- (2) **Pravne posljedice osude koje se sastoje u zabrani sticanja određenih prava su:**
- a) **zabrana obavljanja određenih poslova ili funkcija u organima vlasti, privrednim društvima ili u drugim pravnim licima;**
 - b) **zabrana sticanja određenih zvanja, poziva ili zanimanja ili unapređenja u službi;**
 - c) **zabrana sticanja dozvola ili odobrenja koja se izdaju odlukom organa vlasti ili statusa koji se priznaje odlukom organa vlasti.**

**Početak i trajanje pravnih posljedica osude
lan 119**

- (1) Pravne posljedice osude nastupaju danom pravosnažnosti presude.
- (2) Pravne posljedice osude koje se sastoje u zabrani sticanja određenih prava traju najduže deset godina od dana izdržane, oproštene ili zastarjele kazne, ako za pojedine pravne posljedice nije zakonom propisano kraće trajanje.
- (3) Pravne posljedice osude prestaju brisanjem osude.

**Prestanak mjera sigurnosti i pravnih posljedica osude na osnovu sudske odluke
lan 120**

- (1) Sud može odlučiti o prestanku primjene mjere sigurnosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti ako su protekle tri godine od dana njenog izricanja.
- (2) Sud može odrediti da prestane pravna posljedica osude koja se sastoji u zabrani sticanja određenog prava kad proteknu tri godine od dana izdržane, zastarjele ili oproštene kazne.
- (3) Pri ocjeni hoće li odrediti prestanak primjene mjere sigurnosti, odnosno pravne posljedice osude, sud će uzeti u obzir ponašanje osuđenika poslije osude, njegovu spremnost da naknadi štetu prouzrokovanu krivim djelom i da vrati imovinsku korist pribavljenu krivim djelom, kao i druge okolnosti koje ukazuju na opravdanost prestanka primjene mjere sigurnosti, odnosno pravne posljedice osude.
- (4) Prestankom pravne posljedice osude ne dira se u prava trećih lica koja se zasnivaju na osudi.

XIII. GLAVA TRINAESTA
REHABILITACIJA, AMNESTIJA, POMILOVANJE I BRISANJE OSUDE

Rehabilitacija
lan 121

(1) Poslije izdržane, oprostene ili zastarjele kazne zatvora, kazne dugotrajnog zatvora ili kazne maloljetni kog zatvora, osu ena lica uživaju sva prava utvr ena ustavom, zakonom i drugim propisima i mogu sticati sva prava, osim onih koja su im ograni ena mjerom sigurnosti ili nastupanjem pravne posljedice osude.

(2) Odredba stava 1 ovog lana primjenjuje se i na lica na uslovnom otpustu, ako njihova prava nisu ograni ena posebnim propisima o uslovnom otpustu s izdržavanja kazne zatvora.

Amnestija
lan 122

(1) Licima koja su obuhva ena aktom amnestije daje se oslobo enje od krivi nog gonjenja ili potpuno ili djelimi no oslobo enje od izvršenja kazne, zamjenjuje se izre ena kazna blažom kaznom, odre uje se brisanje osude, ili se ukida odre ena pravna posljedica osude.

(2) Amnestija se daje zakonom.

Pomilovanje
lan 123

(1) Pomilovanjem se poimeni no odre enom licu daje potpuno ili djelimi no oslobo enje od izvršenja kazne, zamjenjuje se izre ena kazna blažom kaznom, ili uslovnom osudom, ili se odre uje brisanje osude, ili se ukida odnosno odre uje kra e trajanje mjere sigurnosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti, ili zabrana upravljanja motornim vozilom u inicima koji su voza i po zanimanju, ili odre ene pravne posljedice osude.

U inak amnestije i pomilovanja na prava tre ih lica
lan 124

Davanjem amnestije ili pomilovanja ne uti e se na prava tre ih lica koja se zasnivaju na osudi.

Brisanje osude
lan 125

(1) Pod uslovom da po inilac krivi nog djela nije ponovo osu en zbog novog krivi nog djela, osuda se briše po sili zakona kada proteknu sljede i rokovi:

a) osuda kojom je po inilac oslobo en kazne briše se iz kaznene evidencije ako osu eni u roku od jedne godine od dana pravosnažnosti presude ne izvrši novo krivi no djelo,

b) uslovna osuda briše se iz kaznene evidencije po isteku roka od jedne godine od dana prestanka vremena provjeravanja, ako za to vrijeme osu eni ne izvrši novo krivi no djelo,

c) osuda na novanu kaznu i na kaznu zatvora do jedne godine briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od tri godine od dana izvršene, zastarjele ili oprostene kazne, ako za to vrijeme osuđeni ne izvrši novo krivično djelo,

d) osuda na kaznu zatvora preko jedne do tri godine briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od pet godina od dana izvršene, zastarjele ili oprostene kazne, ako za to vrijeme osuđeni ne izvrši novo krivično djelo,

e) osuda na kaznu zatvora preko tri do pet godina briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od deset godina od dana izvršene, zastarjele ili oprostene kazne, ako za to vrijeme osuđeni ne izvrši novo krivično djelo,

f) osuda na kaznu zatvora preko pet do deset godina briše se iz kaznene evidencije po proteku roka od 15 godina od dana izvršene, zastarjele ili oprostene kazne, ako za to vrijeme osuđeni ne izvrši novo krivično djelo.

(2) Sud može, na molbu osuđenog, odrediti da se iz kaznene evidencije briše osuda na kaznu zatvora preko deset godina, ako je protekao rok od 20 godina od dana izdržane, zastarjele ili oprostene kazne, a u tom vremenu osuđeni nije izvršio novo krivično djelo.

(3) Prilikom odlučivanja o brisanju osude, sud će voditi računa o vladanju osuđenog poslije izdržane kazne, o prirodi krivičnog djela i o drugim okolnostima koje mogu biti od značaja za ocjenu opravdanosti brisanja osude.

(4) Osuda na kaznu dugotrajnog zatvora se ne briše.

(5) Osuda se ne može brisati iz kaznene evidencije dok traje krivični postupak zbog novog krivičnog djela.

(6) Osuda se ne može brisati iz kaznene evidencije dok traje primjena mjera bezbjednosti niti dok oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom nije potpuno izvršeno.

(7) Brisanjem osude iz kaznene evidencije pod uslovima iz stavova od 1 do 3 ovog člana izvršilac krivičnog djela smatra se neosuđenim.

Podaci iz kaznene evidencije član 125a

(1) Podaci iz kaznene evidencije nisu javni podaci.

(2) Građanin ima pravo tražiti i dobiti podatke iz kaznene evidencije o sebi ako su mu ti podaci potrebni za ostvarivanje prava ili interesa.

(3) Zamjena izrečene novane kazne radom za opće dobro na slobodi ili kaznom zatvora, kao i zamjena izrečene kazne zatvora radom za opće dobro na slobodi ili novanom kaznom, upisuju se u kaznenu evidenciju.

XIV. GLAVA ETRNAESTA
ODGOVORNOST PRAVNIH LICA ZA KRIVI NA DJELA

Odgovornost pravnog lica
lan 126

- (1) Ova glava ovoga zakona propisuje odgovornost pravnog lica, izuzimaju i Bosnu i Hercegovinu, Federaciju Bosne i Hercegovine, Republiku Srpsku, Br ko distrikt Bosne i Hercegovine, kanton, grad, op inu i mjesnu zajednicu, za krivi no djelo koje je u inilac u inio u ime, za ra un ili u korist pravnog lica.
- (2) Ova glava ovoga zakona propisuje kazne i druge krivi nopravne sankcije koje se mogu izre i pravnom licu te pravne posljedice osude pravnog lica za krivi no djelo.
- (3) Pod uslovima propisanim zakonom, za odre ena pravna lica može biti isklju ena ili ograni ena primjena pojedinih kazni ili drugih krivi nopravnih sankcija koje se mogu izre i pravnim licima.
- (4) Krivi ni postupak protiv privrednih društava vodi se po odredbama Zakona o krivi nom postupku Br ko distrikta Bosne i Hercegovine.

Primjena ovoga zakona prema mjestu u injenja krivi nog djela u vezi s odgovornoš u pravnih lica
lan 127

- (1) Doma a i strana pravna lica su, su skladu sa ovim zakonom, odgovorna za krivi na djela po injena na podru ju Br ko distrikta.
- (2) Doma a i strana pravna lica koja imaju sjedište na podru ju Br ko distrikta ili u njemu obavljaju svoju djelatnost su, u skladu s ovim zakonom, odgovorna za krivi no djelo u injeno izvan Br ko distrikta, ako je krivi no djelo u injeno protiv Br ko distrikta, njegovih stanovnika ili doma ih pravnih lica.
- (3) Doma e pravno lice je, u skladu sa ovim zakonom, odgovorno za krivi no djelo u injeno izvan Br ko distrikta protiv strane države, stranih državljana ili stranih pravnih lica, pod uslovima iz lana 11 ovog zakona.

Osnovi odgovornosti pravnog lica
lan 128

Za krivi no djelo koje je u inilac u inio u ime, za ra un ili u korist pravnog lica, odgovorno je pravno lice:

- a) kad smisao u injenog krivi nog djela proizlazi iz zaklju ka, naloga ili odobrenja upravnih ili nadzornih tijela pravnog lica;
- b) ili kad su upravna ili nadzorna tijela pravna lica uticala na u inioca ili mu omogu ila da u ini krivi no djelo;
- c) ili kad pravno lice raspolaže protivpravno ostvarenom imovinskom koristi ili koristi predmete nastale krivi nim djelom;
- d) ili kad su upravna ili nadzorna tijela pravnog lica propustila dužni nadzor nad zakonitoš u rada zaposlenika.

Granice odgovornosti pravnog lica za krivi no djelo lanak 129

- (1) Uz uslove iz lana 128 (*Osnovi odgovornosti pravnog lica*) ovoga zakona pravno lice je odgovorno za krivi no djelo i kad u inilac za u injeno krivi no djelo nije kriv.
- (2) Odgovornost pravnog lica ne isklju uje krivicu fizi kih, odnosno odgovornih lica za u injeno krivi no djelo.
- (3) Za krivi na djela u injena iz nehata, pravno lice može biti odgovorno pod uslovima iz lana 128 ta ke d ovoga zakona, i u tom se slu aju pravno lice može blaže kazniti.
- (4) Kad u pravnom licu osim u inioca nema drugog lica ili tijela koji bi mogli usmjeravati ili nadzirati u inioca, pravno lice odgovara za u injeno krivi no djelo u granicama u inio eve odgovornosti.

Odgovornost pri statusnoj promjeni pravnog lica lan 130

- (1) Pravno lice u ste aju može biti odgovorno za krivi no djelo bez obzira je li krivi no djelo u injeno prije po etka ste ajnog postupka ili u me uvremenu, ali se pravnom licu u ste aju ne izri e kazna, ve se izri e mjera sigurnosti oduzimanja predmeta ili se oduzima imovinska korist pribavljena krivi nim djelom.
- (2) Kad je došlo do prestanka pravnog lica prije pravosnažnog okon anja krivi nog postupka, a u krivi nom je postupku utvr ena odgovornost tog pravnog lica, kazne i ostale krivi nopravne sankcije izri u se pravnom licu koje je pravni sljednik pravnog lica kojem je utvr ena odgovornost, ako su njegova upravna ili nadzorna tijela prije prestanka pravnog lica znala za u injeno krivi no djelo.
- (3) Pravnom licu koje je pravni sljednik pravnog lica kome je utvr ena odgovornost i ija su upravna ili nadzorna tijela znala za u injeno krivi no djelo, izri e se mjera sigurnosti oduzimanja predmeta ili se oduzima imovinska korist pribavljena krivi nim djelom.
- (4) Ako je do prestanka pravnog lica došlo po pravosnažno okon anom krivi nom postupku, izre ena se krivi nopravna sankcija izvršava po odredbama stavova 2 i 3 ovoga lana.

Odgovornost pravnog lica za pokušaj lan 131

- (1) Ako je u inilac namjeravano krivi no djelo zapo eo ali ga nije dovršio, pravno lice je odgovorno pod uslovima iz lana 128 (*Osnovi odgovornosti pravnog lica*) ovoga zakona, ako zakon propisuje kažnjavanje i za pokušaj toga krivi nog djela.
- (2) Pravno lice se kažnjava za pokušaj kaznom propisanom za dovršeno kazneno djelo, a može se i blaže kazniti.
- (3) Ako su upravna ili nadzorna tijela pravna lica sprije ila u inioca da dovrši zapo eto krivi no djelo, pravno se lice može osloboditi kazne.

Produženo krivi no djelo i odgovornost pravnih lica lan 132

Kad je kod pravnog lica prisutan isti osnov odgovornosti u pogledu više istovrsnih i vremenski povezanih krivi nih djela više u inilaca, pravno lice je odgovorno kao da je u injeno jedno krivi no djelo.

**Sau esništvo pravnih lica
lan 133**

(1) U slučaju da dva ili više pravnih lica učestvuju pri učinjenju krivičnog djela, svako je odgovorno po članu 128 (*Osnove odgovornosti pravnog lica*) ovoga zakona.

(2) Kod saučestvovanja pravnih lica iz stava 1 ovoga člana, svako pravno lice odgovara kao da je jedino pravno lice odgovorno za krivično djelo.

**Opis i razlozi za ublažavanje kazne pravnom licu ili oslobođenje od kazne
lan 134**

(1) Pravno lice koje upravno ili nadzorno tijelo dobrovoljno prijavi u inicijativa nakon što je krivično djelo učinjeno, može se blaže kazniti.

(2) Pravno lice koje upravno ili nadzorno tijelo nakon učinjenog krivičnog djela odlučuje vratiti protivpravno pribavljenu imovinsku korist ili otkloniti prouzrokovane štetne posljedice ili saopćiti podatke o osnovanosti odgovornosti drugih pravnih lica, može se osloboditi kazne.

**Kazne za pravna lica
lan 135**

Pravnim se licima za krivična djela mogu izreći ove kazne:

- a) novčana kazna;
- b) kazna oduzimanja imovine;
- c) kazna prestanka pravnog lica.

**Novčana kazna za pravna lica
lan 136**

(1) Novčana kazna koja se izreći pravnom licu ne može biti manja od 5.000 KM ni više od 5.000.000 KM.

(2) Ako je krivičnim djelom pravnog lica drugome prouzrokovana imovinska šteta ili je pribavljena protivpravna imovinska korist, najveća mjera izrećene novčane kazne može iznositi dvostruki iznos te štete, odnosno koristi.

(3) Ako se novčana kazna ne plati u roku koji je utvrđen presudom, bez odgađanja će se provesti postupak prinudne naplate.

**Kazna oduzimanja imovine
lan 137**

(1) Kazna oduzimanja imovine može se izreći za krivična djela s propisanom kaznom zatvora od pet godina ili težom kaznom.

(2) Pravnom licu može se oduzeti najmanje polovina imovine ili veći dio imovine ili cjelokupna imovina.

U slučaju stečajnog postupka kao posljedice izrećene kazne oduzimanja imovine, povjerioci se mogu namiriti iz oduzete stečajne mase.

Kazna prestanka pravnog lica član 138

- (1) Kazna prestanka pravnog lica može se izreći i ako je djelatnost pravnog lica u cijelosti ili u pretežnoj mjeri korištena za učinjenje krivičnih djela.
- (2) Uz kaznu prestanka pravnog lica, može se izreći i kazna oduzimanja imovine.
- (3) Uz izrečenu kaznu prestanka pravnog lica, sud može predložiti otvaranje postupka likvidacije.
- (4) Iz imovine pravnog lica kome je izrečena kazna prestanka pravnog lica mogu se isplatiti povjerioci.

Odmjeravanje kazne pravnom licu član 139

- (1) Pri odmjerenju kazne pravnom licu uzima se u obzir, pored općih pravila za odmjerenje kazne iz člana 49 (*Opća pravila za odmjerenje kazne*) ovoga zakona, također i ekonomska mogućnost pravnog lica.
- (2) Pri odmjerenju novčanane kazne za krivična djela za koja se uz novčananu kaznu izreče i kazna oduzimanja imovine, izrečena kazna ne smije preći polovinu imovine pravnog lica.

Izricanje uslovne osude pravnom licu član 140

- (1) Sud može pravnom licu za krivično djelo izreći uslovnu osudu umjesto novčanane kazne.
- (2) Uslovnom osudom sud može pravnom licu utvrditi novčananu kaznu do 1500.000 KM i ujedno odlučiti da se ona neće izvršiti, ako pravno lice, u roku koji odredi sud koji ne može biti kraći od jedne ni duži od pet godina, ne bude odgovorno za novo krivično djelo.

Mjere sigurnosti za pravna lica član 141

Pravnom licu mogu se za krivično djelo izreći, pored mjere sigurnosti oduzimanja predmeta iz člana 78 (*Oduzimanje predmeta*) ovoga zakona, ove mjere sigurnosti:

- a) objava presude;
- b) zabrana obavljanja određene djelatnosti.

Objava presude član 142

- (1) Mjera sigurnosti objave presude izriče se kada bi bilo korisno da javnost sazna za osudu, naročito ako bi objava presude bila od koristi za otklanjanje opasnosti za život ili zdravlje ljudi ili za sigurnost saobraćaja ili da se zaštite ili podstignu društvene vrijednosti.
- (2) S obzirom na značaj krivičnih djela i potrebu da javnost sazna za osudu, sud može ocijeniti hoće li se presuda objaviti u štampi, na radiju ili televiziji ili u više navedenih sredstava javnog informisanja, i ujedno hoće li se objaviti obrazloženje presude u cijelosti ili u izvodu, uzimajući pritom u obzir da se na inom objave omogući obaviještenost svih u njihovom interesu je objava presude.

Zabrana obavljanja određene djelatnosti član 143

(1) Mjerom sigurnosti zabrane obavljanja određene djelatnosti sud može pravnom licu zabraniti proizvodnju određenih proizvoda ili obavljanje određenih poslova, ili mu zabraniti da se bavi određenim poslovima prometa robe ili drugim poslom odnosno djelatnostima.

(2) Mjera sigurnosti iz stava 1 ovoga člana izriče se pravnom licu ako bi njezino dalje bavljenje određenom djelatnošću bilo opasno za život ili zdravlje ljudi ili štetno za privredno ili finansijsko poslovanje drugih lica ili za privredu, ili ako je pravno lice u posljednje dvije godine prije u injenog krivičnog djela već bilo kažnjeno za isto ili slično krivično djelo.

(3) Mjera sigurnosti iz stava 1 ovoga člana može se izreći i u trajanju od šest mjeseci do pet godina, računajući od pravosnažnosti presude.

Oduzimanje imovinske koristi pravnom licu član 144

Ukoliko pravno lice u injenim krivičnim djelom pribavi imovinsku korist, imovinska korist pribavljena krivičnim djelom će se oduzeti od pravnog lica.

Pravne posljedice osude pravnog lica član 145

(1) Pravne posljedice osude pravnog lica za krivično djelo su:

- a) zabrana rada na osnovu dozvole, ovlaštenja ili koncesije, izdatih od organa strane države;
- b) zabrana rada na osnovu dozvole, ovlaštenja ili koncesije, izdatih od institucija u Brčko distriktu.

(2) Pravne posljedice osude pravnog lica za krivično djelo mogu nastupiti i kad je pravnom licu za u injeno krivično djelo izrečena nova kazna.

Zastara progona i izvršenja krivičnih nopravnih sankcija izrečenih pravnim licima član 146

(1) Na zastaru progona pravnog lica primjenjuju se odredbe člana 15 (*Zastara krivičnog progona*) ovoga zakona.

(2) Zastara izvršenja kazne izrečene pravnom licu nastupa kad od pravosnažnosti presude kojom je kazna izrečena protekne:

- a) tri godine za izvršenje nove kazne;
- b) pet godina za izvršenje kazne oduzimanja imovine i kazne prestanka pravnog lica.

(3) Zastara izvršenja mjere sigurnosti nastupa protekom:

- a) šest mjeseci od pravosnažnosti odluke kojom je izrečena mjera sigurnosti objave presude;
- b) vremena jednakog onome koje je određeno za trajanje mjere sigurnosti zabrane obavljanja određene djelatnosti.

Zakoni koji propisuju krivična djela pravnih lica član 147

Pravno lice može biti odgovorno za krivična djela iz ovoga zakona i za druga krivična djela propisana zakonom u Brčko distriktu.

**Kazne za krivi na djela
lan 148**

- (1) Za krivi na djela s propisanom nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine, pravno lice e se kazniti nov anom kaznom do 850.000 KM ili do deseterostrukog iznosa štete prouzrokovane ili imovinske koristi pribavljene krivi nim djelom.
- (2) Za krivi na djela s propisanom kaznom zatvora preko tri godine, pravno lice e se kazniti nov anom kaznom najmanje 2500.000 KM ili do dvadeseterostrukog iznosa štete prouzrokovane ili imovinske koristi pribavljene krivi nim djelom.
- (3) Za krivi na djela s propisanom kaznom zatvora od pet godina ili težom kaznom, pravno licu se umjesto nov ane kazne može izre i kazna oduzimanja imovine.
- (4) Za krivi na djela iz stava 1 ovoga lana, pravnom licu se umjesto nov ane kazne može izre i kazna prestanka pravnog lica, pod uslovima iz lana 138 (*Kazna prestanka pravnog lica*) ovoga zakona.

POSEBNI DIO

XV. GLAVA PETNAESTA KRIVI NA DJELA PROTIV DRŽAVE

Napad na ustavno uređenje i Statutom utvrđeni poredak Brčko distrikta Bosne i Hercegovine član 149

Ko upotrebom fizičke sile ili prijetnjom upotrebe fizičke sile pokuša da promijeni Ustavom Bosne i Hercegovine i Statutom Brčko distrikta utvrđeni poredak Brčko distrikta ili da svrgne njegove najviše institucije, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

Ugrožavanje teritorijalne cjeline Brčko distrikta Bosne i Hercegovine član 150

Ko upotrebom sile ili prijetnjom upotrebe sile pokuša otcijepiti dio teritorije Brčko distrikta ili da dio njegove teritorije pripoji jednom od entiteta, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

Dovođenje Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u položaj potčinjenosti ili ovisnosti član 151

Graničari Brčko distrikta koji pokuša dovesti Brčko distrikt u položaj potčinjenosti ili ovisnosti prema nekoj drugoj državi, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

Sprečavanje borbe protiv neprijatelja član 152

Graničari Brčko distrikta koji za vrijeme rata ili oružanog sukoba sprečavaju građane Brčko distrikta ili građane njegovih saveznika da se bore protiv neprijatelja, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Služba u neprijateljskoj vojsci član 153

(1) Graničari Brčko distrikta koji za vrijeme rata ili oružanog sukoba služi u neprijateljskoj vojsci ili drugim neprijateljskim oružanim formacijama, ili sudjeluje u ratu ili oružanom sukobu boreći se protiv Brčko distrikta ili njegovih saveznika, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(2) Ko vrbuje građane Brčko distrikta za službu u neprijateljskoj vojsci ili drugim neprijateljskim oružanim formacijama ili za sudjelovanje u ratu ili oružanom sukobu protiv Brčko distrikta ili njegovih saveznika, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

Pomaganje neprijatelju član 154

(1) Graničari Brčko distrikta koji za vrijeme rata pomaže neprijatelju u provođenju prinudnih mjera prema građanstvu Brčko distrikta, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Graničari Brčko distrikta koji u cilju pomaganja neprijatelju politički ili privredno saraduju s neprijateljem za vrijeme rata, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

Oružana pobuna član 155

- (1) Ko učestvuje u oružanoj pobuni koja je upravljena protiv, Ustavom Bosne i Hercegovine i Statutom Brčko distrikta, utvrđenog poretka Brčko distrikta ili njegovih najviših institucija, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.
- (2) Ko organizira ili bilo kako rukovodi u inženjeringu krivičnih djela iz stava 1 ovoga člana, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.
- (3) Ko nabavlja sredstva za u inženjeringu krivičnih djela iz stava 1 ovoga člana, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Špijunaža član 156

- (1) Ko tajnu Brčko distrikta ili službenu tajnu saopćeni, preda ili u inije dostupnom stranoj državi, stranoj organizaciji ili licu koje im služi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (2) Ko na štetu Brčko distrikta za stranu državu ili organizaciju stvara obavještajnu službu ili njome rukovodi, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.
- (3) Ko stupi u stranu obavještajnu službu, prikuplja za nju podatke ili na drugi način pomaže njen rad, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (4) Ko pribavlja tajnu Brčko distrikta ili službenu tajnu u cilju da je saopćeni ili preda stranoj državi, stranoj organizaciji ili licu koje im služi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (5) Ko nabavlja sredstva za u inženjeringu krivičnih djela iz stava 1 ovoga člana, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Odavanje tajne Brčko distrikta Bosne i Hercegovine član 157

- (1) Ovlašteno lice koje protivno zakonu ili drugom propisu donesenom na osnovu zakona, drugome saopćeni, preda ili u inije dostupnom tajnu Brčko distrikta koja mu je povjerena, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (2) Ko drugome saopćeni ili preda, ili posreduje u saopćenju ili predaji podatka ili isprave za koju zna da je tajna Brčko distrikta, a do kojih je protivpravno došao, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Ako je krivično djelo iz stava 1 ovoga člana u injeno za vrijeme ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti, ili ako je dovelo do ugrožavanja sigurnosti ili privredne moći Brčko distrikta, u inilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje tri godine.
- (4) Ovlašteno lice koje u inije krivično djelo iz stava 1 ovoga člana iz nehata, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (5) Nema krivičnih djela iz stava 2 ovog člana, ako neko objavi ili posreduje u objavljivanju tajne Brčko distrikta iji je sadržaj suprotan Ustavu BiH i Statutu Brčko distrikta utvrđenom poretku Brčko distrikta, u cilju da javnosti otkrije povredu ustavnog i statutarog poretka ili meunarodnog ugovora, ako objavljivanje nema štetne posljedice za sigurnost Brčko distrikta.

**Upu ivanje i prebacivanje oružanih grupa ljudi, oružja i municije na podru je Br ko distrikta
Bosne i Hercegovine
lan 158**

Ko na teritorij Br ko distrikta upu uje ili prebacuje oružane grupe ljudi, teroriste, špijune, diverzante, oružje, eksploziv, otrove, opremu, municiju ili drugi materijal radi u injenja krivi nih djela iz ove glave ovoga zakona, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

**Unošenje opasnih materija u Br ko distrikt Bosne i Hercegovine
lan 159**

(1) Ko protivno propisima unese u Br ko distrikt za život ili zdravlje ljudi štetne radioaktivne ili druge opasne materije ili otpatke, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do **tri** godine.

(2) Ko zloupotrebom svog položaja ili ovlaštenja protivno propisima omogu i da se u Br ko distrikt unesu za život ili zdravlje ljudi štetne radioaktivne ili druge opasne materije ili otpaci, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

**Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti
lan 160**

(1) **Ko izaziva ili raspiruje nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost me u konstitutivnim narodima i ostalima koji žive u Br ko distriktu, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do pet godina.**

(2) **Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana u ini prinudom, zlostavljanjem, ugrožavanjem sigurnosti, izlaganjem poruzi nacionalnih, etni kih ili vjerskih simbola, ošte enjem tu ih stvari, skrnavljenjem spomenika, spomen-obilježja ili grobova, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do osam godina.**

(3) **Kaznom iz stava 2 ovoga lana kaznit e se ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana u ini zloupotrebom položaja ili ovlaštenja, ili ako je zbog tog djela došlo do nereda, nasilja ili drugih teških posljedica za zajedni ki život konstitutivnih naroda i ostalih koji žive u Br ko distriktu, kaznit e kaznom zatvora od jedne do deset godina.**

(4) **Materijali i predmeti koji nose poruke iz stava 1 ovog lana kao i sredstva za njihovu izradu, umnožavanje ili rasturanje oduzet e se.**

**Kažnjavanje za najteže oblike krivi nih djela protiv države
lan 161**

(1) Za krivi no djelo iz lana 149 (*Napad na ustavno ure enje i Statutom utvr eni poredak Br ko distrikta BiH*), 150 (*Ugrožavanje teritorijalne cjeline*), 155 (*Oružana pobuna*) i 156 (*Špijunaža*) ovoga zakona, koje je imalo za posljedicu smrt jednog ili više lica, ili je izazvalo opasnost za život ljudi, ili je pra eno teškim nasiljima i velikim razaranjima, u inilac e se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(2) Ako je pri u injenju krivi nog djela iz stava 1 ovoga lana u inilac s umišljajem lišio života jednu ili više lica, kaznit e se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

**Osnivanje udruženja ili nabavka sredstava za u injenje krivi nih djela iz ove glave ovoga
zakona
lan 162**

Ko osnuje udruženje u cilju u injenja krivi nih djela iz ove glave ovoga zakona, ili ko nabavi sredstva za u injenje krivi nih djela iz ove glave ovoga zakona, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

XVI. GLAVA ŠESNAESTA

KRIVI NA DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA

Ubistvo lan 163

- (1) Ko drugog liši života, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.
- (2) Kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora kaznit će se:
 - 1) ko drugoga liši života na svirep ili podmukao način;
 - 2) ko drugoga liši života pri bezobzirnom nasilnom ponašanju;
 - 3) ko drugoga usmrti iz mržnje;**
 - 4) ko drugoga liši života iz koristoljublja, radi u inženja ili prikrivanja kojeg drugog krivih djela, iz bezobzirne osvete ili iz drugih niskih pobuda;
 - 5) ko liši života službeno ili vojno lice pri obavljanju poslova sigurnosti ili dužnosti čuvanja javnoga reda, hvatanja u inioaca krivih djela ili čuvanja lica koje je lišeno slobode.

Ubistvo na mah lan 164

Ko drugog liši života na mah, doveden bez svoje krivnje u jaku razdraženost ili prepast njegovim napadom, zlostavljanjem ili teškim vrijevanjem, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Ubistvo iz nehata lan 165

Ko drugog liši života iz nehata, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Ubistvo djeteta pri poročaju lan 166

Majka koja liši života svoje dijete za vrijeme poročaja ili neposredno nakon poročaja, dok traje poročaj što ga je kod nje izazvao poročaj, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

Navođenje na samoubistvo i pomaganje u samoubistvu lan 167

- (1) Ko navede drugog na samoubistvo ili mu pomogne u izvršenju samoubistva, pa ono bude učinjeno, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.
- (2) Ko djelo iz stava 1 ovoga člana učini prema maloljetniku ili prema licu čija je sposobnost da shvati značaj svojih djela ili da upravlja svojim postupcima bila bitno smanjena, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (3) Ko djelo iz stava 1 ovoga člana učini prema djetetu ili prema licu koje nije moglo shvatiti značaj svojih djela ili upravljati svojim postupcima, kaznit će se po članku 163 (*Ubistvo*) stavu 1 ovoga zakona.
- (4) Ko surovo ili nečovječno postupi sa licem koje se prema njemu nalazi u odnosu kakve podređenosti ili ovisnosti i time iz nehata izazove samoubistvo tog lica, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Protivpravni prekid trudno e lan 168

- (1) Ko protivno propisima o prekidu trudno e trudnoj ženi s njezinim pristankom zapo ne initi, u ini ili joj pomogne u initi prekid trudno e, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Ko trudnoj ženi bez njezina pristanka zapo ne initi ili u ini prekid trudno e, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do osam godina.
- (3) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana trudna žena teško tjelesno povrije ena, ili joj je zdravlje teško narušeno ili je prouzrokovana smrt trudne žene, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (4) Ako je krivi nim djelom iz stava 2 ovoga lana trudna žena teško tjelesno ozlije ena, ili joj je zdravlje teško narušeno ili je prouzrokovana smrt trudne žene, u inilac e se kazniti kaznom zatvora najmanje jednu godinu.

Teška tjelesna ozljeda lan 169

- (1) Ko drugog teško tjelesno povrijedi ili mu zdravlje teško naruši, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana u ini prema bra nom partneru ili licu s kojom živi u vanbra noj zajednici ili roditelju svoga djeteta s kojim ne živi u zajednici, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do pet godina.
- (3) Ko drugog tjelesno povrijedi ili mu zdravlje naruši tako teško da je zbog toga doveden u opasnost život povrije enog ili je uništen ili trajno i u znatnoj mjeri oslabljen koji važan dio njegovog tijela ili koji važan organ, ili je prouzrokovana trajna nesposobnost za rad povrije enog ili trajno i teško narušenje njegovog zdravlja ili unakaženost, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (4) Kaznom iz stava 3 ovoga lana kaznit e se ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po ini iz mržnje.**
- (5) Ako povrije eni umre zbog ozljede iz stavova od 1 do 4 ovoga lana, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do dvanaest godina.
- (6) Ko krivi no djelo iz stavova od 1 do 3 ovoga lana u ini iz nehata, kaznit e se kaznom zatvora do tri godine.
- (7) Ko krivi no djelo iz stavova od 1 do 3 ovoga lana u ini na mah, doveden bez svoje krivnje u jaku razdraženost napadom ili teškim vrije anjem od povrije enog, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.
- (8) Ko krivi no djelo iz stava 4 ovog lana u ini na mah, doveden bez svoje krivnje u jaku razdraženost napadom ili teškim vrije anjem od povrije enog, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Laka tjelesna ozljeda lan 170

- (1) Ko drugog lako tjelesno povrijedi ili mu zdravlje lako naruši, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana u ini prema bra nom partneru ili licu s kojom živi u vanbra noj zajednici ili roditelju svog djeteta s kojim ne živi u zajednici, kaznit e se kaznom zatvora do jedne godine.

(3) Sud može u inioaca krivi nog djela iz stava 1 ovoga lana osloboditi od kazne ako je u inilac bio izazvan nepristojnim ili grubim ponašanjem ošte enog.

U estvovanje u tu i lan 171

Ko u estvuje u tu i u kojoj je neko lišen života ili je drugom nanesena teška tjelesna ozljeda, za samo u estvovanje u tu i, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Nepružanje pomo i lan 172

(1) Ko ne pruži pomo licu koje se nalazi u neposrednoj životnoj opasnosti iako je to mogao u initi bez opasnosti za sebe ili drugoga, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Ko ostavi drugoga bez pomo i u životnoj opasnosti koju je sam prouzrokovao, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(3) Ako je krivi nim djelom iz stava 2 ovoga lana prouzrokovana smrt lica izloženog opasnosti ili je teško tjelesno povrije ena ili mu je zdravlje teško narušeno, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Napuštanje nemo nog lica lan 173

(1) Ko nemo no lice koje mu je povjereno ili o kome se je ina e dužan brinuti ostavi bez pomo i u prilikama opasnim za život ili zdravlje, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana prouzrokovana smrt ostavljenog lica ili je ono teško tjelesno povrije eno ili mu je zdravlje teško narušeno, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

XVII. GLAVA SEDAMNAESTA

KRIVI NA DJELA PROTIV SLOBODE I PRAVA OVJEKA I GRA ANINA

Povreda ravnopravnosti ovjeka i gra anina lan 174

(1) Ko na osnovu razlike u rasi, boji kože, nacionalnoj ili etni koj pripadnosti, vjeri, politi kom ili drugom uvjerenju, spolu, spolnoj sklonosti, jeziku, obrazovanju, društvenom položaju ili socijalnom porijeklu, uskrati ili ograni i gra anska prava utvr ena Ustavom BiH, ratificiranim me unarodnim ugovorom, zakonom, drugim propisom ili op im aktom BiH, Statutom, zakonom, drugim propisom ili op im aktom Br ko distrikta, ili ko na osnovu takve razlike ili pripadnosti ili kojem drugom položaju daje gra anima neopravdane povlastice ili pogodnosti, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Službeno ili odgovorno lice u Br ko distriktu koje u ini krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Službeno ili odgovorno lice u institucijama Br ko distrikta koje suprotno propisima o ravnopravnoj upotrijebi jezika i pisama konstitutivnih naroda i ostalih koji žive na podru ju Br ko distrikta, uskrati ili ograni i gra aninu da pri ostvarivanju svojih prava ili pri obra anju tijelima vlasti i institucijama u Br ko distriktu, trgova kim društvima i drugim pravnim licima upotrijebe svoj jezik ili pismo, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(4) Službeno ili odgovorno lice u institucijama Brčko distrikta koje uskrati ili ograniči pravo kretanja na slobodno zapošljavanje na cijelom području Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i pod jednakim propisanim uslovima, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Sprečavanje povratka izbjeglice ili raseljenog lica Član 175

(1) Ko silom, ozbiljnom prijetnjom ili na drugi protivpravan način spriječi izbjeglicu ili raseljeno lice da se vrati u svoj dom ili da koristi svoju imovinu koja mu je bila oduzeta tokom neprijateljstava od 1991. godine, kazniće se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Ko sudjeluje u grupi ljudi koja u ini krivično djelo iz stava 1 ovog člana, kazniće se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(3) Ko organizira ili bilo kako rukovodi grupom ljudi koja u ini krivično djelo iz stava 1 ovog člana, kazniće se kaznom zatvora najmanje pet godina.

Protivpravno oduzimanje slobode Član 176

(1) Ko drugoga protivpravno zatvori, drži zatvorena ili mu na drugi način protivpravno oduzme slobodu kretanja, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je protivpravno oduzimanje slobode trajalo duže od trideset dana ili je počinjeno na svirep način ili je licu kome je protivpravno oduzeta sloboda zbog toga teško narušeno zdravlje ili su nastupile druge teške posljedice, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od dvije do osam godina.

(3) Ako je zbog krivičnih djela iz stava 1 ovog člana lice kome je protivpravno oduzeta sloboda izgubilo život, u inilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

Otmica Član 177

(1) Ko drugoga protivpravno zatvori, drži zatvorena ili mu na drugi način oduzme ili ograniči slobodu kretanja s ciljem da njega ili koga drugoga prisili da što u ini, ne u ini ili trpi, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1 ovog člana učini prema djetetu ili maloljetniku, ili ko radi ostvarivanja cilja otmice iz stava 1 ovog člana prijeti da će oteto lice lišiti života ili da će ga teško tjelesno povrijediti, ili ako je krivično djelo učinjeno u sastavu grupe ljudi ili organizovane grupe ljudi,

u inilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) U inilac krivičnih djela iz stavova 1 i 2 ovog člana koji dobrovoljno pusti na slobodu oteto lice prije nego što je ostvaren njegov zahtjev radi kojega je u inilo otmicu, može se osloboditi kazne.

Iznuđavanje iskaza Član 178

(1) Službeno lice koje u obavljanju službe upotrijebi silu, prijetnju ili drugi protivpravan način s ciljem iznuđavanja iskaza ili neke druge izjave od osumnjičenog, optuženog, svjedoka, vještaka ili koga drugoga, kazniće se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je krivično djelo iz stava 1 ovog člana izvršeno teškim nasiljem ili ako su zbog iznuđavanja iskaza nastupile naročito teške posljedice za osumnjičenog ili optuženog u krivičnom postupku, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Zlostavljanje u obavljanju službe član 179

Službeno lice koje u obavljanju službe drugog zlostavlja, nanosi mu teže tjelesne ili duševne patnje, zastrašuje ga ili vrijeđa, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

Ugrožavanje sigurnosti član 180

(1) Ko ugrozi sigurnost nekog lica ozbiljnom prijetnjom da će njega ili njemu blisko lice lišiti života, teško tjelesno povrijediti, lišiti slobode, ili oteti, ili nanijeti zlo podmetanjem požara, eksplozijom ili nekom drugom opasnom radnjom ili sredstvom, kaznit će se kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema službenom licu u vezi sa vršenjem njegove funkcije, ili prema više lica, ili je učinjeno u značajnoj mjeri izazvano uznemirenje građana, ili je učinjeno u sastavu grupe ili zločinu koje organizacije, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ko prikradanjem, ustealim praćenjem ili uznemiravanjem na drugi način ugrožava sigurnost bračnog partnera, lica s kojom živi u vanbračnoj zajednici, roditelja svog djeteta ili drugo lice s kojim održava ili je održavao bliske veze, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Narušavanje nepovredivosti doma član 181

(1) Ko neovlašteno prodre u tuđi dom ili druge zatvorene prostorije ili se na zahtjev ovlaštenog lica odatle ne udalji, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Službeno lice koje počinj krivično djelo iz stava 1 ovog člana u obavljanju službe,

kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Protivzakonito pretresanje član 182

Službeno lice koje u obavljanju službe protivzakonito izvrši pretres stana, prostorija ili lica, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Povreda tajnosti pisma ili druge pošiljke član 183

(1) Ko bez odobrenja otvori tuđe pismo ili telegram ili kakvo drugo zatvoreno pismeno ili pošiljku ili na drugi način povrijedi njihovu tajnost ili neovlašteno zadrži, prikrije, uništi ili drugome preda tuđe pismo, telegram, zatvoreno pismeno ili pošiljku, kaznit će se kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Ko neovlašteno prodre u kompjutersku bazu ličnih podataka ili te podatke neovlašteno koristi ili ih učini dostupnim drugom licu, kaznit će se kaznom zatvora do šest mjeseci.

(3) Ko krivično djelo iz stavova 1 i 2 ovog člana učini s ciljem da sebi ili drugom pribavi kakvu korist ili da drugom nanese kakvu štetu, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(4) Službeno lice koje učini krivično djelo iz stavova 1, 2 i 3 ovog člana u obavljanju službe, kaznit će se za djelo iz stavova 1 i 2 ovog člana zatvorom od tri mjeseca do tri godine, a za djelo iz stava 3 ovog člana zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

**Neovlašteno otkrivanje profesionalne tajne
lan 184**

(1) Advokat, branilac, javni bilježnik, doktor medicine, doktor stomatologije, babica ili drugi zdravstveni radnik, psiholog, socijalni radnik, vjerski službenik ili drugo lice koja neovlašteno otkrije tajnu koju je saznalo u obavljanju svoga zvanja, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(1) Nema krivi nog djela iz stava 1 ovoga lana ako ko tajnu otkrije u op em interesu ili interesu drugog lica koje je pretežnije od interesa uvanja tajne.

**Neovlašteno prisluškivanje i zvu no snimanje
lan 185**

(1) Ko putem posebnih naprava bez odobrenja prisluškuje ili zvu no snimi razgovor ili izjavu koja mu nije namijenjena ili omogu i nepozvanom licu da se upozna s razgovorom ili izjavom koja je neovlašteno prisluškivana ili zvu no snimljena, ili ko neovlašteno prisluškuje ili snimi tu e poruke u ra unarskom sistemu, kaznit će se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Službeno lice koje u ini krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana u obavljanju službe, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

**Neovlašteno opti ko snimanje
lan 186**

(1) Ko fotografski, filmski ili na drugi na in snimi drugo lice bez njegovog pristanka u njegovim prostorijama ili ko takav snimak neposredno prenese tre emu ili ko mu takav snimak pokaže ili mu na neki drugi na in omogu i da se s njim neposredno upozna, kaznit će se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Službeno lice koje u ini krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana u obavljanju službe, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ko dijete ili maloljetnika snimi radi izrade fotografija, audio-vizuelnog materijala ili drugih predmeta pornografskog sadržaja, ili posjeduje ili uvozi ili prodaje ili rastura ili prikazuje takav materijal, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(4) Predmeti koji su bili namijenjeni ili upotrijebljeni za u injenje krivi nog djela iz stavova 1 i 3 ovoga lana oduzet e se, a predmeti koji su u injenjem krivi nog djela iz stavova 1 i 3 ovoga lana nastali oduzet e se i uništiti.

**Spre avanje ili ometanje javnog okupljanja
lan 187**

(1) Ko uskrati ili omete pravo gra ana na javno okupljanje, kaznit će se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Službeno lice koje krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana u ini zloupotrebom svoga položaja ili ovlasti, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

**Spre avanje štampanja i rasturanja štampe
lan 188**

Ko protivpravno sprije i štampanje, prodaju ili rasturanje knjiga, asopisa, novina ili druge štampe, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

**Povreda prava na podnošenje žalbi i molbi
član 189**

Službeno ili odgovorno lice u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine koja zloupotrebom svoga položaja ili ovlaštenja sprječava i drugoga da se koristi svojim pravom podnošenja žalbe, prigovora, molbe, predstavke ili pritužbe, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

**Nedozvoljeno korištenje ličnih podataka
član 190**

Službeno ili odgovorno lice u Brčko distriktu koje bez pristanka pojedinca protivno zakonskim uslovima prikuplja, obrađuje ili koristi njegove lične podatke ili te podatke koristi suprotno zakonu dozvoljenoj svrsi njihova prikupljanja, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

**Nezakonito uskraćivanje identifikacionih dokumenata
član 190a**

Ko s ciljem ograničavanja slobode kretanja ili ispoljavanja vlasti nad drugim licem nezakonito uskrati drugome njegovu ličnu ili putnu ispravu kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

**Uskraćivanje biračkog prava
član 191**

Ko u obavljanju povjerene mu dužnosti u vezi sa izborom za institucije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, drugoga u namjeri da ga sprječava i u ostvarenju njegovog biračkog prava protivzakonito ne uvede u birački spisak ili ga izbriše s biračkog spiska ili mu na drugi način uskrati biračko pravo, s ciljem da ga sprječava i u ostvarenju njegova biračkog prava, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

**Povreda slobode odlučivanja birača
član 192**

(1) Ko silom, ozbiljnom prijetnjom, prinudom, podmišljanjem ili korištenjem njegovog teškog imovinskog stanja ili na drugi protivpravan način utiče na birača u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine da na izborima za institucije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine ili prilikom glasanja o opozivu ili na referendumu, glasa za ili protiv pojedine liste, pojedinog kandidata, ili da glasa za ili protiv opoziva, za ili protiv prijedloga o kojem se odlučuje referendumom, ili da uopće ne glasa, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Član biračkog odbora ili drugo lice koje u ini krivično djelo iz stava 1 ovoga člana u obavljanju povjerene mu dužnosti u vezi sa izborom, glasanjem ili referendumom, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

**Prevara pri glasanju
član 193**

Ko na izborima za institucije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine ili pri glasanju o opozivu predstavnika u institucijama u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine ili na referendumu u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, glasa umjesto drugoga pod njegovim imenom ili ponovo glasa ili pokuša da ponovo glasa iako je već glasao, ili glasa iako zna da nema biračko pravo, odnosno pravo glasa, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Povreda tajnosti glasanja lan 194

- (1) Ko pri izboru za institucije u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine ili pri glasanju o opozivu predstavnika u institucijama u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine ili na referendumu u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine, povrijedi tajnost glasanja, kaznit će se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.
- (2) Ko silom, ozbiljnom prijetnjom ili na drugi protivpravan na in traži od gra anina da kaže za koga je glasao ili kako je glasao ili je li glasao za ili protiv opoziva, kaznit će se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.
- (3) lan bira kog odbora ili drugo lice koje u ini krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana u vršenju povjerene mu dužnosti u vezi s izborima ili glasanjem, kaznit će se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Izborna prevara lan 195

Ko krivotvori rezultate izbora ili glasanja za institucije u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine dodavanjem, oduzimanjem ili brisanjem glasova ili potpisa, neta nim prebrojavanjem glasova, neistinitim upisivanjem rezultata u izborne isprave ili na drugi na in, ili objavi rezultate izbora ili glasanja koji ne odgovaraju obavljenom glasanju, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Uništenje izbornih isprava lan 196

Ko na izborima za institucije u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine, pri glasanju o opozivu predstavnika u institucijama u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine ili na referendumu u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine, uništi, prikrije, ošteti ili oduzme kakvu ispravu o izborima ili o glasanju o opozivu ili kakav predmet koji služi za izbor ili za glasanje o opozivu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

XVIII. GLAVA OSAMNAESTA KRIVI NA DJELA TERORIZMA

Uzimanje talaca lan 197

- (1) Ko drugoga zatvori, drži zatvorenog ili mu na drugi na in oduzme ili ograni i slobodu kretanja, ili ga drži i prijeti da e ga ubiti, povrijediti ili nadalje zadržavati kao taoca, u cilju da primora Br ko distrikt Bosne i Hercegovine da nešto u ini ili ne u ini, kao izri iti ili prešutni uslov za osloba anje taoca, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (2) Ako je zbog krivi nog djela iz stava 1 ovoga lana nastupila smrt otetog lica, u inilac e se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.
- (3) Ako je pri u injenju krivi nog djela iz stava 1 ovoga lana u inilac oteto lice s umišljajem lišio života, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Terorizam lan 198

- (1) Ko po ini teroristi ki in s ciljem ozbiljnog zastrašivanja stanovništva ili prisiljavanja organa vlasti u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine da nešto u ini ili ne u ini, ili s ciljem ozbiljne

destabilizacije ili uništavanja osnovnih političkih, ustavnih, privrednih ili društvenih struktura ili vrijednosti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje tri godine.

(2) Ako je zbog krivih djela iz stava 1 ovoga člana nastupila smrt jednog ili više lica, u inilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

(3) Ako je pri učinjenju krivih djela iz stava 1 ovoga člana u inilac neko lice s umišljajem lišio života, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(4) *Teroristički čin*, u smislu ovog člana, podrazumijeva neku od sljedećih namjernih radnji, koja s obzirom na svoju prirodu ili kontekst može ozbiljno oštetiti državu ili međunarodnu organizaciju:

a) napad na život lica koje može prouzrokovati njegovu smrt;

b) napad na fizički integritet lica;

c) protivpravno zatvaranje, držanje zatvorenom ili na drugi način oduzimanje ili ograničavanje slobode kretanja drugog lica, s ciljem da njega ili nekoga drugoga prisili da nešto učini, ne učini ili trpi (otmica), ili uzimanje talaca;

d) nanošenje velike štete objektima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili javnim objektima, transportnom sistemu, objektima infrastrukture uključujući i informacijski sistem, javnom mjestu ili privatnoj imovini, za koju štetu je vjerovatno da će ugroziti ljudski život ili dovesti do znatne privredne štete;

e) otmica aviona, broda ili drugog sredstva javnog saobraćaja ili za prijevoz roba;

f) proizvodnja, posjedovanje, sticanje, prijevoz, snabdijevanje, korištenje ili osposobljavanje za korištenje oružja, eksploziva, nuklearnog, biološkog ili hemijskog oružja ili radioaktivnog materijala, kao i istraživanje i razvoj biološkog i hemijskog oružja ili radioaktivnog materijala;

g) ispuštanje opasnih materija ili izazivanje požara, eksplozija ili poplava s ciljem ugrožavanja ljudskih života;

h) ometanje ili zaustavljanje snabdijevanja vodom, električnom energijom ili drugim osnovnim prirodnim resursom s ciljem ugrožavanja ljudskih života;

i) prijetnja učinjenjem nekog djela iz tačke od a do h ovog stava.

Finansiranje terorističkih djelatnosti član 199

Ko bilo na koji način neposredno ili posredno, daje ili prikuplja sredstva s ciljem da se upotrijebe ili znaju i da će se upotrijebiti u cjelini ili djelimično, za učinjenje:

a) krivih djela iz člana 197 (*Uzimanje talaca*) i 198 (*Terorizam*) ovoga zakona;

b) drugog krivih djela koje može prouzrokovati smrt ili težu tjelesnu ozljedu civilnog lica ili lica koje aktivno ne sudjeluje u neprijateljstvima u oružanom sukobu, kad je svrha takvog djela, po njegovoj prirodi ili kontekstu, zastrašivanje stanovništva ili prisiljavanje organa vlasti u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine da nešto učini ili ne učini, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

XIX. GLAVA DEVETNAESTA

KRIVI NA DJELA PROTIV SPOLNE SLOBODE I MORALA

Silovanje član 200

(1) Ko drugo lice upotrebom sile ili prijetnje da će neposredno napasti na njegov život ili tijelo ili na život ili tijelo njemu bliskog lica prisili na spolni odnos ili s njim izjednačenu spolnu radnju, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini na naročito svirep ili naročito ponižavajući način, ili ako je istom prilikom prema istoj žrtvi učinjeno više spolnih odnosa ili s njim izjednačeni spolnih radnji od više učinilaca, kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(3) Ako je krivičnim djelom iz stava 1. ovog člana prouzrokovana smrt silovanog lica, ili je ono teško tjelesno povrijeđeno, ili joj je teško narušeno zdravlje, ili je silovano žensko lice ostalo trudno, učinilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje tri godine.

(4) Kaznom iz stava 2. ovog člana kaznit će se ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana izvrši iz mržnje.

(5) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini prema maloljetniku, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(6) Ko krivično djelo iz stavova 2, 3 i 4. ovog člana učini prema maloljetniku, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(7) Ako su krivičnim djelom iz stava 2. ovog člana prouzrokovane posljedice iz stava 3. ovog člana, učinilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

Spolni odnos s nemoćnim licem član 201

(1) Ko izvrši spolni odnos ili s njim izjednačenu spolnu radnju s drugim licem, iskoristivši njegovu duševnu bolest, duševnu poremećenost, nedovoljnu duševnu razvijenost, neku drugu težu duševnu smetnju, ili kakvo drugo stanje tog lica zbog kojeg ono nije sposobno za otpor, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana učini prema licu čije je stanje nesposobnosti za otpor sam izazvao ili je u tome učestvovao, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana počin na naročito svirep ili naročito ponižavajući način, ili ako je istom prilikom prema istoj žrtvi učinjeno više spolnih odnosa, ili s njim izjednačeni spolnih radnji od više počinilaca, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Ko krivično djelo iz stava 2. ovog člana počin na naročito svirep ili naročito ponižavajući način, ili ako je istom prigodom prema istoj žrtvi učinjeno više spolnih odnosa, ili s njim izjednačeni spolnih radnji od više počinilaca, kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(5) Ako je krivičnim djelom iz stava 1. ovog člana prouzrokovana smrt lica s kojim je izvršen spolni odnos ili s njim izjednačena spolna radnja, ili je ono teško tjelesno povrijeđeno, ili mu je zdravlje teško narušeno, ili ako je žensko lice ostalo trudno, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(6) Ako su krivi nim djelom iz stavova 3 i 4 ovoga člana prouzrokovane posljedice iz stava 5 ovoga člana, u inilac e se kazniti kaznom zatvora najmanje tri godine.

Spolni odnos zloupotrebom položaja član 202

(1) Ko zloupotrebom svoga položaja navede na spolni odnos ili s njim izjedna enu spolnu radnju drugo lice koje se zbog imovinskog, porodi nog, društvenog, zdravstvenog ili drugog stanja ili teških prilika nalazi prema njemu u odnosu ovisnosti, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Nastavnik, odgojitelj, roditelj, usvojlac, staralac, o uh, ma eha ili drugo lice koje iskorištavaju i svoj položaj ili odnos prema maloljetniku koji joj je povjeren radi u enja, odgoja, uvanja ili njege izvrši s njim spolni odnos ili s njim izjedna enu spolnu radnju, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Prinuda na spolni odnos član 203

Ko prisili na spolni odnos drugo lice ozbiljnom prijetnjom da e za njega ili njemu bliskom licu otkriti nešto što bi teško škodilo njegovoj asti ili ugledu ili ozbiljnom prijetnjom nekim drugim teškim zlom, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Spolni odnos s djetetom član 204

(1) Ko izvrši spolni odnos ili s njim izjedna enu spolnu radnju s djetetom, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Ko izvrši nasilni spolni odnošaj ili s njim izjedna enu spolnu radnju s djetetom (član 200, *Silovanje*, stav 1) ili s nemo nim djetetom (član 201, *spolni odnos s nemo nim licem*, stav 1), kaznit e se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(3) Ko izvrši spolni odnos ili s njim izjedna enu spolnu radnju s djetetom zloupotrebom položaja (član 202, *Spolni odnos zloupotrebom položaja*, stav 2), kaznit e se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Ko krivi no djelo iz stavova od 1 do 3 ovoga člana po ini na naro ito svirep ili naro ito ponižavaju i na in, ili ako je istom prilikom prema istoj žrtvi u injeno više spolnih odnosa ili s njim izjedna enih spolnih radnji od više u inilaca, kaznit e se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(5) Ako je krivi nim djelom iz stavova od 1 do 3 ovoga člana prouzrokovana smrt djeteta, ili je dijete teško tjelesno povrije eno, ili mu je zdravlje teško narušeno, ili je žensko dijete ostalo trudno, u inilac e se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Bludne radnje član 205

(1) Ko u slu ajevima iz člana 200 (*Silovanje*), 201 (*Spolni odnos s nemo nim lice*), 202 (*Spolni odnos zloupotrebom položaja*) i 203 (*Prinuda na spolni odnos*) ovoga zakona, kad nije u injen ni pokušaj tog krivi nog djela, po ini samo bludnu radnju, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ko u slu aju iz člana 204 (*Spolni odnos s djetetom*) ovoga zakona, kad nije po injen ni pokušaj toga krivi nog djela, po ini samo bludnu radnju, ili ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga člana po ini prema djetetu ili maloljetniku, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnikom lan 206

Ko pred djetetom ili maloljetnikom ini radnje namijenjene zadovoljavanju vlastite ili tu e pohote, ili ko navede dijete da pred njim ili drugim licem vrši takve radnje, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Navo enje na prostituciju lan 207

- (1) Ko radi zarade ili druge koristi navodi, poti e ili namamljuje drugoga na pružanje seksualnih usluga ili na drugi na in omogu i njegovu predaju drugome radi pružanja seksualnih usluga, ili na bilo koji na in sudjeluje u organizovanju ili vo enju pružanja seksualnih usluga, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.**
- (2) Bez uticaja je za po injenje krivi nog djela iz ovoga lana injenica je li se osoba koja se navodi, poti e ili namamljuje, ve ranije bavila prostitucijom.**

Trgovina ljudima lan 207a

- (1) Ko upotrebom sile ili prijetnjom upotrebe sile ili drugim oblicima prinude, otmicom, prevarom ili obmanom, zloupotrebom vlasti ili uticaja ili položaja bespomo nosti ili davanjem ili primanjem isplata ili drugih koristi kako bi privolio lice koje ima kontrolu nad drugim licem vrbuje, preveze, preda, sakrije ili primi lice u svrhu iskorištavanja tog lica kaznit e se kaznom zatvora najmanje pet godina. Iskorištavanje u smislu ovog lana podrazumijeva: prostituciju drugog lica ili druge oblike seksualnog iskorištavanja, prisilni rad ili usluge, ropstvo ili njemu sli an odnos, služenje, odstranjivanje dijelova ljudskog tijela ili kakvo drugo iskorištavanje.
- (2) Ko vrbuje, navodi, preveze, preda, sakrije ili primi lice koje nije navršilo 18 godina života u svrhu iskorištavanja prostitucijom ili drugim oblikom seksualnog iskorištavanja, prisilnim radom ili uslugama, ropstvom ili njemu sli nim odnosom, služenjem, odstranjivanjem dijelova ljudskog tijela ili kakvim drugim iskorištavanjem, kaznit e se kaznom zatvora najmanje deset godina.
- (3) Ako je krivi no djelo iz stavova 1 i 2 ovog lana izvršilo službeno lice prilikom obavljanja službene dužnosti, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od najmanje deset godina.
- (4) Ko krivotvori, pribavi ili izda putnu ili li nu ispravu ili koristi, zadržava, oduzima, mijenja, ošte uje, uništava putnu ili li nu ispravu drugog lica u svrhu omogu avanja trgovine ljudima kaznit e se kaznom zatvora od jedne do pet godina.
- (5) Ko koristi usluge žrtve trgovine ljudima kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (6) Ako je izvršenjem krivi nog djela iz stavova 1 i 2 ovog lana prouzrokovano teže narušenje zdravlja, teška tjelesna povreda ili smrt lica iz stavova 1 i 2 ovog lana, po inilac e se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.
- (7) Predmeti, prijevozna sredstva i objekti upotrijebljeni za izvršenje djela e se oduzeti.
- (8) Na postojanje krivi nog djela trgovine ljudima bez uticaja je okolnost da li je lice koje je žrtva trgovine ljudima pristalo na iskorištavanje.
- (9) Protiv žrtve trgovine ljudima koja je bila prisiljena, od strane izvršioca krivi nog djela, u estvovati u izvršenju drugog krivi nog djela ne e se voditi krivi ni postupak ako je takvo njeno postupanje bilo neposredna posljedica njenog statusa žrtve trgovine ljudima.

Organizovana trgovina ljudima lan 207b

- (1) Ko organizuje ili rukovodi grupom, organizovanom grupom, ili zlo ina kom organizacijom koja zajedni kim djelovanjem u ini ili pokuša krivi no djelo iz lana 207a (*Trgovina ljudima*) ovog zakona kaznit e se kaznom zatvora najmanje deset godina ili dugotrajnim zatvorom.
- (2) Ko po ini krivi no djelo u okviru grupe iz stava 1 ovog lana kaznit e se kaznom zatvora najmanje deset godina.
- (3) Ko postane pripadnikom grupe iz stava 1 ovog lana, kaznit e se kaznom zatvora najmanje jednu godinu.
- (4) Pripadnik grupe iz stava 1 ovog lana, koji tu grupu ili udruženje otkrije, može se osloboditi kazne.

Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije

lan 208

- (1) Ko dijete ili maloljetnika snimi radi izradbe fotografija, audio-vizuelnog materijala ili drugih predmeta pornografskog sadržaja, ili posjeduje ili uvozi ili prodaje ili rastura ili prikazuje takav materijal, ili ta lica navede na sudjelovanje u pornografskoj predstavi, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do pet godina.
- (2) Predmeti koji su bili namijenjeni ili upotrijebljeni za po injenje krivi nog djela iz stava 1 ovoga lana oduzet e se, a predmeti koji su nastali po injenjem krivi nog djela iz stava 1 ovoga lana oduzet e se i uništiti.

Upoznavanje djeteta s pornografijom

lan 209

- (1) Ko djetetu proda, prikaže ili javnim izlaganjem ili na drugi na in u ini pristupa nim spise, slike, audio-vizuelne i druge predmete pornografskog sadržaja ili mu prikaže pornografsku predstavu, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Predmeti iz stava 1 ovoga lana oduzet e se.

Rodoskrvnu e

lan 210

- (1) Ko izvrši spolni odnos ili s njim izjedna enu spolnu radnju s krvnim ro akom u pravoj liniji ili s bratom ili sestrom, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po ini s maloljetnikom, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Ko djelo iz stava 1 ovoga lana po ini s djetetom, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

XX. GLAVA DVADESETA
KRIVI NA DJELA PROTIV BRAKA, PORODICE I OMLADINE

Dvobra nost
lan 211

- (1) Ko sklopi novi brak iako se u braku već nalazi, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se ko sklopi brak s licem za koje zna da se već nalazi u braku.
- (3) Ako je raniji brak prestao ili je poništen, gonjenje se neće preduzeti, a ako je preduzeto obustavit će se.

Omogušavanje sklapanja nedozvoljenog braka
lan 212

Ovlašteno lice pred kojom se brak sklapa ili matičar koji obavljaju u svojoj službenj dužnosti omogućuje sklapanje braka koji je po zakonu zabranjen, ništav ili se smatra nepostojećim, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

Vanbra na zajednici s maloljetnikom
lan 213

- (1) Punoljetno lice koje vanbra no živi s maloljetnikom koji nije navršio šestnaest godina života, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se roditelj, usvojilac ili staralac koji maloljetniku u životnoj dobi između etnaest i šestnaest godina života omogućuje vanbra ni život s drugim licem ili ga na to navede.
- (3) Ko krivi no djelo iz stava 2 ovoga člana počinj iz koristoljublja, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (4) Ako se sklopi brak, krivi no gonjenje neće se poduzeti, a ako je poduzeto obustavit će se.

Oduzimanje djeteta ili maloljetnika
lan 214

- (1) Ko dijete ili maloljetnika protivpravno oduzme roditelju, usvojiocu, staraocu ili licu kome je povjeren, ili ko ga protivpravno zadržava ili sprečava da bude s licem koje ima to pravo ili ko onemogućava izvršenje izvršne odluke o staranju prema djetetu ili maloljetniku, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.
- (2) U inilac koji dobrovoljno preda dijete ili maloljetnika, može se osloboditi kazne.

Promjena porodi nog stanja
lan 215

Ko podmetanjem, zamjenom ili na drugi način promijeni porodi no stanje djeteta, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Zapuštanje ili zlostavljanje djeteta ili maloljetnika
lan 216

- (1) Roditelj, usvojilac, staralac ili drugo lice koje grubo zanemaruje svoje dužnosti zbrinjavanja ili odgoja djeteta ili maloljetnika, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se roditelj, usvojilac, staralac ili drugo lice koje zlostavi dijete ili maloljetnika, prisili ga na rad koji ne odgovara njegovoj životnoj dobi, ili na pretjerani rad, ili na prosjačenje, ili ga iz koristoljublja navodi na ponašanje koje je štetno za njegov razvoj.

(3) Ako je krivim djelom iz stavova 1 i 2 ovoga člana dijete ili maloljetnik teško tjelesno ozlijeđen, ili mu je teško narušeno zdravlje, ili se zbog krivih djela iz stavova 1 ili 2 ovoga člana dijete ili maloljetnik odao prosjačenju, prostituciji ili drugim oblicima asocijalnog ponašanja ili delinkvenciji, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

Povreda porodičnih obaveza član 217

(1) Ko grubim kršenjem svojih zakonskih porodičnih obaveza ostavi u teškom položaju člana porodice koji nije u stanju da se sam o sebi stara, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana prouzrokovana smrt člana porodice koji je ostavljen u teškom položaju, ili je teško tjelesno ozlijeđen, ili mu je zdravlje teško narušeno, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Pri izricanju uslovne osude sud može u inicijalnoj odluci odrediti obavezu urednog izvršavanja svoje obaveze zbrinjavanja, odgoja i uzdržavanja.

Nasilje u porodici član 218

(1) Ko nasiljem, drskim ili bezobzirnim ponašanjem ugrožava mir, tjelesnu cjelovitost ili duševno zdravlje člana svoje porodice, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ko krivim djelo iz stava 1 ovoga člana počinio prema članu porodice s kojime živi u zajedničkom domu in situ, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(3) Ako je pričinio u inženju krivih djela iz stavova 1 i 2 ovoga člana upotrijebljeno oružje, opasno oružje ili drugo sredstvo prikladno teško ozlijediti tijelo ili narušiti zdravlje, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(4) Ako je krivim djelom iz stavova od 1 do 3 ovoga člana član porodice teško tjelesno ozlijeđen ili mu je zdravlje teško narušeno, ili ako je krivim djelo iz stavova od 1 do 3 ovoga člana počinjeno prema djetetu ili maloljetniku, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(5) Ako je krivim djelom iz stavova od 1 do 4 ovoga člana prouzrokovana smrt člana porodice, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od dvije do petnaest godina.

(6) Ko usmrtio člana porodice kojeg je prethodno zlostavljao, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Izbjegavanje izdržavanja član 219

(1) Ko izbjegava davanje izdržavanja za lice koje je na osnovu izvršne sudske odluke ili izvršne nagodbe sklopljene pred drugim nadležnim organom dužan izdržavati, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Pri izricanju uslovne osude sud može u inicijalnoj odluci odrediti obavezu urednog plaćanja izdržavanja te podmirenja dospjelih obaveza.

(3) Ako je u inilac krivim djela iz stava 1 ovoga člana ispunio svoju obavezu do okončanja glavnog pretresa, može se osloboditi kazne.

**Spre avanje i neizvršavanje mjera za zaštitu maloljetnika
lan 220**

- (1) Ko spre avava izvršenje odgojnih i drugih mjera suda i nadležnih organa za zaštitu maloljetnika, kaznit e se kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Odgovorno lice na radu u organima ili ustanovama za zaštitu, odgoj ili radno osposobljavanje maloljetnika, koje u svome radu o ito nesavjesno postupaju, pa zbog toga bude teško ugroženo zdravlje ili razvoj maloljetnika, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

**XXI. GLAVA DVADESET I PRVA
KRIVI NA DJELA PROTIV ZDRAVLJA LJUDI**

**Prenošenje zarazne bolesti
lan 221**

- (1) Ko ne postupi po propisima ili naredbama kojima nadležno tijelo zdravstvene službe odre uje preglede, dezinfekciju, odvajanje bolesnika ili drugu mjeru za suzbijanje ili spre avanje zarazne bolesti kod ljudi, pa zbog toga do e do opasnosti od širenja zarazne bolesti, kaznit e se kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovoga lana kaznit e se ko ne postupi po propisima ili naredbama iz stava 1 ovoga lana u pogledu suzbijanja ili spre avanja zaraznih bolesti kod životinja, pa zbog toga do e do opasnosti prenošenja zarazne bolesti na ljude.
- (3) Ko krivi no djelo iz stavova 1 i 2 ovoga lana po ini iz nehata, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

**Nepostupanje po zdravstvenim propisima za vrijeme epidemije
lan 222**

Ko za vrijeme epidemije kakve zarazne bolesti ne postupi po naredbama ili odlukama donesenima na osnovu propisa nadležnog tijela kojima se odre uju mjere za suzbijanje ili spre avanje epidemije, kaznit e se kaznom zatvora do jedne godine.

**Prenošenje spolne bolesti
lan 223**

Ko znaju i da je zaražen spolnom boleš u, spolnim odnošajem ili s njim izjedna enom spolnom radnjom ili na drugi na in drugoga spolno zarazi, ako time nije po injeno krivi no djelo teške tjelesne ozljede, kaznit e se kaznom zatvora do jedne godine.

**Zapošljavanje lica oboljelih od zarazne bolesti
lan 224**

- (1) Ko u bolnici, porodilištu, javnom domu, školi, privrednom društvu ili drugom pravnom licu, obrtu ili kod samostalnog privrednika, u djelatnosti u kojoj se rukuje prehrambenim proizvodima ili koja obavlja higijenske usluge ili u sli noj djelatnosti, protivno zdravstvenim propisima, zaposli ili drži zaposlenom lice koje boluje od zarazne bolesti, pa zbog toga do e do opasnosti od širenja zarazne bolesti, kaznit e se kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po ini iz nehata, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

Nesavjesno liječenje član 225

- (1) Doktor medicine ili doktor stomatologije koji obavljaju i svoju djelatnost primijeni o ito neprikladno sredstvo ili o ito neprikladan način liječenja ili ne primijeni odgovarajuće higijenske mjere, pa time prouzrokuje pogoršanje zdravstvenog stanja nekog lica, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se drugi zdravstveni radnik koji pri pružanju medicinske pomoći ili njege postupi nesavjesno i time prouzrokuje pogoršanje zdravstvenog stanja nekog lica.
- (3) Doktor medicine ili doktor stomatologije koji krivi no djelo iz stava 1 ovoga člana po ini iz nehata, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.
- (4) Kaznom iz stava 3 ovoga člana kaznit će se drugi zdravstveni radnik koji krivi no djelo iz stava 2 ovoga člana po ini iz nehata.

Nepružanje medicinske pomoći član 226

Doktor medicine, doktor stomatologije ili drugi zdravstveni radnik koji ne pruži neodgodivu medicinsku pomoć licu kome je takva pomoć potrebna, iako je svjestan ili je mogao i morao biti svjestan da zbog toga može nastupiti teško narušenje zdravlja ili smrt tog lica, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

Nadrilije ništvo član 227

Ko se, nemajući i propisanu stručnu spremu, neovlašteno bavi liječenjem ili drugom zdravstvenom djelatnošću, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine i novčanom kaznom.

Proizvodnja i stavljanje u promet škodljivih živežnih namirnica član 228

- (1) Ko proizvodi radi prodaje ili prodaje ili nudi na prodaju ili na drugi način stavlja u promet živežne namirnice, jelo, piće ili druge proizvode škodljive za zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Ko djelo iz stava 1 ovoga člana po ini iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.
- (3) Škodljive namirnice i predmeti oduzeti će se.

Nesavjesni pregled mesa za prehranu član 229

- (1) Veterinar ili drugi ovlašteni veterinarski radnik koji pri pregledu stoke za klanje ili mesa namijenjenog prehrani ljudi postupi nesavjesno ili protivno propisima ne obavi pregled stoke ili mesa, pa time omogući stavljanje u promet mesa škodljivoga za zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Veterinar ili drugi ovlašteni veterinarski radnik koji krivi no djelo iz stava 1 ovoga člana po ini iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

**Zagađivanje vode za piće i živežnih namirnica
član 230**

- (1) Ko škodljivom ili kakvom drugom tvari zagadi vodu koja ljudima služi za piće ili živežne namirnice, pa time prouzrokuje opasnost za život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Ko krivično djelo iz stava 1 ovoga člana počinio iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri mjeseca.

**Služenje alkoholnih pića maloljetnicima
član 231**

Ko u ugostiteljskom objektu ili drugom objektu u kojem se prodaju alkoholna pića posluži maloljetnika koji nije navršio šesnaest godina života žestokim alkoholnim pićem ili ga posluži drugim alkoholnim pićem u količini koja mogu izazvati pijanstvo maloljetnika, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

**Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga
član 232**

- (1) Ko neovlašteno proizvodi, prerađuje, prodaje ili nudi na prodaju ili radi prodaje kupuje, drži ili prenosi ili posreduje u prodaji ili kupovini ili na drugi način neovlašteno stavlja u promet supstance ili pripravke propisom proglašene opojnim drogama, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (2) Ko organizira grupu ljudi u cilju počinjenja krivičnih djela iz stava 1 ovoga člana, ili ko postane pripadnikom takve organizirane grupe ljudi, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.
- (3) Ko neovlašteno izrađuje, nabavlja, posreduje ili daje na upotrebu opremu, materijal ili supstance za koje zna da su namijenjene proizvodnji opojnih droga, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (4) Opojne droge i sredstva za njihovo pripravljanje oduzet će se.

**Omogućavanje uživanja opojnih droga
član 233**

- (1) Ko navodi drugoga na uživanje opojne droge ili mu daje opojnu drogu da je uživa on ili drugo lice ili stavi na raspolaganje prostorije radi uživanja opojne droge ili na drugi način drugome omogućuje uživanje opojne droge, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.
- (2) **Ko krivično djelo iz stava 1 ovoga člana počinio prema djetetu, maloljetniku ili prema više lica, ili ako su prouzrokovane naročito teške posljedice, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.**
- (3) **Opojne droge oduzet će se.**

**Teška krivična djela protiv zdravlja ljudi
član 234**

- (1) Ako je krivičnim djelom iz člana 221 (*Prenošenje zarazne bolesti*) stavova 1 i 2, člana 224 (*Zapošljavanje lica oboljelih od zarazne bolesti*) stava 1, člana 225 (*Nesavjesno liječenje*) stavova 1 i 2, člana 227 (*Nadrilije ništvo*), 228 (*Proizvodnja i stavljanje u promet škodljivih živežnih namirnica*) stava 1, člana 229 (*Nesavjesni pregled mesa za prehranu*) stava 1 i člana 230 (*Zagađivanje vode za piće i živežnih namirnica*) stava 1 ovoga zakona prouzrokovana teška tjelesna ozljeda nekog lica, ili mu je zdravlje teško narušeno, ili postoje a bolest znatno pogoršana, uinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Ako je krivi nim djelom navedenim u stavu 1 ovoga lana prouzrokovana smrt jednog ili više lica, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do dvanaest godina.

(3) Ako je krivi nim djelom iz lana 221 stava 3, lana 224 stava 2, lana 225 stava 3, lana 228 stava 2, lana 229 stava 2 i lana 230 stava 2 ovoga zakona prouzrokovana teška tjelesna ozljeda nekog lica, ili mu je zdravlje teško narušeno, ili postoje a bolest znatno pogoršana, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina

(4) Ako je krivi nim djelom navedenim u stavu 3 ovoga lana prouzrokovana smrt jednog ili više lica, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

XXII. GLAVA DVADESET I DRUGA

KRIVI NA DJELA PROTIV PRIVREDE, POSLOVANJA I SIGURNOSTI PLATNOG PROMETA

Povreda ravnopravnosti u obavljanju privredne djelatnosti lan 235

(1) Ko zloupotrebom svojeg službenog ili uticajnog položaja ili ovlasti ograni i slobodno kretanje ljudi, roba i kapitala na podru ju Br ko distrikta, uskrati ili ograni i pravo privrednog društva ili drugog pravnog ili fizi kog lica da se na podru ju Br ko distrikta bavi prometom robe i usluga, ili ko stavi trgova ko društvo ili drugo pravno ili fizi ko lice u neravnopravan položaj prema drugim licima glede uslova za rad ili za obavljanje prometa robe i usluga ili ograni i slobodnu razmjenu robe i usluga na podru ju Br ko distrikta, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Službeno ili odgovorno lice u Br ko distriktu koje zloupotrebom svog službenog položaja ili ovlasti ograni i slobodno kretanje ljudi, robe i kapitala izme u Br ko distrikta i entiteta, uskrati ili ograni i pravo privrednog društva ili drugog pravnog ili fizi kog lica da se na podru ju Br ko distrikta ili entiteta bavi prometom robe i usluga; ili stavi privredno društvo ili drugo pravno ili fizi ko lice u neravnopravan položaj prema drugim licima glede uslova rada ili uslova obavljanja prometa robe i usluga, ili ograni i slobodnu razmjenu robe i usluga izme u Br ko distrikta i entiteta, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Nesavjesno privredno poslovanje lan 236

(1) Odgovorno lice u pravnom licu koje kršenjem zakona ili drugog propisa u Br ko distriktu o ito nesavjesno posluje, pa time prouzrokuje znatnu imovinsku štetu tom pravnom licu, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana prouzrokovana prisilna likvidacija ili ste aj pravnog lica, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Prouzrokovanje ste aja lan 237

(1) Ko znaju i za svoju prezaduženost ili nesposobnost za pla anje, obustavljaju i napla ivanje svojih potraživanja s ciljem da smanji budu u ste ajnu masu, prekomjerno troši, otu uje imovinu u besćenje, preuzme nesrazmjernu obavezu, lakomisleno koristi ili daje zajmove, sklopi posao s licem nesposobnim za pla anje, propusti pravovremeno naplatiti svoja potraživanja ili na drugi na in koji je u o itoj suprotnosti s urednim privre ivanjem umanji svoju imovinu, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga lana kaznit e se ko kao odgovorno lice u pravnom licu u ini krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana.

(3) Ko krivi no djelo iz stavova 1 i 2 ovoga lana u ini iz nehata, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Lažni ste aj lan 238

(1) Ko u cilju izbjegavanja pla anja svojih obaveza, prividnim ili stvarnim umanjenjem svoje imovine prouzrokuje ste aj tako što:

- a) cijelu ili dio imovine prividno ili ispod tržišne vrijednosti proda, prikrije, besplatno ustupi ili uništi;
- b) zaklju i fiktivne ugovore o dugu ili prizna nepostojea potraživanja;
- c) prikrije, uništi, preina i ili tako vodi poslovne knjige, isprave ili spise koje je po zakonu ili drugom propisu obavezan voditi, da se iz njih ne može utvrditi stvarno imovinsko stanje, ili to stanje sa injavanjem lažnih isprava ili na drugi na in prikaže takvim da se po toj osnovi može otvoriti ste aj,

kaznit e se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Ako su krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana prouzrokovane teške posljedice povjeriocu, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Zloupotreba u ste ajnom postupku lan 239

(1) Ko u ste ajnom postupku prijavi lažno potraživanje ili potraživanje u lažnom isplatnom redu da bi time ostvario pravo koje mu ne pripada, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga lana kaznit e se povjerilac, lan odbora povjerilaca ili ste ajni upravnik koji za sebe ili drugoga primi imovinsku korist ili obe anje imovinske koristi da bi se donijela ili da se ne bi donijela odre ena odluka, ili da bi se na drugi na in oštetio barem jedan povjerilac u ste ajnom postupku.

(3) Kaznom iz stava 1 ovoga lana kaznit e ko povjeriocu, lanu odbora povjerilaca ili ste ajnom upravniku da ili obe a imovinsku korist radi po injenja krivi nog djela iz stava 2 ovoga lana.

Ošte enje povjerilaca lan 240

(1) Ko, znaju i da je postao nesposoban za pla anje, isplatom duga ili na drugi na in stavi kojeg povjerioca u povoljniji položaj i time ošteti najmanje jednog od svojih povjerilaca, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Odgovorno lice u pravnom licu koje, znaju i da je pravno lice postalo nesposobno za pla anje, u cilju izigravanja ili ošte ivanja povjerilaca prizna neistinito potraživanje, sastavi lažni ugovor ili drugom prevarnom radnjom ošteti povjerioca pravnog lica, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je krivi nim djelom iz stavova 1 i 2 ovoga lana prouzrokovana šteta koja prelazi **500.000 KM**, ili postupak sanacije ili ste aja prema ošte eniku, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Zloupotreba ovlasti u privrednom poslovanju lan 241

(1) Odgovorno lice u pravnom licu koje s ciljem pribavljanja protivpravne imovinske koristi za to pravno lice:

- a) stvara ili drži nedozvoljene fondove u zemlji ili van nje;
- b) sastavljanjem isprava neistinitog sadržaja, lažnim bilansama, procjenama ili inventurom ili drugim lažnim prikazivanjem ili prikrivanjem injenica, neistinito prikazuje stanje i kretanje sredstava i ishoda poslovanja, pa time dovede u zabludu upravu pravna lica pri donošenju odluka o poslovima upravljanja;
- c) uskrati pla anje poreznih i drugih fiskalnih obaveza utvr enih zakonom;
- d) sredstva kojima raspolaže koristi protivno njihovoj namjeni;
- e) na drugi na in grubo povrijedi ovlasti raspolaganja, korištenja ili upravljanja imovinom pravnog lica,

kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana pribavljena imovinska korist koja prelazi 200.000 KM, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Zloupotreba u postupku privatizacije lan 242

(1) Ko u postupku privatizacije, s ciljem da sebi ili drugom licu pribavi kakvu korist, drugome nanese kakvu štetu ili teže povrijedi prava drugoga, smanji kupoprodajnu cijenu ili omogu i kupnju znatno ispod cijene pravnog lica u privatizaciji, daju i neta ne podatke ili skrivaju i podatke o imovini, prihodima, teretima, rashodima i drugim pravima ili injenicama od uticaja na utvr ivanje stvarne cijene, kaznit e se kaznom zatvora do pet godina.

(2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana pribavljena imovinska korist ili prouzrokovana šteta koja prelazi 300.000 KM, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana pribavljena imovinska korist ili prouzrokovana šteta koja prelazi 800.000 KM, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do dvanaest godina.

(4) Službeno ili odgovorno lice koje, znaju i za radnje iz stava 1 ovoga lana, iskorištavanjem svog službenog položaja ili ovlasti, prekora enjem granica svoje službene ovlasti ili propuštanjem svoje službene dužnosti, u ini ili propusti u initi službenu radnju u postupku privatizacije, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Izrada lažne bilanse lan 243

Ko s ciljem da sebi ili drugome pribavi kakvu korist ili da drugome nanese kakvu štetu, u pravnom licu izradi lažnu bilansu kojom se utvr uje dobit ili gubitak tog pravnog lica ili kojom se utvr uje udio svakoga lana pravnog lica u dobiti ili gubitku, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Zloupotreba procjene lan 244

- (1) Ovlašteni procjenitelj koji prilikom procjene imovine pravnog lica zloupotrijebi svoju ovlast, pa time sebi ili drugome pribavi kakvu korist ili drugome nanese kakvu štetu, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.
- (2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist ili prouzrokovana šteta koja prelazi 10.000 KM, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.
- (3) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist ili prouzrokovana šteta koja prelazi 50.000 KM, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Prevara u privrednom poslovanju lan 245

- (1) Ko kao zastupnik ili predstavnik pravnog lica, s ciljem pribavljanja protivpravne imovinske koristi tom ili drugom pravnom licu, upotrebom nenaplativih akceptnih naloga, čekova za koje zna da nemaju pokriće ili na drugi način, dovede nekoga u zabludu ili ga održava u zabludi i time ga navede da na štetu svoje ili tuđe imovine što u ini ili ne u ini, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist ili je prouzrokovana šteta koja prelazi 10.000 KM, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.
- (3) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist ili je prouzrokovana šteta koja prelazi 50.000 KM, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Sklapanje štetnog ugovora lan 246.

- (1) Ko kao zastupnik ili predstavnik pravnog lica u njegovoj privrednoj djelatnosti sklopi ugovor za koji zna da je za to pravno lice štetan, ili sklopi ugovor protivno ovlasti i time prouzrokuje štetu pravnom licu, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Ako je u inilac krivi nog djela iz stava 1 ovoga člana za to primio protivpravnu korist ili obećanje koristi ili ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana prouzrokovana šteta koja prelazi 200.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Stvaranje monopolističkog položaja na tržištu lan 247

Ko u pravnom licu sklopi sporazum kojim se drugo pravno ili fizičko lice ograničuje u slobodnom prometu robe ili usluga na određenom području ili s određenim pravnim ili fizičkim licima, ili sklopi sporazum kojim se na drugi način stvara monopolistički položaj određenih pravnih ili fizičkih lica na tržištu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Odavanje i neovlašteno pribavljanje poslovne tajne lan 248

- (1) Ko neovlašteno drugome priopći, preda ili na drugi način u ini pristupa poslovnu tajnu ili ko poslovnu tajnu pribavlja s ciljem da je preda nepozvanom licu, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Ko po ini krivi no djelo iz stava 1 ovoga člana s ciljem odošenja poslovne tajne van zemlje, ili ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist ili je prouzrokovana znatna šteta, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Odavanje i korištenje berzovnih tajnih podataka
lan 249

- (1) Ko poslovne podatke berze koji nisu pristupa ni svim u esnicima berze priopšti nepozvanom licu, ili ko do e do takvih podataka, pa njihovim korištenjem na berzi ostvari protivpravnu imovinsku korist, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.
- (2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana pribavljena imovinska korist koja prelazi 10.000 KM, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.
- (3) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana pribavljena imovinska korist koja prelazi 50.000 KM, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od dvije do deset godina.

Krivtvojenje vrijednosnih papira
lan 250

- (1) Ko izradi lažne vrijednosne papire s ciljem da ih stavi u opticaj kao prave, ili ko preina i takve prave vrijednosne papire s ciljem da ih stavi u opticaj, ili ko pribavlja lažne vrijednosne papire s ciljem da ih stavi u opticaj kao prave, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (2) Ko lažni vrijednosni papir koji je primio kao pravi, znaju i ili saznajući da je lažno na injen ili preina en, stavi u opticaj, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.
- (3) Lažni vrijednosni papiri oduzet e se.

Krivtvojenje kreditnih i ostalih kartica bezgotovinskog pla anja
lan 251

- (1) Ko s ciljem da je upotrijebi kao pravu izradi lažnu kreditnu karticu ili drugu karticu bezgotovinskog pla anja, ili ko preina i takvu pravu karticu, ili ko takvu lažnu karticu upotrijebi kao pravu, kaznit e se kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana pribavljena imovinska korist, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do pet godina.
- (3) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana pribavljena imovinska korist koja prelazi 10.000 KM, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.
- (4) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana pribavljena imovinska korist koja prelazi 50.000 KM, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od dvije do deset godina.
- (5) Lažne kreditne kartice i kartice za bezgotovinsko pla anje oduzet e se.

Krivtvojenje znakova za vrijednost
lan 252

- (1) Ko izradi lažne biljege, poštanske marke ili druge znakove za vrijednost izdate na osnovu propisa, ili ko preina i koji od takvih pravih znakova za vrijednost s ciljem da ih upotrijebi kao prave ili da ih drugome da na upotrebu, ili ko takve lažne znakove za vrijednost upotrijebi kao prave ili ih s tim ciljem pribavi, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Ako su znakovi za vrijednost iz stava 1 ovoga lana ve e vrijednosti, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Ko odstranjenjem žiga kojim se znakovi iz stava 1 ovoga lana poništavaju ili kojim drugim na inom u svrhu ponovne upotrebe ide za tim da takvim znakovima da izgled kao da nisu upotrijebljeni, ili ko takve upotrijebljene znakove za vrijednost upotrijebi ili proda kao da vrijede, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.
- (4) Lažni znakovi za vrijednost oduzet e se.

**Krivotvorenje znakova za obilježavanje robe, mjera i utega
lan 253**

- (1) Ko s ciljem da ih upotrijebi kao prave izradi lažne pe ate, žigove, marke ili druge znakove za obilježavanje doma e ili strane robe kojima se žigoše zlato, srebro, stoka, drvo ili neka druga roba, ili ko s istim ciljem takve prave znakove preina i, ili ko takve lažne znakove upotrijebi kao prave, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovoga lana kaznit e se ko krivotvori mjere ili utege.
- (3) Lažni znakovi, mjere i utezi oduzet e se.

**Izrada, nabavka, posjed, prodaja i davanje na upotrebu sredstava za krivotvorenje
lan 254**

- (1) Ko izra uje, nabavlja, posjeduje, prodaje ili daje na upotrebu sredstva za izradu lažnog novca, lažnih kreditnih ili ostalih kartica bezgotovinskog pla anja ili lažnih vrijednosnih papira, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Ko izra uje, nabavlja, posjeduje, prodaje ili daje na upotrebu sredstva za izradu lažnih znakova za vrijednost izdatih na osnovu propisa ili lažnih znakova za obilježavanje robe te lažnih mjera i utega, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.
- (3) Sredstva iz stavova 1 i 2 ovoga lana oduzet e se.

**Krivotvorenje ili uništenje poslovnih ili trgova kih knjiga ili isprava
lan 255**

- (1) Ko u poslovne ili trgova ke knjige, isprave ili spise koje je dužan voditi na osnovu zakona ili drugog propisa, unese neistinite podatke ili ne unese neki važan podatak, ili svojim potpisom ili pe atom ovjeri poslovnu ili trgova ku knjigu, ispravu ili spis s neistinitim sadržajem, ili svojim potpisom ili pe atom omogu i izradbu poslovne ili trgova ke knjige, isprave ili spisa s neistinitim sadržajem, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovoga lana kaznit e se ko neistinitu poslovnu ili trgova ku knjigu, ispravu ili spis upotrijebi kao da su istiniti, ili ko uništi, ošteti, prikrije ili na drugi na in u ini neupotrebljivom poslovnu ili trgova ku knjigu, ispravu ili spis.

**Povreda pronalaza kog prava
lan 256**

Ko u poslovanju neovlašteno upotrijebi tu i prijavljeni ili propisima zašt i eni pronalazak, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

**Neovlašteno korištenje tu eg modela i uzorka
lan 257**

Ko na svojem proizvodu u prometu neovlašteno upotrijebi tu i prijavljeni ili modelom ili uzorkom zašt i eni vanjski oblik, sliku ili crtež, kaznit e se kaznom zatvora do tri godine.

Ko neovlašteno objavi predmet prijave tu ega modela ili uzorka, kaznit e se nov anom kaznom i kaznom zatvora do pet godina.

Neovlaštena upotreba tuđe firme član 258

Ko se u cilju obmane kupca ili korisnika usluga posluži tuđom firmom, žigom, zaštitnim znakom ili posebnom oznakom robe ili unese pojedina obilježja tuđe oznake u svoju firmu, žig, zaštitni znak ili posebnu oznaku robe, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

Obmana kupaca član 259

(1) Ko s ciljem obmane kupaca stavi u promet proizvode s oznakom u koju su uneseni podaci koji ne odgovaraju sadržaju, vrsti, porijeklu ili kvalitetu proizvoda, ili stavi u promet proizvode koji po svojoj težini ili kvalitetu ne odgovaraju onome što se redovno pretpostavlja kod takvih proizvoda, ili stavi u promet proizvode bez oznake o sadržaju, vrsti, porijeklu ili kvalitetu proizvoda kad je takva oznaka propisana, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine i novčanom kaznom.

(2) Ko s ciljem obmane kupaca lažno objavi sniženje cijene proizvoda, rasprodaju robe po sniženim cijenama ili na drugi način lažnom reklamom obmanjuje kupce glede cijene proizvoda koje prodaje, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Nedozvoljena trgovina zlatnim novcem i zlatom član 260

(1) Ko se protivno propisima bavi trgovinom zlatnim novcem ili zlatom u vrijednosti koja prelazi 10.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je u inilac djela iz stava 1 ovoga člana organizirao mrežu preprodavaca ili posrednika, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Zlatni novac ili zlato koje je bilo predmetom nedozvoljene trgovine oduzet će se.

Nedozvoljena trgovina član 261

(1) Ko, nemajući ovlaštenja za trgovinu, nabavi robu ili druge predmete opće potrošnje **u vrijednosti koja prelazi 10.000 KM** u cilju prodaje, ili ko se neovlašteno u većem obimu bavi trgovinom ili posredovanjem u trgovini ili zastupanjem u prometu roba i usluga, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je u inilac djela iz stava 1 ovoga člana organizirao mrežu preprodavaca ili posrednika, ili je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 30.000 KM, ili se radi o robi ili predmetima čiji je promet zabranjen ili ograničen propisima, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Roba i predmeti nedozvoljene trgovine oduzet će se.

Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti član 262

(1) Ko s ciljem da za sebe ili drugoga pribavi kredit, ulagačka sredstva, subvencije ili kakvu drugu pogodnost, davaocu kredita ili licu nadležnom za odobravanje pogodnosti da neistinite ili nepotpune podatke o imovinskom stanju ili druge podatke značajne za dobijanje kredita ili druge pogodnosti, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do tri godine.

(2) Ako je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljen kredit ili druge pogodnosti iz stava 1 ovoga člana u vrijednosti koja prelazi 10.000 KM, u inilac kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(3) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljen kredit ili druge pogodnosti iz stava 1 ovoga člana u vrijednosti koja prelazi 50.000 KM, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od dvije do deset godina.

(4) Ko dobijeni kredit, ulaga ka sredstva, subvenciju ili kakvu drugu pogodnost iskoristi u drugu svrhu od one za koju su mu ta sredstva odobrena, kaznit će se nov anom kaznom i kaznom zatvora do dvije godine.

Nedozvoljeno bavljenje bankarskom djelatnoš u član 263

(1) Ko se bez odobrenja ili protivno uslovima pod kojima je odobrenje dato bavi bankarskom djelatnoš u, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 10.000 KM, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 50.000 KM, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od dvije do deset godina.

(4) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 200.000 KM, u inilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

Nedozvoljena proizvodnja član 264

(1) Ko proizvede ili preradi robu ija je proizvodnja ili prerada zabranjena, ako takvim djelom nije po injeno drugo krivi no djelo s propisanom težom kaznom, kaznit će se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Roba iz stava 1 ovoga člana i sredstva za njenu proizvodnju ili preradbu oduzet će se.

Pranje novca

član 265

(1) Ko novac ili imovinu za koju zna da su pribavljeni injenjem krivi nog djela primi, zamijeni, drži, njome raspolaže, upotrijebi u privrednom ili drugom poslovanju ili na drugi na in prikrije ili pokuša prikriti, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je novac ili imovinska korist iz stava 1 ovog člana velike vrijednosti, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Ako je pri izvršenju krivi nog djela iz stavova 1 i 2 ovog člana u inilac postupio iz nehata u odnosu na okolnost da su novac ili imovinska korist pribavljeni krivi nim djelom, kaznit će se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(4) Novac i imovinska korist iz stavova od 1 do 3 ovog člana oduzet će se.

Zloupotreba eka i kartice član 266

(1) Ko zloupotrebom eka, kreditne ili druge kartice bezgotovinskog pla anja na iju upotrebu ima pravo, banku ili drugo pravno lice obaveže na isplatu iznosa za koji zna da nema pokri a, a koji je

ugovorom o upotrebi čekova ili kartice izričito zabranjen, kaznit će se novčanom kaznom i kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je krivim djelom iz stavova 1 i 2 ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 50.000 KM, u inilac će se kazniti kaznom zatvora od dvije do deset godina.

XXIII. GLAVA DVADESET I TREĆA KRIVIČNA DJELA IZ OBLASTI POREZA

Porezna utaja član 267

(1) Ko za sebe ili drugoga izbjegne plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom u Brčko distriktu ili doprinosa socijalnog osiguranja propisanih u Brčko distriktu, ne daju i zahtijevane podatke ili daju i lažne podatke o svom stvarnom oporezivom prihodu ili o drugim činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa takvih obaveza, a iznos obaveze koje se plaćanje izbjegava prelazi 10.000 KM, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ko u ini krivično djelo iz stava 1 ovoga člana, a iznos obaveze koje se plaćanje izbjegava prelazi 50.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Ko u ini krivično djelo iz stava 1 ovoga člana, a iznos obaveze koje se plaćanje izbjegava prelazi 200.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

Neplaćanje poreza član 267a

(1) Ko prenosom ili otuđenjem imovine, gašenjem privrednog subjekta ili na drugi način onemogući naplatu prijavljenog poreza propisanog poreznim zakonodavstvom Brčko distrikta, a iznos obaveze koje se plaćanje izbjegava prelazi 50.000 KM, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ko izvrši djelo iz stava 1 ovog člana, a iznos poreza koje se plaćanje izbjegava prelazi 100.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Ko izvrši djelo iz stava 1 ovog člana, a iznos poreza koje se plaćanje izbjegava prelazi 200.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(4) Ako po inilac plati obaveze iz stavova 1, 2 i 3 ovog člana, može se osloboditi kazne.

Lažna porezna isprava član 268

(1) Ko izda lažnu ispravu koje se podnošenje zahtijeva po poreznom zakonodavstvu u Brčko distriktu, ili ko ne izda ispravu koje se izdavanje po poreznom zakonodavstvu u Brčko distriktu zahtijeva, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1 ovoga člana učini u odnosu na veći broj isprava, ili ako je ugrožena naplata većeg iznosa javnog prihoda, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Nepravilno izdvajanje sredstava pravnih lica član 269

Odgovorno lice u pravnom licu koje je po poreznom zakonodavstvu u Brčko distriktu lično odgovorno za porezne obaveze pravnog lica, a koje je odobrilo izdvajanje sredstava pravnog lica u druge svrhe, a ne za plaćanje porezne obaveze pravnog lica, pa je time prouzrokovana nesposobnost pravnog lica za pravovremeno podmirenje porezne obaveze, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Podnošenje lažne porezne prijave član 270

Ko dostavi poreznom tijelu lažnu prijavu ili drugi lažni podatak lije se podnošenje po poreznom zakonodavstvu u Brčko distriktu zahtijeva, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Sprečavanje poreznog službenika u obavljanju službene radnje član 271

(1) Ko silom ili prijetnjom upotrebe sile sprečava ili nastoji spriječiti poreznog službenika u obavljanju njegove službene dužnosti, ili ko ga na isti način prisili ili nastoji prisiliti da službenu dužnost ne obavi, kazniće se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako pričinjenju krivim djela iz stava 1 ovoga člana učini poreznog službenika uvrijedi ili zlostavi, ili ga lako tjelesno ozlijedi, ili prijeti upotrebom oružja, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do tri godine.

(3) U učini krivim djela iz stavova 1 i 2 ovoga člana koji je bio izazvan protivzakonitim ili grubim postupanjem poreznog službenika, može se osloboditi kazne.

Napad na poreznog službenika u obavljanju službene dužnosti član 272

(1) Ko napadne ili ozbiljno prijeti da će napasti poreznog službenika ili lice koje poreznome službeniku pomaže u otkrivanju i istrazi povrede poreznih propisa u Brčko distriktu, kazniće se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako pričinjenju krivim djela iz stava 1 ovoga člana učini poreznog službenika ili lice koje poreznome službeniku pomaže lako tjelesno ozlijedi, ili prijeti upotrebom oružja, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je pričinjenju krivim djela iz stava 1 ovoga člana učini poreznog službenika ili lice koje poreznome službeniku pomaže teško tjelesno ozlijedio, kazniće se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) U učini krivim djela iz stavova od 1 do 3 ovoga člana koji je bio izazvan protivzakonitim ili grubim postupanjem poreznog službenika ili lica koje poreznome službeniku pomaže, može se osloboditi kazne.

(5) Krivim djela iz stavova od 1 do 3 ovoga člana odnose se i na službena lica u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine koja obavljaju poslove otkrivanja i istrage povrede poreznih propisa.

XXIV. GLAVA DVADESET I ETVRTA KRIVI NA DJELA PROTIV RADNIH ODNOSA

Povreda ravnopravnosti u zapošljavanju lan 273

Ko uskrati ili ograniči pravo građanima na slobodno zapošljavanje na području Brčko distrikta pod jednakim uslovima koji vrijede u mjestu zapošljavanja, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Povreda prava iz radnog odnosa lan 274

Ko kršenjem propisa ili općeg akta ili kolektivnog ugovora o zasnivanju ili prestanku radnog odnosa, o plati ili drugim primanjima, o radnom vremenu, o odmoru ili odsustvu, zaštiti žena, omladine i invalida ili o zabrani prekovremenog ili noćnog rada, uskrati ili ograniči zaposleniku pravo koje mu pripada, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Povreda prava za vrijeme privremene nezaposlenosti lan 275

Ko kršenjem propisa ili općeg akta o pravima građana za vrijeme privremene nezaposlenosti drugome uskrati pravo koje mu po tome propisu ili općem aktu pripada, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Povreda prava iz socijalnog osiguranja lan 276

Ko kršenjem propisa ili općeg akta o socijalnom osiguranju uskrati ili ograniči nekom licu pravo iz socijalnog osiguranja koje mu pripada, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Zloupotreba prava iz socijalnog osiguranja lan 277

Ko lažnim prikazivanjem da je bolestan ili prouzrokovanjem bolesti ili nesposobnosti za rad postigne da mu se iz socijalnog osiguranja prizna pravo koje mu inače po propisu ili općem aktu ne bi pripalo, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Neizvršenje odluke o vraćanju na rad lan 278

Službeno ili odgovorno lice u pravnom licu ili samostalni privrednik koji ne postupi po pravosnažnoj odluci kojom je odlučeno o vraćanju radnika na rad, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Nepreduzimanje mjera zaštite pri radu lan 279

(1) Odgovorno lice u pravnom licu ili samostalni privrednik koji kršenjem zakona ili drugog propisa ili općeg akta o mjerama zaštite pri radu, ne provede propisane mjere zaštite pri radu, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Pri izricanju uslovne osude sud može u iniocu odrediti obavezu da u određenom roku postupi po propisima o mjerama zaštite pri radu.

XXV. GLAVA DVADESET I PETA
KRIVI NA DJELA PROTIV IMOVINE

Krađa
član 280

- (1) Ko tu u pokretninu oduzme drugome s ciljem da njenim prisvajanjem pribavi sebi ili drugome protivpravnu imovinsku korist, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Ako je ukradena stvar male vrijednosti, a u inilac je postupao s ciljem pribavljanja imovinske koristi takve vrijednosti, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.
- (3) U inilac krivi nog djela iz stavova 1 i 2 ovoga člana koji ukradenu stvar vrati oštećeniku prije nego sazna da je otkriven, može se osloboditi kazne.

Teška krađa
član 281

- (1) Kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina kaznit će se ko krađu (član 280, *Krađa*, stav 1) po ini:
 - 1) obijanjem, provaljivanjem ili drugim savladavanjem veštih prepreka da dođe do stvari iz zatvorenih zgrada, soba, blagajni, ormara ili drugih zatvorenih prostorija ili prostora;
 - 2) naročito opasan ili naročito drzak način;
 - 3) iskorištavanjem stanja nastalog požarom, poplavom, potresom ili drugom nesrećom;
 - 4) iskorištavanjem bespomoćnosti ili drugog naročito teškog stanja drugog lica;
 - 5) iz mržnje.**
- (2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se u inilac krivi nog djela krađe (član 280, stav 1):
 - 1) ako je ukradena stvar velike vrijednosti, a u inilac je postupao s ciljem pribavljanja imovinske koristi takve vrijednosti;
 - 2) ako ukradena stvar služi u vjerske svrhe ili je stvar ukradena iz vjerske ili druge zgrade ili prostorije koja služi za vjerske obrede;
 - 3) ako je ukradeno kulturno dobro ili stvar od naročite naučne, umjetničke, historijske ili tehničke vrijednosti ili se nalazi u javnoj zbirci, zaštitenoj privatnoj zbirci ili je izložena za javnost.
- (3) Novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine kaznit će se ko u ini krađu (član 280, stav 2) na način i pod okolnostima iz stava 1 ili stava 2, tački 2 i 3 ovoga člana.
- (4) Kaznom zatvora od jedne do osam godina kaznit će se ko krađu (član 280, stav 1) po ini u sastavu grupe ljudi, ili ako je sa sobom imao kakvo oružje ili opasno oruđe radi počinjenja djela.

Razbojnička krađa
član 282

- (1) Ko je zatečen pri počinjenju krivi nog djela krađe, pa s ciljem da ukradenu stvar zadrži, upotrijebi silu protiv nekog lica ili prijetnju da će direktno napasti na njegov život ili tijelo, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (2) **Ako je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana neko lice s namjerom teško tjelesno ozlijedeno, ili ako je izvršeno iz mržnje, ili je to krivino djelo izvršeno u sastavu grupe ljudi, ili ako je upotrijebljeno oružje ili opasno oruđe, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.**

(3) Ako je pričinjenju krivično djelo iz stava 1 ovoga člana nekome lice s namjerom usmrteno, u inilac se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Razbojništvo član 283

(1) Ko upotrebom sile protiv nekog lica ili prijetnjom da će direktno napasti na njegov život ili tijelo oduzme tu u pokretninu s ciljem da njenim prisvajanjem pribavi sebi ili drugome protivpravnu imovinsku korist ili da je protivpravno prisvoji, kazniti će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Ako je krivičnim djelom iz stava 1 ovoga člana nekome lice s namjerom teško tjelesno ozlijeđeno, ili ako je učinjeno iz mržnje, ili ako je to krivično djelo izvršeno u sastavu grupe ljudi, ili ako je upotrijebljeno oružje ili opasno oruđe, po inilac se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

(3) Ako je pričinjenju krivično djelo iz stava 1 ovoga člana nekome lice s namjerom usmrteno, u inilac se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Utaja član 284

(1) Ko s ciljem da sebi ili drugome pribavi imovinsku korist protivpravno zadrži tu u pokretninu koja mu je povjerena, kazniti će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Staralac koji po inilac krivično djelo iz stava 1 ovoga člana, kazniti će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(3) Ako je utajena stvar od posebnog kulturnog, historijskog, naučnog ili tehničkog značaja, ili ako je utajena stvar velike vrijednosti, a u inilac je postupao s ciljem pribavljanja imovinske koristi takve vrijednosti, kazniti će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je utajena stvar male vrijednosti, a u inilac je postupao s ciljem pribavljanja imovinske koristi takve vrijednosti, kazniti će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(5) Kaznom iz stava 4 ovoga člana kazniti će se ko tu u pokretninu koju je našao ili do koje je slučajno došao protivpravno zadrži s ciljem da sebi ili drugome pribavi imovinsku korist.

(6) U inilac krivično djelo iz stavova 1, 4 i 5 ovoga člana koji utajenu stvar vrati oštećenome prije nego sazna da je otkriven, može se osloboditi kazne.

Oduzimanje tuđe pokretnine član 285

(1) Ko bez cilja pribavljanja imovinske koristi protivpravno oduzme ili zadrži tu u pokretninu, kazniti će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako se krivično djelo iz stava 1 ovoga člana odnosi na motorno vozilo, pokušaj će se kazniti.

(3) U inilac krivično djelo iz stava 1 ovoga člana koji oduzetu stvar, koja nije motorno vozilo, vrati oštećenome prije nego sazna da je otkriven, može se osloboditi kazne.

Protivpravno zauzimanje nekretnine od općeg značaja član 286

(1) Ko protivpravno zauzme nekretninu koja je građevinsko zemljište ili njegov dio, kazniti će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Ako se krivično djelo iz stava 1 ovoga člana odnosi na nekretninu koja je proglašena javnim dobrom, spomenikom kulture, prirodnom rijetkosti ili drugim prirodnim bogatstvom ili je dio zaštićene šume ili druge šume s posebnom namjenom, nacionalnog parka ili drugog posebno

zašti enog podru ja prirode ili zemljišta posebne namjene, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Ošte enje tu e stvari lan 287

(1) Ko ošteti, uništi ili u ini neupotrebljivom tu u stvar, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Ko ošteti, izobli i, uništi ili u ini neupotrebljivom tu u stvar koja služi za vjerske svrhe, kulturno dobro koje se nalazi na javnom mjestu, posebno zašti eni objekat prirode, umjetni ki predmet, stvar od nau nog ili tehni kog zna enja, stvar koja se nalazi u javnoj zbirci ili je izložena za javnost ili stvar koja služi za javne potrebe ili koja uljepšava trgove, ulice ili parkove, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(3) Ko krivi no djelo iz stavova 1 i 2 ovog lana izvrši iz mržnje, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Prevara lan 288

(1) Ko s ciljem da sebi ili drugome pribavi protivpravnu imovinsku korist dovede koga lažnim prikazivanjem ili prikrivanjem injenica u zabludu ili ga održava u zabludi i time ga navede da na štetu svoje ili tu e imovine što u ini ili ne u ini, kaznit e se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako šteta prelazi 30.000 KM, a u inilac je postupao s ciljem pribavljanja imovinske koristi takve vrijednosti, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je šteta male vrijednosti, a u inilac je postupao s ciljem pribavljanja imovinske koristi takve vrijednosti, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(4) Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po ini samo s ciljem da drugoga ošteti, a bez cilja da sebi ili drugome pribavi protivpravnu imovinsku korist, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Iznuda lan 289

(1) Ko s ciljem da sebi ili drugome pribavi protivpravnu imovinsku korist silom ili ozbiljnom prijetnjom prisili drugoga da što u ini ili ne u ini na štetu svoje ili tu e imovine, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je pri u injenju krivi nog djela iz stava 1 ovoga lana upotrijebljeno oružje ili opasno oru e, ili je pribavljena znatna imovinska korist ili je krivi no djelo u injeno u sastavu grupe ljudi ili zlo ina ke organizacije, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Ucjena lan 290

(1) Ko s ciljem da sebi ili drugome pribavi protivpravnu imovinsku korist zaprijeti drugome da e protiv njega ili njemu bliskog lica otkriti nešto što bi njihovoj asti ili ugledu škodilo i time ga prisili da što u ini ili ne u ini na štetu svoje ili tu e imovine, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana pribavljena znatna imovinska korist, ili je krivi no djelo u injeno u sastavu grupe ljudi ili zlo ina ke organizacije, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Zloupotreba povjerenja član 291

- (1) Ko s ciljem da sebi ili drugome pribavi protivpravnu imovinsku korist, zastupaju i interese nekog lica ili brinu i se o njegovoj imovini ne ispuni svoju na zakonu utemeljenu dužnost ili zloupotrijebi zakonom ili ugovorom date mu ovlasti, pa ošteti lice ije interese zastupa ili o ijoj se imovini brine, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Staralac ili advokat koji po ini krivi no djelo iz stava 1 ovoga člana, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.
- (3) U inilac krivi nog djela iz stava 1 ovoga člana koji prouzrokovanu štetu naknadi ošte enome prije nego sazna da je otkriven, može se osloboditi kazne.

Lihvarstvo član 292

- (1) Ko iskorištavaju i nuždu, teške imovinske ili stambene prilike, nedovoljno iskustvo, lakomislenost ili smanjenu sposobnost rasu ivanja drugog lica, primi od njega ili sa njim ugovori za sebe ili drugoga imovinsku korist koja je u o itom nesrazmjeru s onim što je on dao, u inio ili se obavezao dati ili u initi, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.
- (2) Ako su krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana prouzrokovane teške posljedice ošte eniku, u inilac e se kazniti nov anom kaznom ili kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Kaznom iz stava 2 ovoga člana kaznit e se ko se bavi davanjem zajmova uz ugovaranje nesrazmjerne imovinske koristi.

Prevara povjerilaca član 293

- (1) Ko s ciljem da osujeti ostvarenje prava na stvari, otu i, uništi ili oduzme svoju stvar na kojoj drugi ima založno pravo ili pravo uživanja i time ga ošteti, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit e se ko uništi, prividno proda ili u ini neupotrebljivom svoju cjelokupnu imovinu ili neki njen sastavni dio ili prizna neistinito potraživanje, sklopi lažni ugovor ili nekom drugom prevarnom radnjom prividno ili stvarno pogorša svoje imovinsko stanje i time umanji mogu nost ili sprije i namirenje najmanje jednog od svojih povjerilaca.

Prikrivanje član 294

- (1) Ko stvar za koju zna da je pribavljena krivi nim djelom ili ono što je za nju dobijeno prodajom ili zamjenom, kupi, primi u zalog ili na drugi na in pribavi, prikrije ili proda, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga člana u ini ne znaju i da je stvar pribavljena krivi nim djelom, iako je to po okolnostima slu aja mogao znati, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

Paljevina član 295

- (1) Ko zapali tu u ku u ili drugu zgradu namijenjenu stanovanju ili privrednom korištenju, ili tu u poslovnu zgradu ili zgradu u javnoj upotrebi, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana prouzrokovana šteta koja prelazi 100.000 KM, ili je krivi no djelo iz stava 1 ovoga člana učinjeno s ciljem prevare osiguravajućeg društva, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od dvije do dvanaest godina.

Zloupotreba osiguranja član 296

(1) Ko s ciljem da od osiguranja naplati osigurninu, uništi, ošteti ili sakrije stvar koja je osigurana protiv uništenja, ošte enja, gubitka ili kra e, i zatim prijavi štetu, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit e se ko s ciljem da od osiguranja naplati osigurninu za slu aj tjelesnog ošte enja, tjelesne ozljede ili narušenja zdravlja, sebi prouzrokuje takvo ošte enje, ozljedu ili narušenje zdravlja i zatim prijavi štetu.

(3) U inilac djela iz stavova 1 i 2 ovoga člana koji odustane od odštetnog zahtjeva prije nego sazna da je otkriven, može se osloboditi kazne.

XXVI. GLAVA DVADESET I ŠESTA KRIVI NA DJELA PROTIV OKOLIŠA, POLJOPRIVREDE I PRIRODNIH DOBARA

One iš enje okoliša član 297

(1) Ko kršenjem propisa one isti zrak, tlo, teku u, staja u ili podzemnu vodu, vodotok, ili na drugi na in ugrozi isto u kvaliteta zraka, tla, vode, vodotoka ili prirodnog genetskog sklada biološke raznolikosti na širem podru ju i u mjeri koja može pogoršati uslove života ljudi ili životinja ili ugroziti opstanak šuma, bilja ili drugog rastinja, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit e se ko one isti zrak, tlo, teku u, staja u ili podzemnu vodu, vodotok, ili na drugi na in ugrozi isto u kvaliteta zraka, tla, vode, vodotoka, ili prirodnog genetskog sklada biološke raznolikosti i time izazove opasnost za život ili zdravlje ljudi ili životinja ili prouzrokuje uništenje ili znatno ošte enje šuma, bilja ili drugog rastinja u širem podru ju.

(3) Ko krivi no djelo iz stavova 1 i 2 ovoga člana učinjeno iz nehata, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(4) Ako je krivi nim djelom iz stavova 1 i 2 ovoga člana neko lice teško tjelesno ozlije eno ili je prouzrokovana imovinska šteta velikih razmjera, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(5) Ako je krivi nim djelom iz stavova 1 i 2 ovoga člana prouzrokovana smrt jednog ili više lica, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do dvanaest godina.

(6) Ako je krivi nim djelom iz stava 3 ovoga člana neko lice teško tjelesno ozlije eno ili je prouzrokovana imovinska šteta velikih razmjera, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(7) Ako je krivi nim djelom iz stava 3 ovoga člana prouzrokovana smrt jednog ili više lica, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Ugrožavanje okoliša napravama član 298

(1) Ko protivno propisima stavi u djelovanje ili rukuje napravama, ili odstupa od proizvodnih postupaka kojima se oslobaaju štetne tvari koje mogu ugroziti kvalitet zraka, tla, vode, vodotoka na

širem području i u mjeri koja može pogoršati uslove života ljudi ili životinja ili ugroziti opstanak šuma, bilja ili drugog rastinja, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Odgovorno lice u pravnom licu, koje kršenjem propisa propusti postaviti naprave za prečišćavanje ili dopusti izgradnju, stavljanje u pogon ili upotrebu pogona koji onečišćuje okolinu, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Ugrožavanje okoliša otpadom član 299

(1) Ko protivno propisima odbacuje, odlaze, skuplja, skladišti, obrađuje i prevozi otpad ili uopće njime postupa na način kojim se ugrožava kvalitet zraka, tla, vode, vodotoka, na širem području i u mjeri koja može pogoršati uslove života ljudi ili životinja ili ugroziti opstanak šuma, bilja ili drugog rastinja, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se ko odbacuje, odlaze, skuplja, obrađuje i prevozi otpad ili uopće s njim postupa na način kojim se ugrožava kvalitet zraka, tla, vode, vodotoka i time izazove opasnost za život ili zdravlje ljudi ili životinja ili prouzrokuje uništenje ili znatno oštećenje šuma, bilja ili drugog rastinja na širem području.

(3) Ko krivično djelo iz stavova 1 i 2 ovoga člana počinio iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Ugrožavanje okoliša bukom član 300

(1) Ko protivno propisima proizvede buku koja je pogodna prouzrokovati teže oštećenje zdravlja više lica, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1 ovoga člana učini iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Proizvodnja štetnih sredstava za liječenje životinja član 301

(1) Ko proizvede radi prodaje ili stavi u promet sredstva za liječenje ili sprečavanje zaraze kod životinja koja su opasna za njihov život ili zdravlje, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Ako je krivičnim djelom iz stava 1 ovoga člana prouzrokovano uginuće većeg broja životinja ili širenje zarazne bolesti, učinit će se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(3) Ko krivično djelo iz stavova 1 i 2 ovoga člana učini iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri mjeseca.

Nesavjesno pružanje veterinarske pomoći član 302

Veterinar ili ovlaštenu veterinarsku pomoćnik koji pri pružanju veterinarske pomoći propiše ili primijeni očit neprikladno sredstvo ili očit nepravilan način liječenja ili uopće nesavjesno postupa pri liječenju i time prouzrokuje uginuće većeg broja životinja, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

Ko krivično djelo iz stava 1 ovoga člana učini iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

**Neovlašteno obavljanje veterinarskih usluga
Ilan 303**

Ko nemaju i propisanu stru nu spremu ili neovlašteno obavlja poslove zaštite zdravlja životinja ili druge veterinarske zahvate, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

**Nepostupanje po propisima za suzbijanje bolesti životinja i bilja
Ilan 304**

(1) Ko za vrijeme epidemije sto ne bolesti koja može ugroziti sto arstvo ne postupi po naredbi ili odluci nadležnog tijela donesenoj na osnovu propisa kojom se odre uju mjere za suzbijanje ili spre avanje bolesti, kaznit e se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga lana kaznit e se ko za vrijeme dok traje opasnost od bolesti i šteto ina koje mogu ugroziti biljni svijet, ne postupi po naredbi ili odluci nadležnog tijela donesenoj na osnovu propisa kojom se odre uju mjere za suzbijanje ili spre avanje bolesti ili šteto ina.

(3) Ako je krivi nim djelom iz stavova 1 i 2 ovoga lana prouzrokovana znatna šteta, u inilac e se kazniti kaznom zatvora do tri godine.

(4) Ko krivi no djelo iz stavova od 1 do 3 ovoga lana po ini iz nehata, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

**Prikrivanje postojanja zarazne bolesti kod životinja
Ilan 305**

Ko prikriva postojanje zarazne bolesti kod životinja ili sumnju da takva bolest postoji, ili to ne prijavi javnoj veterinarskoj službi ili tijelu nadležnom za poslove veterinarstva, pa zbog toga nastupi širenje zarazne bolesti ili uginu e životinja, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

**Zaga ivanje sto ne hrane ili vode za napajanje stoke
Ilan 306**

(1) Ko škodljivom tvari zagadi sto nu hranu ili vodu u rijekama, potocima, izvorima, bunarima, cisternama ili drugu vodu koja služi za napajanje stoke, živadi ili divlja i i time dovede u opasnost život ili zdravlje životinja, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana prouzrokovano uginu e ve eg broja životinja, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

**Uništenje zasada
Ilan 307**

Ko škodljivom tvari uništi bilje, vo ke ili druge zasade i time prouzrokuje štetu velikih razmjera, kaznit e se kaznom zatvora do tri godine.

**Nesavjesno postupanje u prometu pesticida
Ilan 308**

Ko stavi pesticide ili druge otrove u promet bez dozvole, ili izda drugi pesticid ili otrov umjesto propisanoga kad zamjena nije dozvoljena, ili na drugi na in nesavjesno postupa u prometu pesticida ili drugih otrova i time izazove opasnost za život ili zdravlje ljudi ili životinja ili za okoliš, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

Pustošenje šuma član 309

- (1) Ko protivno propisima ili naredbama nadležnih tijela sije i krivi šumu, ili ko podbjeljuje stabla ili na drugi način pustoši šumu, a time nije počinjeno neko drugo krivično djelo za koje je propisana teža kazna, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana počinji u zaštitoj šumi, nacionalnom parku ili u drugim šumama posebne namjene, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

Šumska krađa član 310

- (1) Ko radi krađe obori u šumi jedno ili više stabla, a količina je oborenoga drveta veća od dva kubna metra, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana počinji s ciljem da se oboreno drvo proda, ili ako je količina oborenoga drveta veća od pet kubnih metara, ili ako je krivično djelo iz stava 1. ovog člana počinjeno u zaštitoj šumi, nacionalnom parku ili drugoj šumi posebne namjene, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

Izazivanje šumskog požara član 311

- (1) Ko izazove šumski požar zbog kojega nastupi šteta velikih razmjera, ili istovremeno izazove više šumskih požara, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.
- (2) Ko izazove požar u zaštitoj šumi, nacionalnom parku, vojnaku ili drugoj šumi posebne namjene ili u žitnom polju, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do dvanaest godina.
- (3) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana počinji iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.
- (4) Ko krivično djelo iz stava 2. ovog člana počinji iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Mučnje i ubijanje životinje član 312

- (1) Ko životinju teško zlostavlja ili izlaže nepotrebnim ili dugotrajnim mukama, ili joj nanosi nepotrebne boli, ili protivpravno razara životinjska staništa u većoj mjeri ili na širem prostoru, ili protivno propisima ubija životinje, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.
- (2) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana počinji radi opklade ili drugog pribavljanja imovinske koristi, ili ako je krivičnim djelom iz stava 1. ovog člana prouzrokovano uginuće većeg broja životinja ili životinja koja je vrsta posebno zaštićena, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Protivzakoniti lov član 313

- (1) Ko protivpravno ubije, rani ili uhvati za vrijeme lovostaja divljaču većem broju ili u većoj vrijednosti, ili divljačiji je lov stalno zabranjen, ili ko neovlašteno iznese izvan zemlje vrhunski trofej većeg vrijednosti ili vrhunske trofeje u većem broju, ili ko lovi zaštićenu životinjsku vrstu, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Ko krivično djelo iz stava 1. ovog člana počinji sredstvima ili na način koji je zabranjen ili kojim se divljač masovno uništava, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(3) Ulovljena divlja i sredstva upotrijebljena za lov oduzet e se.

Protivzakoniti ribolov lan 314

(1) Ko lovi ribu, druge slatkovodne ili morske životinje ili organizme u vrijeme kad je to zabranjeno ili na podru ju na kojem je to zabranjeno, ili ko lovi ribu, druge slatkovodne ili morske životinje ili organizme eksplozivom, elektri nom strujom, otrovom, sredstvima za omamljivanje ili drugim na inom ili sredstvom koji su štetni za njihovo rasplo ivanje ili koji su propisima zabranjeni, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana prouzrokovano uginu e ribe ili drugih slatkovodnih ili morskih životinja ili organizama u širim razmjerima, po inilac e se kazniti nov anom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

(3) Ulov i sredstva za lov oduzet e se.

Ošte enje, uništenje i nedozvoljeni izvoz spomenika kulture i zašt i enih objekata prirode lan 315

(1) Ko ošteti ili uništi spomenik kulture ili zašt i eni objekat prirode, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po injeno prema spomeniku kulture ili zašt i enom objektu prirode naro ite vrijednosti ili je prouzrokovana znatna šteta, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ko bez dozvole nadležnog tijela izveze ili iznese izvan zemlje spomenik kulture ili zašt i eni objekat prirode, kaznit e se kaznom zatvora do tri godine.

(4) Kaznom iz stava 3 ovoga lana kaznit e se po inilac koji spomenik kulture ili zašt i eni objekat po proteku roka odre enoga u dozvoli za iznošenje ne vrati.

Nedozvoljeno obavljanje istraživa kih radova i prisvajanje spomenika kulture lan 316

(1) Ko bez dozvole nadležnog tijela obavi na spomeniku kulture konzervatorske, restauratorske ili istraživa ke radove ili protivno zabrani ili bez dozvole nadležnog tijela obavlja arheološka iskopavanja ili istraživanja, pa zbog toga spomenik bude uništen, teško ošte en ili izgubi osobine spomenika, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako je krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po injeno u odnosu na spomenik kulture naro ite vrijednosti ili zna enja ili je prouzrokovana znatna šteta, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

XXVII. GLAVA DVADESET I SEDMA

KRIVI NA DJELA PROTIV OP E SIGURNOSTI LJUDI I IMOVINE

Izazivanje op e opasnosti lan 317

(1) Ko požarom, poplavom, eksplozijom, otrovom ili otrovnim plinom, joniziraju im zra enjem, motornom silom, elektri nom ili drugom energijom ili pucanjem iz vatrenog oružja ili drugom op eopasnom radnjom ili op eopasnim sredstvom izazove opasnost za život ljudi ili imovinu ve eg obima, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se službeno ili odgovorno lice koje ne postavi propisane naprave za zaštitu od požara, eksplozije, poplave, otrovnih plinova ili jonizirajućeg zračenja, ili te naprave ne održava u ispravnom stanju ili ih u slučaju potrebe ne stavi u rad ili uopće ne postupa po propisima ili tehničkim pravilima o zaštitnim mjerama, pa time izazove opasnost za život ljudi ili za imovinu većeg obima.

(3) Ko krivično djelo iz stavova 1 i 2 ovoga člana počinu na mjestu gdje je okupljen veći broj ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ko krivično djelo iz stavova 1 i 2 ovoga člana počinu iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Uništenje ili oštećenje važnih privrednih objekata ili javnih sprava član 318

(1) Ko rušenjem, paljenjem ili na drugi način uništi ili ošteti, važan industrijski, poljoprivredni ili drugi privredni objekat, spravu ili postrojenje za vodu, toplinu, plin, električnu ili drugu energiju, sprave sistema veza ili druge sprave javne upotrebe i time izazove njihov zastoj ili otežani rad, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Ko protivpravno ukloni ili isključi iz rada sprave ili postrojenja iz stava 1 ovoga člana i time izazove poremećaj u redovnom životu građana, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ko krivično djelo iz stava 1 ovoga člana počinu iz nehata, kaznit će se kaznom zatvora do pet godina.

(4) Ko krivično djelo iz stava 2 ovoga člana počinu iz nehata, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Oštećenje zaštitnih sprava na radu član 319

(1) Ko u rudniku, tvornici, radionici ili na drugom mjestu gdje se obavlja rad uništi, ošteti ili ukloni zaštitnu spravu i time izazove opasnost za život ljudi ili za imovinu većeg obima, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Odgovorno lice u rudniku, tvornici, radionici ili na drugom mjestu gdje se obavlja rad, koje ne postavi zaštitne sprave ili ih ne održava u ispravnom stanju ili ih u slučaju potrebe ne stavi u rad ili uopće ne postupa po propisima ili tehničkim pravilima o zaštitnim mjerama i na taj način izazove opasnost za život ljudi ili imovinu većeg obima, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ko krivično djelo iz stavova 1 i 2 ovoga člana počinu iz nehata, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(4) Pri izricanju uslovne osude za krivično djelo iz stavova 2 i 3 ovoga člana sud može po inicijativi odrediti obavezu da u određenom roku postavi zaštitne sprave.

Nepropisno i nepravilno izvođenje građevinskih radova član 320

(1) Odgovorno lice koje pri projektiranju, upravljanju ili izvođenju gradnje ili građevinskih radova postupi protivno propisima ili općeprihvaćenim tehničkim pravilima i time izazove opasnost za život ili tijelo ljudi ili za imovinu većeg obima, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1 ovoga člana počinu iz nehata, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

Nesavjesno uvanje pasa i drugih opasnih životinja lan 321

(1) Ko pse ili druge opasne životinje izvodi na javna mjesta bez propisane brnjice ili druge odgovarajuće zaštite i bez direktnog uvanja i time izazove opasnost za život ili tijelo ljudi ili imovinu, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Ako je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana neko lice tjelesno ozlijeđeno, počinilac će se kazniti kaznom zatvora do jedne godine.

Teška krivična djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine lan 322

(1) Ako je krivim djelom iz člana 317 (Izazivanje opće opasnosti) stavovi od 1 do 3, člana 318 (Uništenje ili oštećenje važnih privrednih objekata ili javnih naprava) stavovi 1 i 2, člana 319 (Oštećenje zaštitnih naprava na radu) stavovi 1 i 2 i člana 320 (Nepropisno i nepravilno izvođenje građevinskih radova) stav 1 ovoga zakona neko lice teško tjelesno povrijeđeno ili je prouzrokovana imovinska šteta velikih razmjera ili su ta krivična djela počinjena iz mržnje, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Ako je krivim djelom iz člana 317 stavovi od 1 do 3, člana 318 stavovi 1 i 2, člana 319 stavovi 1 i 2 i člana 320 stava 1 ovoga zakona prouzrokovana smrt jednog ili više lica, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do dvanaest godina.

(3) Ako je krivim djelom iz člana 317 stava 4, člana 318 stavova 3 i 4, člana 319 stava 3 i člana 320 stava 2 ovoga zakona neko lice teško tjelesno ozlijeđeno ili je prouzrokovana imovinska šteta velikih razmjera, počinilac će se kazniti kaznom zatvora do pet godina.

(4) Ako je krivim djelom iz člana 317 stava 4, člana 318 stavovi 3 i 4, člana 319 stava 3 i člana 320 stava 2 ovoga zakona prouzrokovana smrt jednog ili više lica, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Nepropisni prijevoz eksplozivnog ili zapaljivog materijala lan 323

Ko protivno propisima o prijevozu eksplozivnog ili lako zapaljivog materijala preda na prijevoz javnim prometnim sredstvima eksplozivni ili lako zapaljivi materijal ili takav materijal sam prevozi ili prenosi koristeći se javnim prometnim sredstvima, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Oštećenje ustava lan 324

Ko ošteti izrađene ili prirodne ustave koje služe kao zaštita od prirodnih nepogoda, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Neotklanjanje opasnosti lan 325

(1) Ko pravovremenom prijavom nadležnom organu ili na drugi način ne preduzme mjere radi otklanjanja požara, poplave, eksplozije, saobraćajne nezgode ili druge opasnosti za život ili tijelo ljudi ili za imovinu većeg obima, iako je to mogao učiniti bez opasnosti za sebe ili drugoga, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ko odvrta anjem ili na drugi na in sprije i drugoga u preduzimanju mjera radi otklanjanja požara, poplave, eksplozije, saobra ajne nezgode ili druge opasnosti za život ili tijelo ljudi ili za imovinu ve eg obima, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

XXVIII. GLAVA DVADESET I OSMA

KRIVI NA DJELA PROTIV SIGURNOSTI JAVNOG SAOBRA AJA

Ugrožavanje javnog saobra aja

lan 326

(1) U esnik u saobraaju na putevima koji se ne pridržava saobra ajnih propisa i time tako ugrozi javni saobra aj da dovede u opasnost život ljudi ili imovinu ve ih razmjera, pa zbog toga kod drugoga nastupi teška tjelesna ozljeda ili imovinska šteta preko 5000 KM, kaznit e se kaznom zatvora do pet godina.

(2) Ko ugrožavanjem željezni kog, brodskog, tramvajskog, trolejbusnog ili saobra aja ži arom dovede u opasnost život ili tijelo ljudi ili imovinu ve ih razmjera, kaznit e se kaznom zatvora do pet godina.

(3) Ko krivi no djelo iz stavova 1 i 2 ovoga lana po ini iz nehata, kaznit e se kaznom zatvora do tri godine.

Ugrožavanje javnog saobra aja zbog omamljenosti

lan 327

(1) Ko pod uticajem alkohola ili drugih omamljuju ih sredstava upravlja motornim vozilom, iako je zbog toga o ito nesposoban za sigurnu vožnju i time tako ugrozi javni saobra aj na putevima da dovede u opasnost život ili tijelo ljudi ili imovinu ve eg obima, kaznit e se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po ini iz nehata, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Ugrožavanje javnog saobra aja opasnom radnjom

lan 328

(1) Ko uništenjem, uklanjanjem ili težim ošte enjem saobra ajne sprave, sredstva, znaka ili sprave za signalizaciju koji služe sigurnosti saobra aja ili davanjem pogrešnih znakova ili signala, postavljanjem prepreka na saobra ajnicama ili na drugi na in tako ugrozi javni saobra aj da time dovede u opasnost život ili tijelo ljudi ili imovinu ve eg obima, kaznit e se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po ini iz nehata, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Nesavjestan nadzor nad javnim saobra ajem

lan 329

(1) Odgovorno lice kome je povjeren nadzor nad stanjem i održavanjem saobra ajnica i objekata na njima, prijevoznim sredstvima ili javnim saobra ajem ili nad ispunjavanjem propisanih uslova rada voza a, ili odgovorno lice kome je povjereno rukovo enje vožnjom, koje nesavjesnim obavljanjem dužnosti izazove opasnost za život ili tijelo ljudi ili za imovinu ve eg obima, kaznit e se kaznom zatvora do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga lana kaznit e se odgovorno lice koje izda nalog za vožnju ili dozvoli vožnju, iako zna da voza zbog umora, bolesti, uticaja alkohola ili drugih razloga nije u stanju sigurno

upravljati vozilom ili da vozilo nije ispravno i time izazove opasnost za život ili tijelo ljudi ili za imovnu već obima.

(3) Ko krivi no djelo iz stavova 1 i 2 ovoga člana po ini iz nehata, kaznit će se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Teška krivi na djela protiv sigurnosti javnog saobra aja član 330

(1) Ako je krivi nim djelom iz člana 326 (*Ugrožavanje javnog saobra aja*) stava 1 prouzrokovana imovinska šteta velikih razmjera, a iz stava 2 istog člana, te člana 327 (*Ugrožavanje javnog saobra aja zbog omamljenosti*) stava 1, člana 328 (*Ugrožavanje javnog saobra aja opasnom radnjom*) stava 1 i člana 329 (*Nesavjestan nadzor nad javnim saobra ajem*) stavova 1 i 2 ovoga zakona prouzrokovana teška tjelesna ozljeda nekog lica ili imovinska šteta velikih razmjera, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je krivi nim djelom iz člana 326 stavova 1 i 2, člana 327 stava 1, člana 328 stava 1 i člana 329 stavova 1 i 2 ovoga zakona prouzrokovana smrt jednog ili više lica, po inilac e se kazniti kaznom zatvora najmanje godinu dana.

(3) Ako je krivi nim djelom iz člana 326 stava 3, člana 327 stava 2, člana 328 stava 2 i člana 329 stava 3 ovoga zakona prouzrokovana teška tjelesna ozljeda nekog lica ili imovinska šteta velikih razmjera, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je krivi nim djelom iz člana 326 stava 3, člana 327 stava 2, člana 328 stava 2 i člana 329 stava 3 ovoga zakona prouzrokovana smrt jednog ili više lica, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Neukazivanje pomo i licu ozlije enom u saobra ajnoj nezgodi član 331

(1) Voza motornog vozila ili drugog prijevoznog sredstva koji ostavi bez pomo i lice koje je ozlije eno tim prijevoznim sredstvom ili iju je ozljedu prouzrokovao, kaznit će se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako krivi nim djelom iz stava 1 ovoga člana prouzrokovana teška tjelesna ozljeda ili smrt ozlije enog lica, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

XXIX. GLAVA DVADESET I DEVETA KRIVI NA DJELA PROTIV PRAVOSU A

Dogovor za u injenje krivi nog djela član 332

Ko s drugim dogovori po injenje krivi nog djela propisanog zakonom u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine za koje se može izre i kazna zatvora tri godine ili teža kazna, ako za dogovor po injenja takvog pojedinog krivi nog djela nije propisana posebna kazna, kaznit će se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Pripremanje krivi nog djela član 333

Ko nabavi ili pripremi sredstva ili ukloni prepreke ili preduzme kakvu drugu radnju koja stvara uslove za neposredno po injenje, ali nije dio po injenja krivi nog djela propisanog zakonom u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine za koje se može izre i kazna zatvora tri godine ili teža kazna, ukoliko za

pripremanje pojedinog kaznenog djela nije propisana posebna kazna, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Udruživanje radi počinjenja krivičnih djela Član 334

(1) Ko organizira grupu ljudi ili na drugi način udružuje tri ili više lica u cilju počinjenja krivičnih djela propisanih zakonom u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine za koja se može izreći kazna zatvora tri godine ili teža kazna, ako za takvo organiziranje ili udruživanje radi počinjenja pojedinog krivičnog djela nije propisana posebna kazna, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko postane pripadnikom grupe ljudi ili udruženja iz stava 1 ovoga člana, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(3) Pripadnik grupe ljudi koji otkrije grupu ili pripadnik udruženja koji otkrije udruženje prije nego što je u njihovu sastavu ili za njih počinio krivično djelo, može se osloboditi kazne.

(4) Organizator koji otkrivanjem grupe ljudi ili udruženja ili na drugi način spriječi počinjenje krivičnog djela iz stava 1 ovoga člana, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine, a može se i osloboditi kazne.

Sudjelovanje u grupi ljudi koja počinji krivično djelo Član 335

(1) Ko sudjeluje u grupi ljudi koja zajedničkim djelovanjem usmrti neko lice ili ga teško tjelesno ozlijedi, počinji paljevinu, ošteti imovinu u većem obimu ili počinji druga teška nasilja ili koja pokušava počiniti takva djela, za samo sudjelovanje u toj grupi ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(1) Ko organizira ili bilo kako rukovodi grupom ljudi koja počinji krivično djelo iz stava 1 ovoga člana, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Organizirani kriminal Član 336

(1) Ko počinji krivično djelo propisano zakonom u Brčko distriktu kao pripadnik grupe za organizirani kriminal, ako za pojedino krivično djelo nije propisana posebna kazna, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(2) Ko kao pripadnik grupe za organizirani kriminal počinji krivično djelo propisano zakonom u Brčko distriktu za koje se može izreći kazna zatvora tri godine ili teža kazna, ako za pojedino krivično djelo nije propisana posebna kazna, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(3) Ko organizira ili bilo kako rukovodi grupom za organizirani kriminal koja zajedničkim djelovanjem počinji ili pokušava počiniti krivično djelo propisano zakonom u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, ako za pojedino krivično djelo nije propisana posebna kazna, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili dugotrajnim zatvorom.

(4) Ko postane pripadnikom grupe za organizirani kriminal koja zajedničkim djelovanjem počinji ili pokušava počiniti krivično djelo propisano zakonom u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, ako za pojedino krivično djelo nije propisana posebna kazna, kaznit će se kaznom zatvora najmanje jednu godinu.

(5) Pripadnik grupe za organizirani kriminal iz stavova od 1 do 4 ovoga člana, koji zločinu ku organizaciju otkrije, može se osloboditi kazne.

**Izrada i nabavka oružja i sredstava namijenjenih po injenju krivi nih djela
lan 337**

- (1) Ko oružje, eksplozivne tvari ili sredstva za njihovo pripravljanje ili otrove za koje zna da su namijenjeni po injenju krivi nog djela izradi, nabavi ili drugome omogu i da do njih do e, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.
- (2) Ko izradi ili drugome ustupi lažni klju , otvara ili kakvu drugu stvar ili sredstvo za provalu, iako zna da je namijenjeno po injenju krivi nog djela, kaznit e se kaznom zatvora do jedne godine.

**Neprijavlivanje pripremanja krivi nog djela
lan 338**

- (1) Ko zna da se priprema po injenje krivi nog djela za koje se po zakonu u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine može izre i tri godine zatvora ili teža kazna, pa u vremenu kad je još bilo mogu e sprije iti njegovo po injenje to ne prijavi, a djelo bude pokušano ili po injeno, kaznit e se kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po ini u odnosu na krivi no djelo za koje se po zakonu u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine može izre i kazna dugotrajnog zatvora, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Za krivi no djelo iz stavova 1 i 2 ovoga lana ne e se kazniti lice kome je po inilac bra ni drug, lice koje sa njim živi u vanbra noj zajednici, krvni ro ak u ravnoj liniji, brat ili sestra, posvojilac ili posvoj e i njihov bra ni drug ili lice s kojim žive u vanbra noj zajednici, ili koji je branilac, ljekar ili vjerski službenik po inioca.

**Neprijavlivanje krivi nog djela ili po inioca
lan 339**

- (1) Ko zna za po inioca krivi nog djela za koje se može izre i kazna dugotrajnog zatvora, ili ko samo zna da je takvo djelo po injeno, pa to ne prijavi, iako od takve prijave ovisi pravovremeno otkrivanje po inilaca ili krivi nog djela, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovoga lana kaznit e se službeno ili odgovorno lice koje ne prijavi krivi no djelo za koje je saznalo u obavljanju svoje dužnosti, ako se za to krivi no djelo može izre i kazna zatvora pet godina zatvora ili teža kazna.
- (3) Za krivi no djelo iz stavova 1 i 2 ovoga lana ne e se kazniti lice kome je po inilac bra ni drug, lice koje sa njim živi u vanbra noj zajednici, krvni ro ak u ravnoj liniji, brat ili sestra, posvojilac ili posvoj e i njihov bra ni drug ili lice s kojim žive u vanbra noj zajednici, ili koje je branilac, ljekar ili vjerski službenik po inioca.
- (4) Za krivi na djela iz stavova 1 i 2 ovoga lana kaznit e se i doktor medicine, doktor stomatologije, babica ili zdravstveni radnik, psiholog, javni bilježnik i radnik socijalne zaštite, ako je krivi no djelo po injeno prema djetetu ili maloljetniku.

**Pomo po iniocu nakon po injenog krivi nog djela
lan 340**

- (1) Ko krije po inioca krivi nog djela za koje se može izre i kazna zatvora tri godine ili mu prikrivanjem oru a, tragova ili na drugi na in pomaže da ne bude otkriven, ili ko krije osu enika ili preduzima šta drugo s ciljem izbjegavanja izvršenja izre ene kazne, sigurnosne mjere ili odgojne zavodske mjere, kaznit e se kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Ko pruži pomo iz stava 1 ovoga lana po iniocu krivi nog djela za koje se može izre i kazna zatvora pet godina ili teža kazna, ali ne i kazna dugotrajnog zatvora, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

- (3) Ko pruži pomoć iz stava 1 ovoga člana po inioocu krivih djela za koje se može izreći kazna dugotrajnog zatvora, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (4) Kazna izrečena za krivično djelo iz stavova od 1 do 3 ovoga člana ne može biti teža ni po vrsti ni po visini od kazne na koju je osuđeno lice kome je po inilac pružio pomoć.
- (5) Za krivično djelo iz stavova od 1 do 3 ovoga člana ne će se kazniti lice kome je po inilac braćni drug, lice koje sa njim živi u vanbraćnoj zajednici, krvni rođak u ravnoj liniji, brat ili sestra, posvojilac ili posvojitelj ili njihov braćni drug ili lice s kojim žive u vanbraćnoj zajednici, ili koje je branilac, ljekar ili vjerski službenik po iniooca.

Lažno prijavljivanje član 341

- (1) Ko prijavi koje određeno lice da je po inilo krivično djelo propisano zakonom u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, znajući da to lice nije po inilac, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se ko podmetanjem tragova krivih djela ili na drugi način izazove pokretanje krivih postupaka zbog krivih djela propisanog zakonom u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine protiv lica za koje zna da nije po inilac.
- (3) Ko sam sebe prijavi da je po inio krivično djelo propisano zakonom u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, iako ga nije po inio, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.
- (4) Kaznom iz stava 3 ovoga člana kaznit će se ko prijavi da je po injeno krivično djelo propisano zakonom u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, iako zna da to djelo nije po injeno.

Davanje lažnog iskaza član 342

- (1) Svjedok, vještak, prevodilac ili tumač koji u sudskom, prekršajnom, upravnom ili disciplinskom postupku u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine da lažni iskaz, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se stranka koja pri izvođenju dokaza ispitivanjem stranaka u parničnom ili upravnom postupku u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine da lažni iskaz, a na tome je iskazu utemeljena odluka donesena u tom postupku.
- (3) Ako je lažan iskaz dat u krivičnom postupku u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, po inilac će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (4) Ako su zbog krivih djela iz stava 3 ovoga člana nastupile naročito teške posljedice za okrivljenika, po inilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (5) Ako po inilac dobrovoljno opozove svoj lažni iskaz prije nego što je donesena konačna odluka, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci, a može se i osloboditi kazne.

Sprečavanje dokazivanja član 343

- (1) Ko svjedoka ili vještaka u sudskom, prekršajnom, upravnom ili disciplinskom postupku u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, silom, prijetnjom ili drugim oblikom prisile ili obojanjem poklona ili kakve druge koristi navede na lažan iskaz, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Ko s ciljem da spriječi ili znatno otežava dokazivanje u sudskom, prekršajnom, upravnom ili disciplinskom postupku u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine sakrije, ošteti, uništi ili uini neupotrebljivim tu ili predmet ili ispravu koja služi dokazivanju, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(3) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se ko s ciljem da spriječi ili znatno oteži dokazivanje u sudskom, prekršajnom, upravnom ili disciplinskom postupku u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine ukloni, uništi, pomakne ili premjesti kakav granični kamen, zemljomjerski znak ili uopće kakav znak o vlasništvu ili nekom drugom stvarnom pravu ili upotrebi vode, ili ko s istim ciljem takav znak lažno postavi.

Povreda tajnosti postupka član 344

Ko neovlašteno otkrije ono što je saznao u sudskom, prekršajnom ili upravnom postupku u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, a što se po zakonu ne smije objaviti ili je odlukom nadležne institucije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine proglašeno tajnom, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Neizvršenje sudske odluke član 345

(1) Odgovorno lice u organu vlasti ili pravnom licu ili drugim institucijama u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine koje ne postupi po pravosnažnoj odluci suda, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se odgovorno lice koje odbije izvršiti odluku Doma za ljudska prava ili odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine koju je dužno izvršiti.

(3) Ako je krivim djelom iz stavova 1 i 2 ovoga člana prouzrokovana teža povreda prava drugoga ili značajna materijalna šteta, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do pet godina.

Odavanje istovjetnosti zaštite enog svjedoka član 346

Sudija suda u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine ili drugo službeno lice koje je sudjelovalo u ispitivanju zaštite enog svjedoka u krivinom postupku koji se vodi po zakonu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koje neovlaštenom licu u čijem pristupu čini podatke o istovjetnosti zaštite enog svjedoka, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Povreda sudske odluke o zabrani obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti član 347

Ko drugome omogući obavljanje zanimanja, djelatnosti ili dužnosti iako zna da mu je pravosnažnom sudskom odlukom izrečena sigurnosna mjera zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti, ili zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih dužnosti, ili je takva zabrana pravna posljedica osude, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Pobuna lica kojima je oduzeta sloboda član 348

(1) Lice kome je na osnovu zakona oduzeta sloboda, koje se udruži s drugim licima kojima je na osnovu zakona oduzeta sloboda s ciljem da se nasilno oslobodi ili da ta lica zajednički napadnu lica kojima su nadzoru povjerena, ili da ih silom ili prijetnjom da će neposredno upotrijebiti silu prisile da uđu u njihovu ili propuste nešto što je protivno njihovoj dužnosti, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana neko lice teško tjelesno ozlijedeno ili je prouzrokovana imovinska šteta veće od razmjera, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Ako je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana prouzrokovana smrt jednog ili više lica, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do dvanaest godina.

Bijeg lica kome je oduzeta sloboda
lan 349

Ko upotrebom sile ili prijetnjom da e neposredno napasti na život ili tijelo drugog lica pobjegne iz kazneno-popravne ustanove ili zatvora, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

Omogu avanje bijega licu kome je oduzeta sloboda
lan 350

(1) Ko silom, prijetnjom, obmanom ili na drugi na in omogu i bijeg licu kome je na osnovu zakona oduzeta sloboda, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(2) Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po ini kao lan grupe ljudi, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Povreda zakona od strane sudije
lan 351

Sudija suda u Br ko distriktu Bosne i Hercegovine koji s ciljem da drugome pribavi kakvu korist ili da mu nanese kakvu štetu, donese nezakonitu odluku ili na drugi na in prekrši zakon, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

XXX. GLAVA TRIDESETA

KRIVI NA DJELA PROTIV JAVNOG REDA I PRAVNOG SAOBRA AJA

Spre avanje službenog lica u obavljanju službene radnje
lan 352

(1) Ko silom ili prijetnjom da e neposredno upotrijebiti silu prije i službeno lice u obavljanju službene radnje koju je poduzelo u okviru svojih ovlasti ili ga na isti na in prisili na obavljanje službene radnje, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana službeno lice zlostavljano ili je lako tjelesno ozlije eno ili je krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po injeno prijetnjom upotrebe oružja, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ko krivi no djelo iz stavova 1 i 2 ovoga lana po ini prema službenom licu pri obavljanju poslova javne sigurnosti ili sigurnosti Br ko distrikta Bosne i Hercegovine ili dužnosti uvanja javnog reda, uhi enja po inilaca krivi nog djela ili uvanja lica kome je oduzeta sloboda, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(4) Ako je po inilac krivi nog djela iz stavova od 1 do 3 ovoga lana bio izazvan protivzakonitim ili grubim postupanjem službenog lica, može se osloboditi kazne.

Napad na službeno lice u obavljanju poslova sigurnosti
lan 353

(1) Ko napadne ili ozbiljno prijeti da e napasti službeno lice ili lice koje mu pomaže u obavljanju poslova javne sigurnosti ili sigurnosti Br ko distrikta Bosne i Hercegovine ili dužnosti uvanja javnog reda, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana službeno lice ili lice koje mu pomaže lako tjelesno ozlije eno ili je krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po injeno uz prijetnju upotrebom oružja, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana službeno lice ili lice koje mu pomaže teško tjelesno ozlije eno, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Ako je po inilac krivi nog djela iz stavova od 1 do 3 ovoga lana bio izazvan protivzakonitim ili grubim postupanjem službenog lica ili lica koje mu pomaže, može se osloboditi kazne.

Sudjelovanje u grupi ljudi koja sprije i službeno lice u obavljanju službene radnje lan 354

- (1) Ko sudjeluje u grupi ljudi koja zajedni kim djelovanjem sprije i ili pokuša sprije iti službeno lice u obavljanju službene radnje ili je na taj na in prisili na obavljanje službene radnje, za samo sudjelovanje, kaznit e se kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Ko organizira ili bilo kako rukovodi grupom ljudi koja po ini kazneno djelo iz stava 1 ovoga lana, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

Organiziranje otpora lan 355

- (1) Ko druge organizira ili poziva na pružanje nasilnoga otpora zakonitim odlukama ili mjerama nadležnih organa, ili pruža otpor službenom licu u obavljanju službene radnje, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine
- (2) Ako je krivi nim djelom iz stava 1 ovoga lana prouzrokovano neprovo enje ili je znatno otežano provo enje zakonite odluke ili mjere nadležnog organa, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.
- (3) Ko organizira ili bilo kako rukovodi grupom ljudi koja po ini krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Nasilni ko ponašanje lan 356

- (1) Ko teškim vrije anjem ili grubim zlostavljanjem, vršenjem nasilja ili na drugi na in ugrožava sigurnost drugog i time prouzrokuje znatno uznemirenje i strah kod gra ana, ili u ve oj mjeri reme enje javnog reda i mira, kaznit e se nov anom kaznom ili zatvorom do dvije godine**
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog lana izvršeno od strane dva ili više lica, ili je došlo do težeg ponižavanja ili zlostavljanja ve eg broja lica, ili je izvršilac nekom licu nanio tjelesnu ozljedu, u inilac e se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.**

Neovlašteno posjedovanje ili ugrožavanje javnoga reda putem radio ili televizijske stanice lan 357

- (1) Ko protivno propisima o sistemu veza posjeduje radio ili televizijsku stanicu ili radio i televizijsku stanicu koristi bez propisanoga odobrenja, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Ko grubo krše i standarde profesionalnoga ponašanja medija i novinara, koristi huška ki ili govor mržnje ili govor koji o ito poziva ili poti e na nasilje, narodne ili etni ke sukobe i time dovede do ugrožavanja javnoga reda ili mira, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

**Neovlašteno bavljenje određenim zanimanjem
član 358**

Ko se neovlašteno za nagradu bavi određenim zanimanjem za koje obavljanje je po zakonu ili drugim propisima donesenim na osnovu zakona potrebna dozvola nadležnoga organa, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

**Nesudjelovanje u otklanjanju opasnosti
član 359**

Ko protivno naredbi nadležnoga organa bez opravdanog razloga odbije sudjelovati u otklanjanju opasnosti od požara, poplave ili slične opasnosti, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

**Skidanje ili povreda službenog pečata ili znaka
član 360**

Ko skine ili povrijedi službeni pečat ili znak koji je ovlašteno službeno lice stavilo radi osiguranja predmeta ili prostorije, ili ko bez skidanja ili povrede pečata ili znaka otvori osigurani predmet ili uđe u takvu prostoriju, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

**Oduzimanje ili uništenje službenog pečata ili službenih spisa
član 361**

Ko protivpravno oduzme, sakrije, uništi, ošteti ili na drugi način učini neupotrebljivim službeni pečat, knjigu, spis ili ispravu institucije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine ili drugog pravnog lica koje obavlja javne ovlasti ili se kod njih nalazi, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

**Uništenje ili prikrivanje arhivske građe
član 362**

Ko uništi, prikrije ili učini neupotrebljivom arhivsku građu ili je iznese izvan zemlje bez prethodnog odobrenja nadležnoga organa, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

**Lažno predstavljanje
član 363**

(1) Ko se, s ciljem da sebi ili drugome pribavi kakvu korist ili da drugome nanese kakvu štetu, lažno predstavlja kao službeno ili vojno lice ili neovlašteno nosi oznake službenog ili vojnog lica, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se ko izvrši kakvu radnju koju je ovlašteno izvršiti samo određeno službeno lice.

**Samovlaštenje
član 364**

(1) Ko upotrebom sile ili ozbiljnom prijetnjom pribavlja neko svoje pravo ili pravo za koje smatra da mu pripada, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Ko krivično djelo iz stava 1 ovoga člana počinji u sastavu grupe ljudi ili udruženja organiziranoga radi počinjenja tog krivičnog djela, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih tvari

lan 365

(1) Ko neovlašteno izradi, prepravi, proda, nabavi ili razmijeni vatreno oružje, municiju ili eksplozivne tvari, ili ko neovlašteno drži vatreno oružje, municiju ili eksplozivne tvari ija nabavka gra anima uop e nije dozvoljena, kaznit e se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ko po ini krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana u odnosu na ve u koli inu vatrenog oružja, municije ili eksplozivnih tvari, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Zloupotreba znaka za pomo i opasnost

lan 366

Ko zloupotrijebi znak za pomo ili znak za opasnost ili neosnovano poziva u pomo s ciljem da izazove izlazak službenika državnih tijela ili vatrogasaca ili zaustavljanje saobra aja, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

Krivotvorenje isprave

lan 367

(1) Ko izradi lažnu ispravu ili preina i pravu ispravu s ciljem da se takva isprava upotrijebi kao prava, ili ko lažnu ili preina enu ispravu upotrijebi kao pravu ili je nabavi radi upotrebe, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ko krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po ini glede javne isprave, oporuke, mjenice, eka, javne ili službene knjige ili druge knjige koja se po zakonu mora voditi, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

Posebni slu ajevi krivotvorenja isprave

lan 368

Smatrat e se po injenjem krivi nog djela krivotvorenja isprava i kaznit e se po lanu 369 (*Krivotvorenje isprave*) stavu 1 ovoga zakona:

- 1) ko kakav papir, blanket ili kakav drugi predmet koji je neko lice potpisalo neovlašteno popuni kakvom izjavom koja ima vrijednost za pravne odnose;
- 2) ko drugoga obmane o sadržaju kakve isprave i taj je potpiše smatraju i da potpisuje kakvu drugu ispravu ili kakav drugi sadržaj;
- 3) ko ispravu izda u ime drugog lica bez njegove ovlasti ili u ime lica koje ne postoji;
- 4) ko kao izdavalac isprave uz svoj potpis navede da ima kakav položaj, zvanje ili in iako nema takav položaj, zvanje ili in, a to ima bitni uticaj na dokaznu snagu isprave;
- 5) ko ispravu izradi neovlaštenom upotrebom pravoga pe ata ili znaka.

Ovjeravanje neistinitog sadržaja

lan 369

(1) Ko dovo enjem u zabludu nadležnog tijela u ini da ono u javnoj ispravi, zapisniku ili knjizi ovjeri štogod neistinito što treba služiti kao dokaz u pravnom prometu, kaznit e se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga lana kaznit e se ko ispravu, zapisnik ili knjigu iz stava 1 ovoga lana upotrijebi znaju i da su neistiniti.

Izdavanje i upotreba neistinite ljekarske ili veterinarske svjedodžbe
lan 370

- (1) Doktor medicine, doktor stomatologije ili veterinar koji izda neistinitu ljekarsku ili veterinarsku svjedodžbu znaju i da je neistinita, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Ko upotrijebi neistinitu ljekarsku ili veterinarsku svjedodžbu znaju i da je neistinita, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

Nadriparstvo
lan 371

Ko se, nemaju i propisanu strukturnu spremu, neovlašteno za nagradu bavi pružanjem pravne pomoći, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Ometanje vjerskih obreda
lan 372

- (1) Ko ometa ili spriječi vjerski obred, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Ko krivično djelo iz stava 1 ovoga člana počinji upotrebom sile ili ozbiljnom prijetnjom upotrebe sile, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Povreda mira umrlog
lan 373

- (1) Ko neovlašteno prekopa, razruši, ošteti ili na drugi način grubo oskvrne grob ili drugo mjesto ukopa ili spomen na umrle, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.
- (2) Ko neovlašteno iskopa, odnese, ošteti, uništi, sakrije ili premjesti tijelo, dio tijela ili pepeo umrlog lica, ili ko oskvrne tijelo umrlog lica, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

XXXI. GLAVA TRIDESET I PRVA

**KRIVIČNA DJELA PODMIČANJA I KRIVIČNA DJELA PROTIV SLUŽBENE I DRUGE
ODGOVORNE DUŽNOSTI**

Primanje dara i drugih oblika koristi
lan 374

- (1) Službeno ili odgovorno lice u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine uključujući i stranu službeno lice, koje zahtijeva ili primi poklon ili kakvu drugu korist, ili koje primi obe anje poklona ili kakve koristi, da u okviru svoje ovlasti učini što ne bi smjela učiniti ili da ne učini što bi morala učiniti, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (2) Službeno ili odgovorno lice u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine uključujući i stranu službeno lice, koje zahtijeva ili primi poklon ili kakvu korist, ili koje primi obe anje poklona ili kakve koristi, da u okviru svoje ovlasti učini što bi moralo učiniti ili da ne učini što ne bi smjelo učiniti, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Kaznom iz stava 2 ovoga člana kaznit će se službeno ili odgovorno lice u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine uključujući i stranu službeno lice, koje poslije inženja ili ne inženja iz stavova 1 i 2 ovoga člana, a u vezi s tim, zahtijeva ili primi poklon ili kakvu drugu korist.
- (4) Primiti poklon ili imovinska korist oduzet će se.

Davanje poklona i drugih oblika koristi član 375

- (1) Ko službenom ili odgovornom licu u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine uključujući i strano službeno lice, uiniti ili obezbeđiti poklon ili kakvu drugu korist, da u okviru svoje ovlasti uiniti što ne bi smjelo uiniti ili da ne uiniti što bi moralo uiniti, ili ko posreduje pri ovakvom podmiivanju službenog ili odgovornog lica, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Ko službenom ili odgovornom licu u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine uključujući i strano službeno lice, uiniti ili obezbeđiti poklon ili kakvu drugu korist, da u okviru svoje ovlasti uiniti što ne bi moralo uiniti ili da ne uiniti što ne bi smjelo uiniti, ili ko posreduje pri ovakvom podmiivanju službenog ili odgovornog lica, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.
- (3) Po inilac krivih djela iz stavova 1 i 2 ovoga člana koji je dao mito na zahtjev službenog ili odgovornog lica u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine uključujući i strano službeno lice, i prijavio krivih djela prije njegova otkrivanja ili saznanja da je otkriveno, može se osloboditi kazne.
- (4) Primiti poklon ili imovinska korist oduzeta se, a u slučaju iz stava 3 ovoga člana može se vratiti licu koje je dalo mito.

Protivzakonito posredovanje član 376

- (1) Ko primi nagradu ili kakvu drugu korist da korištenjem svog službenog ili uticajnog položaja u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine posreduje da se uiniti ili ne uiniti koja službena radnja, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Ko koristi i svoj službeni ili uticajni položaj u institucijama u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine posreduje da se uiniti službena radnja koja se ne bi smjela uiniti ili da se ne uiniti službena radnja koja bi se morala uiniti, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Ako je za počinjenje krivih djela iz stava 2 ovoga člana primita nagrada ili kakva druga korist, po inilac kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Zloupotreba položaja ili ovlasti član 377

- (1) Službeno ili odgovorno lice u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine koje iskorištavanjem svog službenog položaja ili ovlasti, prekorači granice svoje službene ovlasti ili ne obavivši svoje službene dužnosti, pribavi sebi ili drugome kakvu korist, drugome nanese kakvu štetu ili teže povrijedi prava drugoga, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Ako je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 10.000 KM, po inilac kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (3) Ako je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 50.000 KM, po inilac kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

Pronevjera član 378

- (1) Ko protivpravno prisvoji novac, vrijednosne papire ili druge pokretne stvari koje su mu povjerene u službi ili uopće na radu u institucijama Brčko distrikta BiH ili pravnom licu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako vrijednost pronevjerenih stvari iz stava 1 ovog člana ne prelazi iznos od 500 KM, a izvršilac je postupao s ciljem da pribavi malu vrijednost, kaznit će se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi iznos od 10.000 KM izvršilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina, a ako taj iznos prelazi 50.000 KM, kaznit će se zatvorom od dvije godine do deset godina.

Prevara u službi član 379

(1) Službeno ili odgovorno lice u Brčko distriktu koje s ciljem da sebi ili drugome pribavi protivpravnu imovinsku korist, podnošenjem lažnih obračuna ili na drugi način dovede u zabludu ovlašteno lice da u istini nezakonitu isplatu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 10.000 KM, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Ako je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 50.000 KM, počinilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje tri godine.

Posluga član 380

Ko se neovlašteno posluži novcem, vrijednosnim papirima ili drugim pokretnim stvarima koje su mu povjerene u službi ili uopće i na radu u institucijama Brčko distrikta ili pravnom licu, ili ove stvari drugome neovlašteno da na poslugu, kaznit će se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

Nesavjestan rad u službi član 381

(1) Službeno ili odgovorno lice u Brčko distriktu koje povredom zakona, drugog propisa ili općeg akta ili propuštanjem dužnosti nadzora, o čemu nesavjesno postupi u obavljanju dužnosti, pa zbog toga pravo drugoga bude teško povrijeđeno ili nastupi imovinska šteta koja prelazi 1000 KM, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je krivim djelom iz stava 1 ovoga člana teško povrijeđeno pravo drugoga ili nastupi imovinska šteta koja prelazi 10.000 KM, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Odavanje službene tajne član 382

(1) Službeno ili odgovorno lice u Brčko distriktu koje neovlašteno drugome priopćiti, preda ili na drugi način u istini pristupa istim podatke koji su službena tajna, ili koje pribavlja takve podatke s ciljem da ih preda neovlaštenom licu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kaznit će se i lice koje s ciljem da neovlašteno upotrijebi takve podatke, nezakonito iskoristi podatke koji se smatraju kao službena tajna, ili lice koje bez odobrenja te podatke objavi.

(3) Ako je krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana po injeno iz koristoljublja ili glede naro ito povjerljivih podataka, ili radi objavljivanja ili korištenja podataka izvan Br ko distrikta, po inilac e se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Službeno ili odgovorno lice u Br ko distriktu koje po ini krivi no djelo iz stava 1 ovoga lana iz nehata, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(5) Nema krivi nog djela iz stava 2 ovoga lana ako ko objavi ili posreduje u objavljivanju službene tajne institucije u Br ko distriktu iji je sadržaj suprotan ustavnom ili statutarnom ustrojstvu Br ko distrikta, s ciljem da javnosti otkrije nepravilnosti u ustroju, radu i rukovo enju službom, ako objava nema štetne posljedice za Br ko distrikt.

(6) Odredbe stavova od 1 do 4 ovog lana primijenit e se i prema licu koje je odalo službenu tajnu nakon što joj je služba ili odgovornost u Br ko distriktu prestala.

Krivotvorenje službene isprave lan 383

(1) Službeno ili odgovorno lice u Br ko distriktu koje u službenu ili poslovnu ispravu, knjigu ili spis, unese neistinite podatke ili ne unese kakav važan podatak, ili svojim potpisom ili službenim pe atom ovjeri službenu ili poslovnu ispravu, knjigu ili spis s neistinitim sadržajem, ili koje svojim potpisom ili službenim pe atom omogu i izradu takve isprave, knjige ili spisa s neistinitim sadržajem, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga lana kaznit e se i službeno ili odgovorno lice u Br ko distriktu koje neistinitu službenu ili poslovnu ispravu, knjigu ili spis upotrijebi u službi ili pri poslovanju kao da su istiniti, ili koje službenu ili poslovnu ispravu, knjigu ili spis uništi, prikrije, u ve oj mjeri ošteti ili na drugi na in u ini neupotrebljivom.

Protivzakonita naplata i isplata lan 384

Službeno ili odgovorno lice u Br ko distriktu koje od drugoga naplati što drugi nije dužan, ili naplati više nego je dužan, ili koje pri isplati ili predaji kakvih stvari manje isplati ili preda, kaznit e se nov anom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Protivzakonito osloboenje lica kome je oduzeta sloboda lan 385

Službeno lice u Br ko distriktu koje protivzakonito oslobodi lice kome je oduzeta sloboda, a koje mu je povjereno na uvanje, ili mu pomogne u bijegu, ili mu omogu ava nedozvoljenu vezu ili prepisku radi pripremanja bijega, kaznit e se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Protivzakonito prisvajanje stvari pri pretresu ili izvršenju lan 386

Službeno lice u Br ko distriktu koje pri pretresu stana, prostorija ili lica ili pri izvršenju, oduzme pokretninu s ciljem da njenim prisvajanjem pribavi sebi ili drugome protivpravnu imovinsku korist, kaznit e se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

XXXII. GLAVA TRIDESET I DRUGA

KRIVI NA DJELA PROTIV SISTEMA ELEKTRONIKE OBRADE PODATAKA

Oštećenje računarskih podataka i programa član 387

(1) Ko ošteti, izmijeni, izbriše, uništi ili na drugi način učini neupotrebljivim ili nepristupačnim računarske podatke ili računarske programe, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ko unatoč zaštitnim mjerama neovlašteno pristupi računarskim podacima ili programima ili neovlašteno presreće njihov prenos, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Kaznom iz stava 2 ovoga člana kaznit će se ko onemogućiti ili otežati rad ili korištenje računarskog sistema, računarskih podataka ili programa ili računarsku komunikaciju.

(3) Ako je krivi no djelo iz stavova od 1 do 3 ovoga člana počinjeno u odnosu na računarski sistem, podatak ili program tijela vlasti, javne službe, javne ustanove ili trgovačkog društva od posebnog javnog interesa, ili je prouzrokovana znatna šteta, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(4) Ko neovlašteno izrađuje, nabavlja, prodaje, posjeduje ili čini drugome dostupne posebne sprave, sredstva, računarske programe ili računarske podatke stvorene ili prilagođene radi počinjenja krivičnih djela iz stavova od 1 do 3 ovoga člana, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(5) Posebne sprave, sredstva, računarski programi ili podaci stvoreni, korišteni ili prilagođeni radi počinjenja krivičnih djela, kojima je krivi no djelo iz stavova od 1 do 3 ovoga člana počinjeno, oduzet će se.

Računarsko krivotvorenje član 388

(1) Ko neovlašteno izradi, unese, izmijeni, izbriše ili učini neupotrebljivim računarske podatke ili programe koji imaju vrijednost za pravna lica, s ciljem da se upotrijebe kao pravi ili sam upotrijebi takve podatke ili programe, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je krivi no djelo iz stava 1 ovoga člana počinjeno u odnosu na računarske podatke ili programe tijela, javne službe, javne ustanove ili trgovačkog društva od posebnog javnog interesa, ili je prouzrokovana znatna šteta, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

(3) Ko neovlašteno izrađuje, nabavlja, prodaje, posjeduje ili čini drugome pristupačnim posebne sprave, sredstva, računarske programe ili računarske podatke stvorene ili prilagođene radi počinjenja krivičnih djela iz stavova 1 i 2 ovoga člana, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(4) Posebne sprave, sredstva, računarski programi ili podaci stvoreni, korišteni ili prilagođeni radi počinjenja krivičnih djela, kojima je počinjeno krivi no djelo iz stavova 1 ili 2 ovoga člana, oduzet će se.

Računarska prevara član 389

(1) Ko neovlašteno unese, ošteti, izmijeni ili prikrije računarski podatak ili program ili na drugi način učini na ishod elektroničke obrade podataka s ciljem da sebi ili drugome pribavi protivpravnu

imovinsku korist i time drugome prouzrokuje imovinsku štetu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je krivičnim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 10.000 KM, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od dvije do deset godina.

(3) Ako je krivičnim djelom iz stava 1 ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 50.000 KM, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od dvije do dvanaest godina.

(4) Ko krivično djelo iz stava 1 ovoga člana počinio samo s ciljem da drugoga ošteti, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Ometanje rada sistema i mreže elektroničke obrade podataka član 390

Ko neovlaštenim pristupom u sistem ili mrežu elektroničke obrade podataka izazove zastoj ili poremeti rad toga sistema ili mreže, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Neovlašteni pristup zaštite informacione sistemu i mreži elektroničke obrade podataka član 391

(1) Ko se neovlašteno uključi u sistem ili mrežu elektroničke obrade podataka kršenjem mjera zaštite, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ko upotrijebi podatak dobijen na način iz stava 1 ovoga člana, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Ako su krivičnim djelom iz stava 2 ovoga člana prouzrokovane drugome teške posljedice, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Računarska sabotaza član 392

Ko uništi, izmijeni, izbriše ili prikriva računarski podatak ili program ili se na drugi način umiješa u računarski sistem, ili uništi ili ošteti sprave za elektronsku obradu podataka s ciljem da onemogući ili znatno ometa postupak elektronske obrade podataka značajnih organima vlasti, javnim službama, javnim ustanovama, trgovcima i društvima ili drugim pravnim licima od posebnog javnog interesa, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

XXXIII. GLAVA TRIDESET I TREĆA PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja bivšeg zakona član 393

Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaje važiti Krivični zakon Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, br. 6/2000, 1/2001 i 3/2003).

Obaveza usklađivanja pravosnažno izrečenih krivičnih nopravnih sankcija član 394

Izvršenje krivičnih nopravnih sankcija pravosnažno izrečenih u skladu s odredbama krivičnog zakona iz člana 391 (*Prestanak važenja bivšeg zakona*) ovoga zakona nije izvršenje nije započeto ili je u toku, ima se u izričaju, sadržaju i na način izvršenja uskladiti s odredbama ovoga zakona danom njegovog stupanja na snagu.

